

GENERATIONSSKIFTE I DANSKE ANPARTS- OG AKTIESELSKABER

Kandidatspeciale udarbejdet af:

Danni Maigaard – studienummer 2018024

Cand.merc.aud, Aalborg Universitet

Afleveret den 3. januar 2022

Antal anslag 188.615 (78 sider)

Vejleder:

Henrik Vestergaard Andersen

Forord

Dette speciale er skrevet i forbindelse med mit afsluttende semester på cand.merc.aud. studiet ved Aalborg Universitet.

Jeg har som revisor med 9 års erfaring, løbende stødt på udfordringerne omkring generationsskifte. Emnet er løbende aktuelt og en god rådgivning kan have stor positiv betydning for de involverede parter. Derfor vil jeg i dette speciale demonstrere rådgivningsprocessen.

Formålet med dette speciale er at opnå yderligere viden på området, hvilket giver erfaringer som kan anvendes i det daglige arbejde som revisor.

Jeg har udarbejdet specialet i perioden 1. september 2021 til 3. januar 2022

Nykøbing M, den 3. januar 2022

Danni Odgaard Maigaard

Abstract

This thesis is written as the end of the cand.merc.aud. Program at Aalborg University. The purpose of this thesis is to demonstrate the possibilities for restructuring in connection with a generational change. The thesis focuses on company owner's ability to make a generational change tax-free.

The possibilities for implementing a generational change are many. Partly there is what the future corporate structure should look like, and partly there are what tax consequences this restructuring entails. The generational change thus brings a lot of considerations into play. Likewise, there is how such a generational change should be financed. Furthermore, it may be a family transfer where it must be considered that children are not disadvantaged.

The restructuring options are many, it is possible to make a tax-free share exchange, a division of the company as well as a capital increase and capital reduction. In addition to these, there are several other methods, however, the starting point is the methods that are typically used in generational change of smaller owner-management companies.

Danish legislation contains provisions that make it possible to succeed in taxation in a specific person's tax position. Thus, a generational change does not trigger current waiver taxation. Tax succession is a deferral of waiver taxation. It is a limited group of people who can use these options, close relatives and close employees who are part of the group of people.

The Danish tax authorities have prepared a model for the valuation of a company by divestment between related parties. This gives the company's net asset value a calculated goodwill. Thus, the valuation of the company is based on a standardized model. However, there may be situations in which this calculation method may differ.

In connection with a generational change, gifts can be given. This reduces any remuneration for the company. This is especially relevant in generational change between family members. Danish law regulates gifts, including gifts in connection with business transfers. This is done in the form of tax. The size of the tax has been the subject of political debate and has been regulated on several occasions. The latest proposal is that the tax on gifts in connection with a business transfer is the same as for ordinary gifts.

Financing a generational change can be a difficult task. There are many different options for financing a generational change, some of the options require better planning than others. Thus, it is important to begin the preparations for a generational change well in advance. It is generally an advantage to start the generational change well in advance as it can increase the likelihood that the generational change will be a good process for the parties involved.

The Danish legislation entails several deadlines and limitation periods. Therefore, it is important that a generational change is carefully thought out and that a generational change is started at the right time.

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Abstract	2
1. Indledning.....	5
1.1 Problemstilling.....	5
1.2 Problemformulering	6
1.3 Afgrænsning.....	6
1.4 Metode	8
1.5 Struktur	8
2. Planlægning af generationsskiftet.....	9
2.1 Generelt om omstrukturering i forbindelse med generationsskifte	10
2.1.1 Omstrukturering af kapitalselskaber	10
2.2 Succession.....	12
2.2.1 Hvilke personer kan anvende reglerne om succession?	13
2.2.2 Hvilke aktier og anparter kan overdrages med succession?	14
2.2.3 Konsekvens ved succession	15
2.2.4 Gaveafgift	16
2.2.5 Passivposten	18
2.2.6 Pengetanksreglen	20
2.2.6 Væsentlige afgørelser omkring pengetanksreglen.....	21
3. Aktieombytning	24
3.1 Skattefri aktieombytning uden tilladelse	25
3.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse	27
3.3 Skattefri aktieombytning med eller uden tilladelse?	28
3.4 Anvendelsesmuligheder	29
4. Spaltning.....	30
4.1 Skattefri spaltning.....	31
4.1.1 Skattefri spaltning uden tilladelse	31
4.1.2 Skattefri spaltning med tilladelse	34
4.2 Skattepligtig spaltning	35
4.3 Ophørsspaltning	35
4.3.1 Skattefri ophørsspaltning	36
4.3.2 Skattepligtig ophørsspaltning.....	36
4.4 Grensspaltning	36

4.4.1 Skattefri grenspaltning	37
4.4.2 Skattepligtig grenspaltning	38
4.5 Anvendelsesmuligheder	38
5. Kapitalforhøjelse og kapitalnedsættelse	39
5.1 Kapitalforhøjelse	39
5.1.1 A/B-modellen underlagt "revision"	41
5.2 Kapitalnedsættelse	43
6. Værdiansættelse	44
6.1 Værdiansættelse efter TSS- cirkulære 2000-10	44
6.2 Værdiansættelse af aktier og anparter efter TSS-cirkulære 2000-9	49
6.3 Ekspertgruppes anbefalinger om tilpasning af cirkulærer	51
7. Finansiering og overvejelser	53
7.1 Overdragerens fremtid	53
7.2 Overvejelser ved familieoverdragelse	55
7.3 Gældsbreve	55
7.4 Bankfinansiering	57
7.5 Selvfinansiering	57
8. Cases	59
8.1 Generationsskifte – overdragelse fra far til børn	59
8.2 Generationsskifte – A/B model	71
8.3 Generationsskifte – Selvfinansiering	78
9. Konklusion og perspektivering	83
9.1 Konklusion	83
9.2 Perspektivering	85
Forkortelser	86
Litteraturliste	86
Bøger	86
Artikler	87
Domme, bindende svar, styresignaler og lignende	87
Juridiske Vejledninger	88
Bilag	89

1. Indledning

1.1 Problemstilling

Med en baggrund som revisor med 9 års erhvervserfaring fra forskellige revisionshuse i Nordvestjylland, er jeg blevet opmærksom på, at de familiedrevne selskaber udgør en majoritet blandt SMV-segmentet. Min erfaring fra de forskellige revisionshuse viser, at en af de primære, og i nogle tilfælde større, rådgivningsopgave for revisorer, er rådgivning i forbindelse med generationsskifte. Modsat revisionsområdet, hvor der findes en lang række revisionsstandarder samt standardberegninger fra revisionshusenes risikoafdelingerne, er revisor ikke støttet i samme grad ved rådgivning i forbindelse med generationsskiftet.

Arveafgiften er i løbet af den seneste årrække blevet gradvist nedjusteret for efterfølgende at blive tilbagerullet til 15 % som følge af et magtskifte på Christiansborg¹. De foregående års debat omkring arveafgift ved overdragelse af virksomhed har øget fokus på god rådgivning i forbindelse med et generationsskifte. Her har det vist sig, at rettidig og gennemarbejdet planlægning øger chancerne for et vellykket generationsskifte. Derfor er det vigtigt at de involverede parter kender til mulighederne for omstrukturering samt hvilke konsekvenser disse har.

Skattestyrelsen har den 28. februar 2021 præciseret værdiansættelsen ved anvendelse af A/B-modellen². Hidtidig praksis har ikke taget højde for optionsværdien af aktieklassen uden forlods udbyttet. Dermed har Skattestyrelsen fundet, at ved fremtidigt generationsskifte med opdeling i forskellige aktieklasser, hvoraf der forekommer forlods udbyttet, vil værdiansættelsen skulle tillægges en optionsværdi beregnet efter eksempelvis Black-Scholes optionsteori. Dermed vil denne model blive mindre attraktiv idet overdragelsesperioden vil blive længere.

I perioden op til den 1. februar 2020 var der særlig stor aktivitet for rådgivere af de selskabsejere som havde oparbejdet et ejertidsnedslag som følge af et længerevarende ejerskab af aktier eller anparter³. Ejertidsnedslaget forsvandt fra dag til dag, hvilket resulterede i en større fremtidig skattebetaling for ejeren. Med dette i udsigten, forelå en større rådgivningsopgave for de kunder som ville blive påvirket.

Et af de åbenlyse problemstillingerne ved et generationsskifte er finansieringen af overdragelsen. Finansieringsmulighederne er mange og visse omstrukturingsmuligheder gør det muligt at lade virksomheden hjælpe med finansieringen. Med god rådgivning kan der vælges en løsning som opfylder de involverede parter ønsker og reelt gør generationsskiftet muligt.

¹ L 76 Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven og skatteforvaltningsloven

² Den Juridiske Vejledning C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller er blevet opdateret

³ BDO: Depechen-artikel, Sidste udkald for ejertidsnedslag på gamle hovedaktionæraktier

Hvorvidt det er hensigtsmæssigt at gennemføre et generationsskifte, kan afhænge af hvor stram likviditet generationsskiftet medfører⁴. De danske regelsæt gør det muligt at overdrageren lader erhververen af virksomheden overtage sin skattemæssige stilling i forhold til virksomhed. Dermed sker der en skattemæssig succession. Overdrageren udtræder af den skattemæssige stilling og erhververen indtræder i stedet. Den skattemæssige succession kan dog kun ske til en begrænset personkreds som blandt andet omfatter børn. Dermed udskydes en afståelsesbeskatning til et senere tidspunkt. Denne udskydelse kan for nogle være et trækplaster til at lade den begrænsede personkreds fortsætte deres livsværk fremfor at udskyde og afvente generationsskiftet.

Intentionen med dette speciale er at give, blandt andet revisorer, en belysning af reglerne og overvejelserne ved et generationsskifte af et familieejet selskab. Det udarbejdede speciale skal demonstrere fremgangsmetoden ved et generationsskifte. Der vil blive opstillet forskellige cases som læseren forhåbentligt kan relatere til.

1.2 Problemformulering

Med baggrund i ovenstående fremkommer følgende problemstilling:

“Redegørelse for mulighederne for omstrukturering af familieejede selskaber med henblik på, at gennemføre et generationsskifte skattefrit, herunder en analyse af fordele og ulemper ved den valgte omstrukturingsmodel”

Til at besvare ovenstående problemstilling, fremkommer følgende underpunkter

- hvilke muligheder er der for at gennemføre omstruktureringer skattefrit?
- hvilke overvejelser bør der indgå i forbindelse med planlægning og klargøringen af et generationsskifte?
- hvilke skattemæssige og finansieringsmæssige konsekvenser følger der generationsskiftet?

1.3 Afgrænsning

Dette speciale har til formål at behandle generationsskifte på danske familieejede virksomheder der drives i selskabsform. Dette område omfavner bredt og af denne grund er der foretaget en række afgrænsninger. Der tages forbehold for at i mindre grad at behandle de afgrænsede områder i det omfang som anses for relevant for dette speciale.

Dette speciale har til hovedformål at undersøge de skattefrie omstrukturingsmuligheder der findes i forbindelse med et generationsskifte på danske selskaber. Dermed vil udgangspunktet i dette speciale blive den

⁴ EY: Artikel, Generationsskifte og værdiansættelse i lyset af COVID-19

skattemæssige behandling af et generationsskifte. Som beskrevet ovenfor, har specialet til formål at behandle generationsskifte for familieejede virksomheder i selskabsform. Som følge af ønsket om et speciale som henvender sig til familieejede virksomheder, afgrænses der til personer og selskaber som er fuld skattepligtige til Danmark efter reglerne i KSL § 1 og SEL § 1. Yderligere afgrænses specialet til kun at behandle selskabsformerne ApS og A/S. Dermed afgrænses der fra andre virksomhedsformer og selskabsformer end ApS og A/S, dermed afgrænses der ligeledes fra de personlige drevne virksomheder.

Dette speciale er udarbejdet som et redskab til at understøtte de involverede parter i et reelt forestående generationsskifte mellem familiemedlemmer. Dermed afgrænses der fra generationsskifte i dødsboer samt overdragelse til andre end virksomhedsejerens børn. Ligeledes afgrænses der fra overdragelses til fonde, dette vurderes ikke relevante idet der tages udgangspunkt i SMV-segmentet. Dermed afgrænses der også for fondsmodellen.

I forbindelse med redegørelsen af omstrukturingsmulighederne for selskaber, er der sket afgrænsning fra de selskabsretlige regler. Specialet vil dog behandle de selskabsretlige regler i det omfang som vurderes relevant for læseren, dette som følge af de sammenhæng der findes mellem de selskabsretlige regler og de skatteretlige regler.

I forbindelse med redegørelsen af omstrukturingsmulighederne afgrænses der fra fusion og tilføjelse af aktiver. Dette sker idet anvendelse af disse værktøjer vurderes sjældent anvendes i praksis ved et generationsskifte fra forældre til børn⁵.

Der foretages afgrænsning fra dybdegående teoretisk og matematisk gennemgang af optionsteorien Black-Scholes. Optionsteorien vil blive behandlet på et overordnet niveau som en del af en case baseret på et generationsskifte med anvendelse af A/B-modellen.

Der afgrænses fra andre værdiansættelsesmetoder end TSS-cirkulære 2000-09 og TSS-cirkulære 2000-10. Hermed afgrænses der blandt andet fra DFC-modeller. Ligeledes er der afgrænset fra en dybdegående gennemgang af nyeste rapport fra ekspertgruppe om værdiansættelsen ved generationsskifte. Rapporten er offentliggjort den 17. november 2021 efter ønske fra Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet, dette i forlængelse af finansloven for 2020.

⁵ Egen erfaring

1.4 Metode

Dette speciale på cand.merc.aud.-studiet er udarbejdet med en retsdogmatisk tilgang, der bygger på den juridiske metode⁶. Hermed beskrives, fortolkes og systematiseres gældende lovgivning indenfor det valgte emne. Dette udføres ved en gennemgang af de teoretiske modeller, efterfulgt af en fortolkning/analyse af de væsentlige forhold i de teoretiske modeller, hvorefter denne teori anvendes på flere praktiske cases.⁷

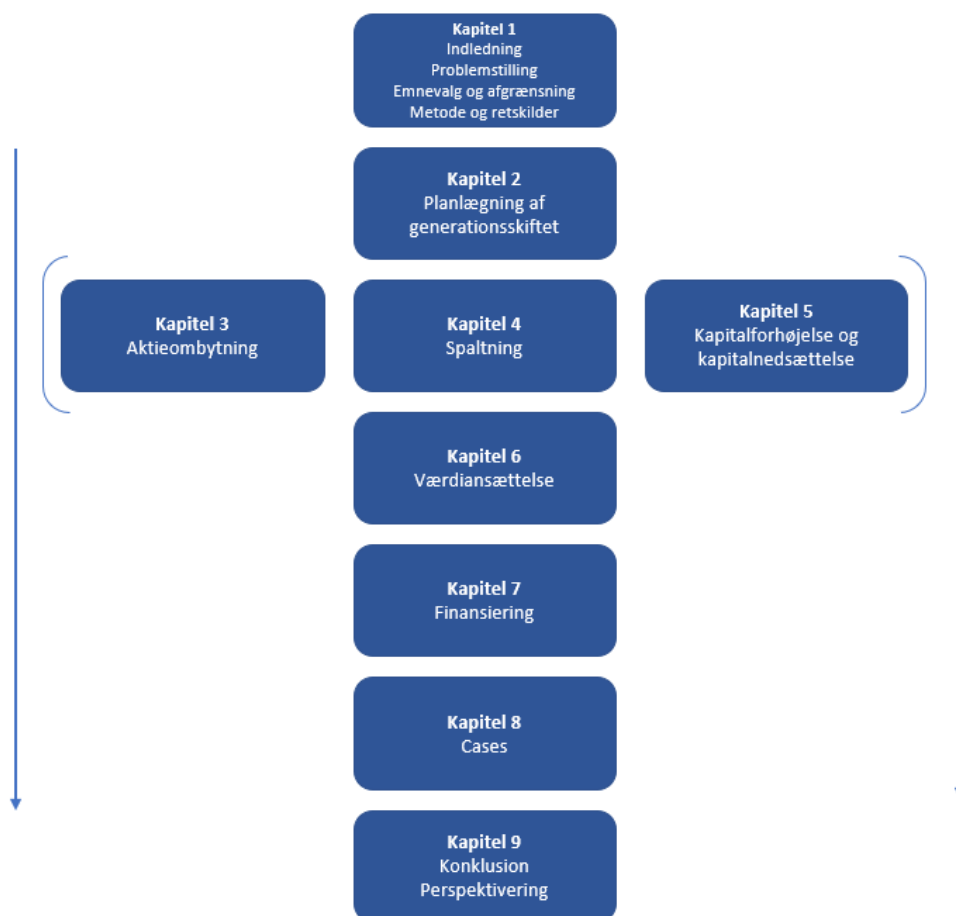
Ved sådan en fremgangsmetode demonstreres viden fra teorien på faktiske forhold og ydermere gør afhandlingen relevant for personer som står i samme problemstilling som den i indledningen forklaret problemstilling.

Specialet er skrevet på primære litteratur i form af gældende lovning, afgørelser, bekendtgørelse og cirkulærer. Disse former giver tilsammen den bedste forståelse af lovgivningen på behandlede områder.

1.5 Struktur

For at give et overblik og en læsevejledning til specialet, er der opstillet følgende oversigt over specialet:

8

⁶ Retsdogmatisk Forskning, Professor, ph.d. Lars Henrik Gam Madsen

⁷ Lone L. Hansen & Erik Werlauff: Den juridiske metode, side 224-225

⁸ Figur 1 – struktur i specialet, egen tilvirkning

Såfremt der opstilles en tidslinje for et reelt generationsskifte, vil det være omstruktureringerne som der startes med. Indledningsvis vil der blive undersøgt hvilke behov familien har og derefter vil omstruktureringen foretages. Oftest startes der med at få dannet en holdingstruktur, herunder oprettelse af nye selskaber. Derefter foretages der omstruktureringer således behovene dækkes, dette på baggrund af en foretaget værdiansættelse. Sideløbende med denne proces gennemføres finansieringen. Såfremt der er behov for ekstern finansiering, ville disse forhandlinger skulle igangsættes tidligt i processen. For at finde frem til finansieringsbehovet vil det dog være nødvendigt at have en indikation omkring værdiansættelsen. Herudover skal der ligeledes sikres at likviditetsbehovene dækkes. Dette indebærer både overdragerens behov for likviditet til eksempelvis en pensionstilværelse, erhververens økonomiske stilling til at købe ejerandele af selskabet samt sikre selskabet en fornuftig likviditet til at fortsætte driften.

Ud fra ovenstående, vil tidslinjen for gennemførelse af et generationsskifte være afhængigt af hvilke behov der skal stilles. Dermed vil ovenstående fremgangsmåde skulle ses en vejledning og ikke en reel facitliste til gennemførelse af et generationsskifte.

2. Planlægning af generationsskiftet

Generationsskifte har til formål at sikre at virksomheden kan fortsætte uden den nuværende ejer. Dette er en større og kompleks opgave, idet der er en række forskellige hensyntagende. Dels er der de bløde værdier som skal falde på plads, her er der mange følelser involveret. Og dels er der de mere økonomiske hensyntagende omkring likviditet og sårbarhed omkring nye relationer. Ligeledes følger en masse regler om blandt andet arveret, skat, afgifter, finansiering og pension. Dermed er der en masse ting der kan optimeres med god planlægning.

Måske er virksomheden allerede en familiedrevet virksomhed. Ejerlederen har måske allerede inddraget børnene således de kender til dagligdagen i virksomheden. Her kan der blive udfordringer om at nå til enighed omkring tidspunktet samt fordeling af roller og ejerandele.

Planlægningen af generationsskiftet er nødvendig idet der er en del tidsfrister som skal overholdes. Ligeledes kan det være nødvendigt at virksomheden tilpasses mens ejerlederen fortsat har sin daglige gang i virksomheden. Det kan også ske at der strukturelt skal tilpasses, måske er virksomheden "en blandet landhandel" med aktiviteter som ikke egner sig til generationsskiftet.

Der kan være mange udfordringer med et generationsskifte. God planlægning med rettidige overvejelser vil kunne hjælpe de involverede parter således generationsskiftet bliver en god oplevelse.

2.1 Generelt om omstrukturering i forbindelse med generationsskifte

Dette afsnit har til formål at redegøre og analysere muligheder for omstrukturering i forbindelse med et generationsskifte. Der vil blive analyseret på de strukturelle muligheder ejerlederen har for at optimere sin virksomhed forud for et generationsskifte. Begrebet omstrukturering er meget bredt og dermed er mulighederne for anvendelse stor. Både selskabsretligt og skatteretligt findes der mange muligheder og derfor findes der flere forskellige køreplaner for omstruktureringen.

Den gode rådgiver vil kunne se fordele og ulemper ved de forskellige modeller. Dermed vil han blandt andet vurdere på hvorvidt en skattefri omstrukturering er mere optimal end en skattepligtig. Dette afhænger af de konkrete forhold i den enkelte omstrukturering.

Ved et generationsskifte kan det være muligt at give en således det kontante vederlag enten erstattes fuldt eller delvist. Gaveafgiften ved overdragelse af virksomhed har været til politisk diskussion gennem den seneste årrække. De højreorienterede politiske partier har haft et ønske om at mindske beskatningsprocenten, mens de venstreorienterede politiske partier har haft et ønske om et højere beskatningsgrundlag.⁹

2.1.1 Omstrukturering af kapitalselskaber

Mulighederne for at omstrukturere kapitalselskaber er mange. Der kan foretages aktieombytning, med og uden tilladelse. Et kapitalselskab kan spaltes, enten ved ophørsspaltning eller grenspaltning. Spaltningerne kan forekomme skattefri, men også skattepligtige. Kapitalselskaber kan fusionere, hvorved kapitalselskaberne fortsætter under ét samlet selskab. Dette kan ligeledes gennemføres skattefrit eller skattepligtigt. Det er også muligt at tilføre aktiver fra et eksisterende selskab til et andet selskab, enten i form af et bestående selskab eller et nystiftet selskab. Tilførsel af aktiver kan foretages med og uden tilladelse fra skattemyndighederne. Der er derfor mange termer der skal tages stilling til i forbindelse med et generationsskifte. I nogen tilfælde vil det kun være relevant med aktieombytning, mens der i andre tilfælde kan være behov for både at anvende en aktieombytning, fusion samt tilførsel af aktiver. Det afhænger af hvilken selskabsstruktur der tages udgangspunkt i samt hvilke ønsker de involverede parter har.

I planlægningsprocessen er det vigtigt at få et fuldt overblik over mulighederne og nøje overveje den fremadrettede plan for de berørte selskaber og personer.

Reglerne/lovgrundlaget som gør det muligt at gennemføre omstruktureringer i forbindelse med et generationsskifte, er opdelt i to regelsæt. Dels er der det objektive regelsæt og dels det subjektive regelsæt.

⁹ [Arveafgiften er en god skat – sæt den op til 15 procent igen | Information](#)

2.1.1.1 Objektive regelsæt

Det objektive regelsæt er præget af, at der ikke er krav til forretningsmæssig begrundelse samt ingen krav om tilladelse fra skattemyndighederne¹⁰. Regelsættet gør det muligt at hurtigt eksekverer en omstrukturering idet de involverede parter ikke skal afvente en sagsbehandling. Det objektive regelsæt er med til at imødesese omstillingsparate ledelser og dermed virksomheder. Regelsættet er rent dansk og styres ikke af direktiver som der er tilfældet ved det subjektive regelsæt.

Et krav ved anvendelse det objektive regelsæt er holdingkravet¹¹. Holdingkravet er et krav til aktionærene/anpartshaverne om at de erhvervede aktier/anparter ikke sælges indenfor de første tre år. Dette krav er udelukkende ved anvendelse af det objektive regelsæt og dermed er det ikke et krav ved anvendelse af det subjektive regelsæt. Begrebet vil blive behandlet senere i dette speciale, afsnit 3.1.

I tilfælde af tvivl om hvorvidt det objektive regelsæt er anvendeligt, vil det være relevante at forespørge Skattestyrelsen, dette sker gennem et bindende svar. Således kan de involverede parter afklare eventuel tvivl inden transaktionen gennemføres.

2.1.1.2 Subjektive regelsæt

Som tidligere beskrevet, er det subjektive regelsæt direktivstyret.¹² De involverede parter skal anmode skattemyndighederne om tilladelse til at gennemføre den ønskede omstrukturering.

Ansøgningen til skattemyndighederne skal indeholde en forretningsmæssig begrundelse for at omstruktureringen skal foretages¹³. Såfremt skattemyndighederne finder den forretningsmæssige begrundelse for ukonkret, eller direkte værende til formål for skatteunddragelse eller skatteundgåelse, vil anmodningen ikke blive tilgodeset. I SKM.2008.255.LSR formåede de involverede parter ikke at løfte opgaven omkring at være konkret. Her var anmodningen begrundet med risikoafgrænsning og fremtidigt generationsskifte. Skattestyrelsen kunne ikke imødesee transaktionen idet der manglende konkrete oplysninger for transaktionen. Skattestyrelsen fastslog, at hovedformålet dermed måtte være skatteundgåelse.

Derfor er det afgørende, at ansøgningen om tilladelse til en skattefri omstrukturering udarbejdes omhyggeligt og at den er konkret, beskriver baggrunden og formålet for den kommende transaktion.¹⁴

I tilfælde af tilladelse til gennemførsel af transaktioner, vil der generelt blive fastsat et anmeldelsesvilkår. Anmeldelsesvilkåret vil typisk være på tre år. Anmeldelsesvilkåret har til formål at forebygge, at der ikke

¹⁰ Den Juridiske vejledning, C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.

¹¹ ABL § 36, stk. 6. 3. pkt.

¹² Fusionsskattedirektivet.

¹³ Den Juridiske vejledning C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning

¹⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 216,

forekommer transaktioner, som eneste formål er skatteunddragelse.¹⁵ Ved vurdering af transaktioner i den treårige periode, vægter Skattestyrelsen på, hvorvidt transaktionerne sker viljebestemt eller ikke-viljebestemt. Jf. den juridiske vejledning er et eksempel på ikke-viljebestemt virksomhedsejerens død eller at denne rammes af alvorlig sygdom. I SKM.2002.215.LR blev der givet tilladelse til transaktioner indenfor den treårige periode. Begrundelsen var af sådan en forretningsmæssig karakter, at det var det eneste fornuftige i situationen, og at alternativet ville være til ulempe for virksomheden.

Hvis tilfældet er, at der er foretaget ansøgning om anvendelse af det subjektive regelsæt, og at der ikke opnås tilladelse, vil det være muligt at gennemføre transaktionen med det objektive regelsæt.¹⁶

2.1.1.3 Hvilket regelsæt bør anvendes?

Det objektive regelsæt er særdeles anvendeligt i de situationer, hvor der med sikkerhed vides, at der ikke kommer til at være transaktioner i de følgende tre år. Dermed sparer de involverede parter en udarbejdelse af en konkret og gennearbejdet ansøgning. Det objektive regelsæt egner sig godt til ukomplicerede omstruktureringer samt i de tilfælde, hvor der ikke er en reel forretningsmæssig begrundelse.

Det subjektive regelsæt er særligt egnet i de tilfælde hvor der hersker tvivl om hvorvidt der i de følgende tre år skal ske transaktioner. Dette kunne eksempelvis være usikkerhed omkring aktionærens helbred. Ved anvendelse af det subjektive regelsæt vil det være muligt at ændre i de oprindelige forudsætninger, således kan der eksempelvis ske salg ved aktionærens død. Dette vil være en forretningsmæssig begrundelse som anses som opfylder skattestyrelsen krav og kriterier. Dermed kan transaktionen godkende uden konsekvens for den oprindelige gennemførte omstrukturering. Såfremt det objektive regelsæt havde været anvendt, vil der som udgangspunkt være brud på holdingkravet, og dermed vil den oprindelige omstrukturering være skattepligtig.

Dermed er der fordele ved begge regelsæt og det vil derfor være nødvendigt med en konkret vurdering.

2.2 Succession

Skattemæssig succession gør det muligt at succederer i en anden persons skattemæssige stilling¹⁷. Dermed overdrages den skattemæssige stilling fra en person til en anden person. Den skattemæssige succession medfører, at beskatningen udskydes indtil erhververen, afstår de succederede aktier/anparter. Med andre ord

¹⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 215

¹⁶ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 215

¹⁷ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 73

opstår der en latent skat. Helt grundlæggende indebærer skattemæssig succession ikke en skatteeliminering men derimod en skatteudskydelse.¹⁸

Fordelen og formålet med reglerne omkring skattemæssig succession, er at begrænse finansieringen og dermed likviditetsbehovet ved et generationsskifte.¹⁹ Dette sker i og med at aktieavancebeskatningen overdrages (og udskydes) sammen med virksomheden. Dermed undgår anpartshaver/aktionær at skulle finde finansiering til betaling af aktieavancebeskatningen som vil opstå ved overdragelsen.

I praksis vil succession ofte være fra forældre til børn. Der forekommer en række regler for hvem der kan succedere, i hvad der kan succederes i, og hvornår der kan succederes. Der vil i de kommende afsnit blive undersøgt hvilke regler der gør sig gældende og ud fra en række afgørelser, hvilken praksis der er på dette område.²⁰

2.2.1 Hvilke personer kan anvende reglerne om succession?

Ved anvendelse af succession, ses der på personkredsen. Personkredsen er de personer der efter ABL § 34 kan succedere i et selskab. Der kan ske overdragelse med succession til følgende:

- Børn
- Børnebørn
- Søskende
- Søskendes børn
- Søskendes børnebørn
- En samlever, dog under visse betingelser
- Nære medarbejdere, dog under visse betingelser

Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles efter bestemmelsen med naturligt slægtskab.²¹

For at der kan ske overdragelse med succession til samlever, skal betingelserne i BAL § 22, stk. 1, litra d være opfyldt. Betingelserne er, at samleveren har haft fælles bopæl med gave giver i de sidste 2 år før modtagelsen af gaver.

Ved skattemæssig succession til nære medarbejdere, er det et krav at medarbejderen har arbejdet i virksomheden eller dens koncernforbundne selskaber. Det er et krav at medarbejderen har været beskæftiget

¹⁸ Michael Serup, "Generationsskifte, omstrukturering", side 341

¹⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 74

²⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 74

²¹ Den Juridiske vejledning 2021-2 C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

svarende til 3 årsværk i en periode på 5 år forud for den skattemæssige succession. Såfremt der har været arbejdet på tværs af koncernforbundne selskaber, til det være summen af timeantallet.²²

Som det fremgår af listen, er det ikke muligt at overdrage med succession til forældre. Det vil derfor ikke være muligt at overdrage fra søn til far. Såfremt der er sket succession fra far til søn, og sønnen efterfølgende fortryder dette, vil det ikke være muligt at tilbageoverdrage aktierne/anparterne til faren med succession. Det er dog muligt at tilbagerulle generationsskiftet under visse betingelser, nemlig ved anvendelse af den særlige reparationsbestemmelse²³. Følgende skal gøre sig gældende:

1. gennemføres senest 5 år efter den første overdragelse
2. sker til den tidligere ejer, som aktierne/anparterne blev erhvervet fra
3. og at den første overdragelse sket med succession

Såfremt disse tre krav er opfyldt, vil det være muligt at tilbage succedere fra søn til far og dermed afvige fra personkredsen som er oplistet i ABL § 34.

2.2.2 Hvilke aktier og anparter kan overdrages med succession?

Det er muligt at succedere i aktier, anparter, andelsbeviser, omsættelige investeringsforeningsbeviser og lignende såfremt de er omfattet af ABL § 1.

Der er en række betingelser som gøres sig gældende, før der kan ske overdragelse med succession jf. ABL §34, stk. 1, nr. 2-4:

- 1) Det er en betingelse at minimumsgrænsen på mindst 1 % af aktie eller anpartskapitalen succederes. Derfor kan der ikke ske succession ved mindre end 1 %. I praksis vil der sjældent være et ønske om succession i mindre end 10 %, i det der forekommer en række skattemæssige fordele ved et ejerskab på minimum 10 %, blandt andet mulighed for skattefri udbytte samt mulighed for at sælge aktier/anparter uden beskatning i holdingselskabet.
- 2) Aktierne/anparterne må ikke være omfattet af ABL § 19 B og C, disse særlige aktier/investeringsbeviser er afgrænset i indledningen. Derfor vil disse aktier/investeringsbeviser ikke blive behandlet yderligere.
- 3) Der må ikke konstateres tab ved overdragelsen i det der kan kun succederes i gevinst jf. ABL § 34 stk. 4. I praksis vil dette betyde at der ikke kan succederes i aktier med negativ værdi.
- 4) Den sidste betingelse er et krav til at der succederes i aktier eller anparter i en erhvervsmæssig virksomhed. Det er denne betingelse som anses som værende den væsentligste begrænsning idet denne

²² ABL § 35 stk. 2

²³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 75

begrænser antallet af virksomheder over på der kan succederes. Betingelse medfører at virksomheders aktiviteter der i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, enten i form af udlejning af fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende, som udgangspunkt ikke kan være grundlag for en succession, jf. ABL §34, pkt. 3.

Ud af disse ovenstående punkter, vil det oftest være det 4. punkt som vil kræve størst dokumentation²⁴. I praksis kaldes denne begrænsning "pengetanksreglen". Dette begreb vil blive behandlet i særskilt i afsnit 2.2.6 Pengetanksreglen.

2.2.3 Konsekvens ved succession

Konsekvensen ved at indgå i en skattemæssig succession er forskellig hvorvidt man er overdrager eller erhverver.

Som udgangspunkt er der ikke nogen skattemæssige konsekvenser for overdrageren. Erhververen succederer i overdragerens skattemæssige stilling.²⁵ Den latente skat overdrages til erhververen og overdrageren undgår dermed en direkte aktieafståelsesbeskatning. Idet erhververen overtager en skatteforpligtigelse, vil der ske en godtgørelse til erhververen. Dette kan ske på to måder. Enten ved direkte regulering værdiansættelsen i virksomheden (selskabets udskudte skat) eller i form af nedslag i gaveafgiften. Der vil i afsnit 2.2.6. Passivposten blive beregnet hvad dette har af konsekvens for de involverede parter.

Konsekvensen for erhverver ved at deltage i en skattemæssig succession, er at vedkommende succederer i overdragerens skattemæssige stilling jf. ABL §34, stk. 2. Dermed indtræder erhververen i overdragerens skattemæssige stilling.

Overdragelsen af kapitalandele og aktier kan ske på tre følgende måder:

- Erhverver betaler ved overdragelsen hele værdien kontant
- Erhverver modtager hele værdien i form af gave
- En kombination af kontant overdragelse og gaveoverdragelse.²⁶

Såfremt der vælges en model hvori der indgår en gave, vil dette have konsekvens for erhververen idet vedkommende skal betale gaveafgift. Gaveafgiften vil blive beskrevet i afsnit 2.2.4 Gaveafgift. Det er også vigtigt at understrege hvilke muligheder en beregning af "passivposten" har til reduktion af gaveafgiften. Dette behandles i afsnit 2.2.5 Passivposten

²⁴ Egen vurdering idet de øvrige punkter som udgangspunkt ikke beror på en vurdering.

²⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 88

²⁶ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 90

2.2.4 Gaveafgift

Ved et generationsskifte er finansieringen ofte væsentligt punkt. Et redskab til at hjælpe med at få finansieringen på plads, er der gives gave fra virksomhedsoverdrageren til virksomhedsmottageren. Dette vil i al overvejende grad, medfører en gaveafgift.

Som det blev beskrevet indledningsvist, har gaveafgiften ved overdragelse af virksomheden været justeret over flere omgange. I 2017 vedtog en række blå partier en lov om at afgiften løbende skulle reduceres fra 15% til 5%. Ved regeringsskiftet i 2019 blev loven tilbagerullet og den oprindelige gaveafgiftsprocent, 15 %, blev igen vedtaget.²⁷

Ved overdragelse af virksomhed med succession, vil gaveafgiften oftest blive relevant. Ved succession betales der enten fuldt vederlag for virksomheden, det er dog også muligt at give virksomheden som gave og slutte- ligt delvis vederlag og delvis gave. Ved en overdragelse med gave skal der betales gaveafgift. Den endelige gaveafgift afhænger dog af hvilke personer der er involveret.²⁸

Gaveafgiften betales af alle gaver som ydes til en gavemottager. Dog er gaver mellem ægtefæller er afgifts- fritaget jf. BAL §22 stk. 3. Det vil dog sjældent være relevante ved et typisk generationsskifte i levende live.

Såfremt gaven er til personer i gavekredsen, er der et afgiftsfrit gavebeløb på 68.700 kr. (2021-niveau) til børn, børnebørn og samlever. Samlever er dog skattepligtige såfremt de ikke har haft samme bopæl som gavegiveren i en sammenhængende periode på 2 år. Svigerbørn har et afgiftsfrit gavebeløb på 24.000 kr. (2021-niveau)²⁹

Gaveafgiften kan enten betales af gavegiver eller gavemottager.

Ved anvendelse af et generationsskifte hvori gave indgår, bør det kraftigt overvejes, hvorvidt gavegiver be- taler gaveafgiften. Jf. BAL § 24, stk. 5 er der afgiftsfritagelse for gaver givet til inddækning af gaveafgift. Der- med kan gavegiveren afgiftsfrit give en gave svarende til gaveafgiften. Dermed kan der optimeres på gaveaf- giften ved at planlægge og aftale forløbet.

Dette kan eksemplificeres med en gave på 1.000.000 kr.:

²⁷ L 76 Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven og skatteforvaltningsloven

²⁸ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 90

²⁹ Boafgiftsloven, satser 2021

Gaveafgiften betales af modtageren		Gaveafgiften betales af giveren	
Gave	1.000.000	Gave	1.000.000
Afgift 15%	150.000	Afgift 15%	127.500
Netto	850.000	Netto	872.500 ³⁰

Her tydeliggøres det, at der ved større gaver er væsentlig forskel på den samlede betalte gaveafgift. Ved en gave på 1.000.000 kr. er den samlede gaveafgift 150.000 kr., dermed er gaven netto 850.000 kr. Såfremt gaveafgiften i stedet betales af gavegiveren, vil den samlede gaveafgift i stedet være 127.500 kr., dermed en nettogave på 872.500 kr. I dette eksempel kan afgiften optimeres med 22.500 kr. Ved større gaver, vil der kunne opnås en endnu større optimering.

Hvis der gives gaver, skal der indsendes en gaveanmeldelse til Skattestyrelsen³¹. Skattestyrelsen vil i forbindelse med gaveanmeldelsen tage stilling til værdierne. Dermed afklares der hvorvidt Skattestyrelsen er enige i de angivne værdier. Gaveanmeldelsen skal indsendes til Skattestyrelsen senest d. 1. maj i det efterfølgende år hvor gaven er givet³². Gaveafgiften betales på det tidspunkt hvor gaveanmeldelsen indsendes. Skattestyrelsen har fra anmeldelsestidspunktet (indsendelsestidspunktet) seks måneder til at behandle gaveanmeldelsen. Hvis Skattestyrelsen er uenige i værdiansættelsen, men overskrider fristen for ændring, vil den oprindelige værdiansættelse fastholdes, hvilket var tilfældet i SKM2001.380.LSR.

Ved et generationsskifte er det vigtigt at likviditetsbehovet undersøges. Dette gælder både for ejerlederen med også for overtageren. Ejerlederen kan muligvis have brugt virksomheden som sin eneste pensionsopsparing, dermed kan vedkommende være afhængig af et kontant vederlag, idet vedkommende ikke har ratapension eller lignende til at finansiere pensionstilværelsen. Ejerlederen ønsker måske ikke at forskelsbehandle sine børn, dermed skal gavebeløbet skal ganges op med antal børn. Ligeledes kan det være nødvendigt med en gave for at overtageren kan få finansieringen til at hænge sammen. Ved et generationsskifte kan der altså være flere aspekter som vil kræve en nøje tilrettelagt plan. Uden en god plan, vil der muligvis blive overset gode muligheder, f.eks. besparelsen ved at lade gaveafgiften blive betalt af gavegiveren.

Gaveafgift kan få en større betydning på den samlede skatte- og afgiftsbetaling ved et generationsskifte. I og med at området har været til større politisk debat gennem den seneste årrække, vil det ikke være utænkeligt,

³⁰ Eksemplet er egen tilvirkning

³¹ Foretages elektronisk gennem blanket

³² Den juridiske vejledning C.A.6.2.1 Gaveafgift

at området igen vil blive berørt, ved et regeringsskifte. Derfor kan det overvejes hvorvidt generationsskiftet kan udskydes til et tidspunkt hvor regeringen er sammensat af liberale partier.

2.2.5 Passivposten

Som det blev beskrevet i de foregående afsnit, er der ved virksomhedsoverdragelse med skattemæssig succession mulighed for at beregne en passivpost. Gaveafgift opstår som følge af at der er anvendt en overdragelse hvori gave indgår. Passivposten vil kunne modregnes i gaveafgiften³³. Dermed vil de samlede skatter og afgifter i forbindelse med generationsskiftet blive reduceret, hvilket er et stærkt incitament til at beregne passivposten. Såfremt der ikke overdrages med gave, vil der i stedet være mulighed for at opnå et nedslag i købesummen svarende til den udskudte skatteforpligtelse som er tilknyttet de omfattede aktiver³⁴. Dette skyldes at den udskudte skatteforpligtelse anses som et vederlag, og at denne skatteforpligtelse reducerer værdien af det aktiv som indgår i den skattemæssige succession.

Jf. KSL § 33 C kan der opnås nedslag i købesummen svarende til den latente (udskudte skat) som erhververen succederer i. Tilsvarende er der ifølge KSL § 33 D mulighed for at nedbringe gaveafgiften med den latente skat.³⁵ Det er dog ikke muligt at kombinere disse to nedslag idet der vil opnås dobbeltnedslag. Det står frit for hvilken metode de involverede parter ønskes anvendt, dette blev bekræftet i SKM.2011.406.SKAT hvor Skatterådet bekræfter at skatteyderen har ret til at anvende den beregningsmetode som giver det største nedslag. Dermed er det vigtigt at undersøge hvilken beregningsmetode som giver det største nedslag og dermed reducerer gaveafgiften.

Passivposten beregnes med en procentsats ud fra hvilke aktiver der indgår i overdragelsen. I henhold til afgrænsningen behandler dette speciale overdragelse af aktier og kapitalandele. Dermed vil øvrige aktiver ikke blive behandlet yderligere. Såfremt der havde været overdragelse af andre aktiver end aktier og anparter havde beregningsgrundlaget for disse været 30 %. Beregningsgrundlaget for aktier og kapitalandele er 22% jf. KSL § 33 D, stk. 3.

Beregningen af en passivpost kan eksemplificeres som følgende:

³³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 93

³⁴ Den juridiske vejledning C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

³⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 63

	2021
Handelsværdi af aktier el. anparter	10.000
Skattemæssig anskaffelsessum	- 1.000
Grundlag for beregning af passivpost (opgjort avance)	9.000
Handelsværdi af aktier el. anparter (afgiftgrundlag)	10.000
Passivpost, 22% (aktier og anparter)	- 1.980
Afgiftspligtig gave efter modregning af passivpost	8.020 ³⁶

Som det blev beskrevet i afsnit 2.2.4 Gaveafgift, er gaveafgiften på nuværende tidspunkt 15%. Ud fra ovenstående eksempel vil det være muligt at nedbringe afgiftsgrundlaget fra 9.000 til 8.020 og dermed kan der beregnes en besparelse:

Såfremt gaveafgiften ikke havde været reduceret med passivposten, ville denne være 1.350³⁷

Såfremt gaveafgiften reduceres med passivposten, vil denne være 1.203.³⁸

Dermed kan der i ovenstående eksempel spares der gaveafgift på 147.

Såfremt der i ovenstående eksempel ikke havde været anvendt skattemæssig succession i forbindelse med overdragelsen, vil der ske afståelsesbeskatning på 42 % af avancen. Dette giver følgende beskatning. Opgjort avance $9.000 * 42\% = 3.780$. Ved skattemæssig succession forekommer der dermed en udskudt skatteforpligtelse på 3.780 som erhververen forpligtiger sig til. Dette beløb skal sammenholdes med nedslaget i passivposten som var 1.980. Dermed sker der en reduktion fra 3.780 til 1.980, som giver en kursværdi på 52%. Passivposten udligner dermed den fremtidige skatteforpligtelse som giver en passivering på 52%. Idet der udelukkende er beregnet på baggrund succession på aktier og anparter, vil denne altid være 52%. Såfremt der havde været andre aktiver i beregningen, ville disse blive beregnet med 30%. Dermed vil passivering blive anderledes end ved ovenstående eksempel.

Det bemærkes at der efter TfS2001.174.LSR ikke er hjemmel til at nedsætte passivposten efter forholdet mellem gave og vederlag, uanset størrelsen på gaven. Dermed er der incitament til at der ved skattemæssig succession som minimum indarbejdes en gave på en krone. Dette giver mulighed for at anvende ovenstående regler og at der sker et forholdsmæssig nedslag svarende til forholdet mellem vederlag og gave.

Der vil i senere afsnit blive beskrevet hvordan værdiansættelsen af aktier og anparter finder sted hvilket er helt grundlæggende for at kunne beregne passivposten og dermed gaveafgiften.

³⁶ Eksemplet er egen tilvirkning

³⁷ $9.000 * 22\% = 1.980$

³⁸ $8.020 * 22\% = 1.764$

2.2.6 Pengetanksreglen

Som der blev beskrevet i afsnit 2.2.2 Hvilke aktier og anparter kan overdrages med succession, forekommer der en række krav til virksomheden som ønskes overdraget med skattemæssig succession. Det 4. krav som omhandler hvorvidt en virksomhed anses som værende erhvervsmæssig, må anses som værende det punkt som har været grundlag for flest afgørelser.³⁹ Bestemmelserne slår fast, at det ikke er muligt at overdrage aktier eller anparter i en virksomhed som i et væsentligt omfang består af aktiver af ikke-erhvervsmæssig karakter. Til vurdering af hvorvidt et selskab indeholder ikke-erhvervsmæssige karakter, kan der i ABL § 34, stk. 6 findes følgende:

- 1. Mindst 50 % af selskabets indtægter, hvorved forstås den regnskabsmæssige nettoomsætning tillagt summen af øvrige regnskabsførte indtægter, opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår, stammer fra sådan aktivitet, eller*
- 2. Hvis handelsværdien af selskabets udlejningsejendomme, kontanter, værdipapir eller lignende enten på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnit af de seneste 3 regnskabsår udgør mindst 50 % af handelsværdien af selskabets aktiver. Bortforpagtning af fast ejendom, som benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug jf. vurderingslovens § 33, stk. 1 eller 7, anses i denne forbindelse ikke som udlejning af fast ejendom.*

Som det fremgår af ovenstående, vil der ved bedømmelse af hvorvidt et selskab anses som værende erhvervsmæssig, blive undersøgt hvordan indtægterne og aktiverne fordeler sig. Der sondres mellem indtægter og aktiver som vedrører den erhvervsmæssige (den aktive) del af selskabet, og de indtægter og aktiver som vedrører den ikke-erhvervsmæssige (den passive) del af selskabet. Som udgangspunkt anses udlejning af fast ejendom, kontanter, værdipapir og lignende som værende en passiv pengeanbringelse.⁴⁰ Det må anses for værende aktiver der typisk kan generere et afkast uden aktiv behandling eller involvering.

Som det også fremgår af kravene, vil det være på baggrund af en gennemsnits beregning fra de seneste tre regnskabsår. Såfremt selskabet har eksisteret i mindre end tre år, vil der ske bedømmelse ud fra de år selskabet har eksisteret.⁴¹

Ved vurdering af selskaber som ejer datterselskaber er der følgende bestemmelser. Såfremt et datterselskab der ejes med mindst 25 % af aktie/anpartskapitalen, vil datterselskabets aktier og afkast af disse aktier, ikke

³⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 77

⁴⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 78

⁴¹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 79

skulle medregnes ved væsentlighedsbedømmelsen. Derimod medregnes en forholdsmæssig del af datterselskabets indtægter og aktiver.⁴²

I tilfælde af at der ejes ejendomme som udlejes til koncernforbundne selskaber skal der også ske korrektion. Hvis der er fast ejendom som udlejes til et datterselskab som anvender denne til en aktiv del af dens virksomhed, vil denne ejendom ikke skulle indgå i væsentlighedsvurderingen. I en situation hvor et holdingselskab fungerer som pengetank og samtidig ejer koncernens ejendomme, vil der skulle ske korrektion, hvis et datterselskab lejer denne ejendom som en del af deres drift. Dermed tages der højde for eventuelle koncernforhold, i og med at et selskab ikke bliver påvirket negativt, af at indgå i en koncernstruktur hvori ejendomme er placeret i et holdingselskab eller et egentligt ejendomsselskab.⁴³ Såfremt der skal ske skattemæssig succession i et selskab som er en del af en koncern, er det derfor væsentligt at undersøge koncernforholdene grundigt, og undersøge hvordan selskabet er stillet i forhold til det erhvervmæssige krav.

Pengetanksreglen har givet anledning til en lang række afgørelser, hvilket henviser til næste afsnit omkring væsentlige afgørelser som ligger til grund for praksis på området.

2.2.6 Væsentlige afgørelser omkring pengetanksreglen

For at komme nærmere praksis på området omkring pengetanksreglen er det relevant at se nærmere på afgørelser og bindende svar fra Skattestyrelsen mfl.

Som hovedregel er der ifølge ABL § 34, stk. 6 ikke mulighed for at anse udlejningsejendomme som en aktiv del af selskabet. Der forekommer dog undtagelser. I det bindende svar SKM2016.233.SR var der forespørgsel om hvorvidt landbrugsejendomme kunne anses som værende en aktiv del af virksomheden. Landbrugsejendommene var delvist udlejet og der var tvivl om hvorvidt disse kunne anses som værende erhvervmæssige og dermed en aktiv del af selskabet som ønskes skattemæssigt succederet. I det bindende svar blev det tilkendegivet at det var muligt at lade ejendommene indgå som en aktiv del af selskabet på trods af at ejendommene var udlejet, herunder at det blot af en af ejendommene som var omfattet af de særlige regler omkring stuehusvurderingen. Dermed var den beskrevne ejendom ikke omfattet af landbrugsmæssige formål. Skatterådet fandt, at det afgørende om hvorvidt disse blev anset som værende ikke-aktive i relation til pengestanksbegrebet var ejendommenes vurderingsmæssige status og ikke den faktiske anvendelse til udlejning. Ejendommen som var omfattet af stuehusbegrebet jf. landbrugslovens § 9, hvilket er, at en landbrugsejendom skal omfatte en passende beboelsesbygning, på trods af at ¾ af stuehuset blev anvendt til

⁴² Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 77

⁴³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 79

udlejning. Skatterådet lagde vægt på, at det er vurderingen (i henhold til vurderingsloven) af ejendommen som er afgørende og ikke den reelle anvendelse.⁴⁴

Dermed kunne der ske skattemæssig succession idet det var afgørende at ejendommene blev anset som værende en aktiv del af virksomheden. Dette på trods af der forekom udlejning til andet formål end landbrug.

I afgørelsen SKM.2020.24.LSR blev der behandlet, hvorvidt et selskab som producerede el fra solcelleanlæg i flere lande, kunne anses som værende erhvervsmæssig og dermed en aktiv del af virksomheden i henhold til ABL § 34. Der var tale om et P/S som ejede ideelle andele solcelleanlæggene uden at deltage aktivt i driften af solcelleanlæggene. I denne afgørelse fandt et flertal i Skatterådet, at solcelleanlæggene måtte anses som passiv kapitalanbringelse i lighed med fast ejendom jf. ABL § 34, stk. 6. Dette begrundet med at solcelleanlæg og vindmøller havde en vis størrelse og var stationære og bestemt til at forblive på stedet. Yderligere var det flertallet i Skatterådets indstilling, at investeringen som helhed var passiv på samme måde som ved anbringelse af kapital i en udlejningsejendom, herunder sammenligning af afkastet fra solcellerne og traditionel udlejning samt den manglende deltagelse i driften.⁴⁵ Mindretallet fandt derimod, at solcellerne måtte anses som erhvervsmæssig og dermed aktiv virksomhed, idet den skattemæssige behandling af solceller generelt anses som driftsmidler og ikke som fast ejendom. Dertil var det mindretallets opfattelse, at der i lovforarbejderne til ABL § 34 ikke var nogen punkter med hvorvidt driftsmidler kunne sidestilles med fast ejendom i relation til succesionsreglerne. Afslutningsvis var det ligeledes mindretallets opfattelse, at denne tilgang ikke fremmer produktionen af vedvarende energi såfremt vindmøller og solceller anses som passiv kapital og dermed ikke-erhvervsmæssig virksomhed. Skatterådet kommer i SKM2020.52.SR frem til samme afgørelse omkring samme problemstilling.

Dermed kunne der ikke ske skattemæssig succession i solceller. Såfremt selskabet havde deltaget aktivt i driften, vil dette muligvis have haft påvirkning af udfaldet, idet momenter der taler for en erhvervsmæssig virksomhed, havde været flere. Ud fra afgørelsen i SKM.2020.24.LSR ses det, at en konkret vurdering altid vil være nødvendig i forhold til vurdering af hvorvidt et selskabs aktiver anses for værende erhvervsmæssige og dermed aktive. Dette må formodes værende gældende for både solceller og vindmøller idet aktiverne har store ligheder.⁴⁶

I SKM2015.577.SR blev Skatterådet spurgt til hvorvidt et parkeringshus skulle anses som værende udlejningsejendom i henhold til ABL § 34, stk. 6. Selskabet driver en ejendom, som fungerer som parkeringshus. Bygning er indrettet som parkeringshus, herunder markerede parkeringspladser samt betalingsautomater mv.

⁴⁴ Bech-Brun, NYT, Generationsskifte Omstrukturering, Juli 2016

⁴⁵ Bech-Brun, NYT, Generationsskifte Omstrukturering, Januar 2016

⁴⁶ DAHL, Er solcelleanlæg og vindmøller omfattet af "pengetanksreglen"?, 13. juli 2020

Selskabet har ansat personale til varetagelse af driften af parkeringshuset. Parkeringshuset har indtægter fra almindelig timebasis leje, men også abonnementsløsning. Dermed har selskabet mange forskellige lejere og ikke kun længerevarende lejekontrakter, hvilket er tilfældet ved traditionel udlejningsvirksomhed. I Skatterådets vurdering blev der lagt vægt på, at der var tale om et selskab som aktivt deltog i driften, dette i form af ansatte som tog imod betalinger, vedligeholde samt oprydning. Skatterådet gjorde i øvrigt opmærksom på at campingpladser, motel- og hotelvirksomhed som udgangspunktet heller ikke anses for værende passiv kapitalanbringelse. For campingpladser er der behov for personale til renholdelse samt drift af kiosk, spise-sted mv. For motel- og hotelvirksomhed vil der typisk være behov for rengøring samt spisested og bar. Dermed anses dette heller ikke som værende passiv kapitalanbringelse.

I SKM2003.458.LR ønskes der foretaget skattemæssig succession i to selskaber. I det ene selskab som de involverede parter ønskede at foretage skattemæssig succession på, var der en større likvid beholdning. Den likvide beholdning gjorde at 2. krav i ABL § 34, stk. 6 ikke kunne efterleves. Dermed udgjorde de likvide beholdning mere end 50 % af balancesummen. De involverede parter ønskede afklaring om hvorvidt en større forudbetaling vedrørende driftsaktivitet i det kommende regnskabsår skulle korrigeres i vurderingen af aktivkravet. De involverede parter mente dermed at den likvide beholdning var unaturlig høj og at denne udelukkende opstår som følge af selskabets drift i det kommende regnskabsår. Ligningsrådet fandt, at likvide beholdninger altid vil blive anset som passiv kapitalanbringelse, uanset hvorvidt disse opstår fra forudbetalinger vedrørende selskabets fremtidige drift. Dermed var de likvide beholdninger af sådan en størrelse, at det ikke var muligt at anvende skattemæssig succession på de aktier i det konkrete selskab.

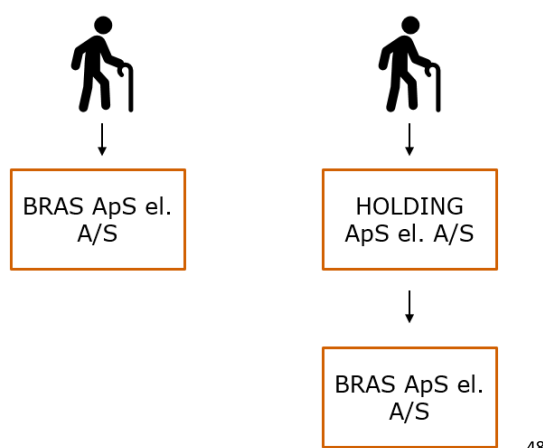
Ud fra de ovenstående afgørelser, gør følgende sig gældende.

- Der er særlige regler omkring vurdering af landbrugsejendomme. Det er den faktiske vurdering i henhold til vurderingsloven som afgør hvorvidt ejendommen kan anses for værende erhvervsmæssige og dermed en aktiv del af selskabet.
- Solcelleanlæg og vindmøller har været grundlag for en række nye afgørelser. Det er afgjort, at ejerandele af solceller uden involvering i driften, har været anset som værende en ikke-erhvervsmæssig virksomhed og dermed værende passiv kapitalanbringelse.
- Særlige udlejningstyper tilknyttet ejendomme kan blive anset som en erhvervsmæssig aktivitet. Dermed vil det være muligt at anvendes skattemæssig succession på disse aktiver. Dette omfatter i visse tilfælde parkeringshuse, campingpladser samt motel- og hotelvirksomheder.
- Likvide beholdninger vil altid blive anset for værende passiv kapitalanbringelse, uanset hvorvidt den likvide beholdning er afledt af forudbetalinger som opstår ved selskabets fremtidige drift.

3. Aktieombytning

Aktieombytning er hyppigt anvendt ved generationsskifte. Aktieombytningen gør det muligt at få skabt en holdingstruktur, hvorved er dannes et moder/datterstruktur.⁴⁷ Der er følger en række fordele ved sådan en struktur. Blandt andet er denne struktur med til at risikobegrænse for aktionærene (kreditorsikre), det er muligt at udskyde noget skat, samt ligeledes muligt for at modtage udbytte til en lav beskatning. Ligeledes er det muligt at tilrettet koncernstrukturen således den passer til ønsker og behov.

Aktieombytning kan i praksis anvendes til at få dannet et moder/datterstruktur. Såfremt der kun eksisterer et samlet driftsselskab, vil det være muligt at ombytte aktierne i driftsselskabet til aktier et nystiftet holdingselskab. Aktionær/anpartshaver ombytter dermed aktierne/anparterne i driftsselskabet i det nystiftede holdingselskab. Den nye struktur illustreres nedenfor.

48

Som udgangspunkt vil afståelse af aktier/anparter udløse en beskatning hos aktionær/anpartshaver, dette er dog ikke tilfældet idet der findes en undtagelse i ABL § 36. Undtagelsen muliggør at en eventuel avance udskydes til at aktierne/anparterne i holdingselskabet afstås, likvideres eller går konkurs. Dette kaldes også en skattefri aktieombytning.⁴⁹ Det er dog et krav at holdingselskabet besidder mindst 10% af kapitalen fra det ombyttede selskab jf. ABL § 8. Dermed vil aktieombytningen typisk ske med minimum 10% besiddende kapital.

⁴⁷ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", side 195

⁴⁸ Figur 2 – illustration af en aktieombytning – egen tilvirkning

⁴⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 196

Ved aktieombytning vil det også være muligt at foretage dette skattepligtigt. Dette til sidestilles med køb og salg af aktier og vil dermed udløse almindelig aktiebeskatning hos aktionær/anpartshaver. Denne metode ses ikke anvendt i praksis og vil dermed ikke blive behandlet yderligere.

3.1 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

Ved skattefri aktieombytning uden tilladelse gennemføres aktieombytningen uden forhåndsgodkendelse fra Skattestyrelsen idet det er muligt at anvende det objektive regelsæt. Det objektive regelsæt er beskrevet tidligere i afsnit 2.1.1. Der er dog en række betingelser som gør sig gældende i forbindelse med en skattefri aktieombytning.

Jf. ABL § 36 stk. 6 er betingelsen at vedlagersaktierne (de nye aktier/anparter) inklusiv eventuelle kontante udligningssummer, svarer til handelsværdien af de aktier/anparter, som ombyttes. Ved skattefri aktieombytning er det ikke et krav at aktierne/anparterne der ønskes ombyttet til eksisterer på ansøgningstidspunktet. Dermed er det muligt at stifte et nyt selskab som passer til de involverede parterers ønsker.⁵⁰

Ved aktieombytning defineres der i ABL § 13, stk. 2, således *”Ved ombytning af aktier ... forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i det selskab, ved til gengæld for værdipapirer tilhørende aktionærene i det andet selskab at tildele dem aktier eller anparter i det første selskab og eventuelt en udligningssum.”* Dermed er der betingelse om ”flertallet af stemmerne”. Kravet om stemmeflertal er på de aktier/anparter, som de erhvervende selskaber erhverver ved den skattefrie aktieombytning.

Vederlaget for de ombyttede aktier/anparter skal ske ved udstedelse af nye aktier/anparter. Dette skyldes at det er et krav ved succession, at der er aktier/anparter at knytte successionen op på.⁵¹ Dermed skal der foretages en kapitaludvidelse i det eksisterende selskab. Ved en skattefri aktieombytning hvor kontante udligningssummer indgår vil der ske beskatning hos aktionærene i det indskydende selskab. Aktionærene vil blive beskattet som ved øvrigt udbytte efter aktiebeskatningsloven, dette jf. ABL § 36, stk. 1. Kontante udligningssummer er ethvert vederlag, som ikke er aktier/anparter i det modtagende eller erhvervede selskab.⁵² Undtagelsen til beskatning, er såfremt aktionær helt udtræder af koncernen. Dermed må vedkommende ikke eje aktier i det indskydende selskab, det modtagende selskab eller koncernforbundne selskaber.⁵³

Dertil kommer der et krav til besiddelse af de nye aktier/anparter. Det er et krav at de nye aktier/anparter ikke afstås i de kommende tre år, beregnet ud fra tidspunktet for aktieombytningen. Såfremt

⁵⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 203

⁵¹ Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 211

⁵² Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 211

⁵³ Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 211

aktierne/anparterne afstås i denne periode, vil der ske beskatning hos aktionæren. Undtagelsesvis kan der ske afståelse i perioden på 3 år, dette er ved skattefri omstrukturering hvor vederlaget udelukkende sker i form af aktier og anparter. Kravet til besiddelse af aktier/anparter i en periode på tre år omtales typisk som "holdingkravet" jf. ABL §36 stk. 6⁵⁴. Følgende forhold vil jf. ABL § 30 blive anset som afståelse af aktier/anparter

- Salg inklusive tilbageslag til udstedende selskab
- Bytte
- Konkurs eller tvangsopløsning
- Likvidation
- Kapitalnedsættelse
- Vedtægtsændringer som medfører en formueforskydning mellem aktionærer/anpartshavere

Jf. ABL § 36 skal aktierne repræsentere en værdi. Dette har konsekvensen, at der ikke kan ske skattefri aktieombytning af et selskab med negativ egenkapital. Det er udelukkende på ansøgningstidspunktet, dermed kan et resultatmæssigt svingende selskab med tidligere negativ egenkapital, godt indgå i en skattefri aktieombytning. Dette er dog forudsat at der på ansøgningstidspunktet er en positiv egenkapital.

Fristen for gennemførelsen af ombytningen er seks måneder, regnet fra første ombytningsdag. Vederlaget fra ombytningen skal dermed senest være ydet seks måneder efter ombytningsdagen⁵⁵. Overskrides fristen, uden der har været søgt om særlig dispensation, vil aktieombytningen blive anset som værende skattepligtig. I forbindelse med gennemførelsen af skattefri aktieombytning forekommer der ikke et egentlig anmeldelseskrav. Dog er der indberetningspligt til Skattestyrelsen, fristen er senest i forbindelse med indberetning af oplysningsskemaet for de omfattede selskaber (tidligere betegnet som selvangivelse)⁵⁶. Selskabsretligt er der frister for indberetning af kapitalstiftelse og kapitalforhøjelse. Begge er senest 2 uger efter stiftelsesbeslutningen/fristen for indbetaling af kapital.

Fusionsskattedirektivet har fastsat retskravet til skattefrie aktieombytninger ud tilladelse, dog er der en undtagelse. Såfremt den skattefri aktieombytnings hovedformål eller et af hovedformålene er skatteunddragelse eller skatteundgåelse, vil skatteundgåelsesklausulen tilsidesætte omstrukturen.⁵⁷

Opsummeret er der følgende krav for at kunne foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse:

⁵⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 244

⁵⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 243

⁵⁶ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 249

⁵⁷ Den juridiske vejledning C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning

- Vederlagsaktier/anparter + eventuel kontantsum udligningssum svarer til handelsværdi af de ombyttede aktier/anparter
- At vederlagsaktier/anparter giver stemmeflertal
- Udstedelse af nye aktier/anparter ved aktieombytning til eksisterende selskaber
- Aktierne/anparterne besiddes i de kommende tre år (Holdingkravet)
- Aktierne fra det selskab som ombyttes, skal repræsentere en værdi. Dermed ingen negativ egenkapital
- Oplysning på oplysningsskemaer til Skattestyrelsen og indberetning til Erhvervsstyrelsen

3.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse

Som der indledningsvist blev beskrevet i afsnit 2.1.1 Omstrukturering af kapitalselskaber, er det muligt at anvende det subjektive regelsæt. Ved det subjektive regelsæt fremsendes en anmodning til Skattestyrelsen. Denne ansøgning skal indeholde en konkret og detaljeret beskrivelse af den forretningsmæssige baggrund for den forekommende transaktion.⁵⁸ Såfremt det ikke lykkedes at vise at aktieombytningen er på baggrund af et forretningsmæssig formål, vil konsekvensen blive, at transaktionen vil blive skattepligtig, idet der formodes, at transaktionen er til grund for skatteunddragelse⁵⁹. Der er dog mulighed for at foretage denne skattefrie aktieombytning uden tilladelse, dette medfører dog en række krav, som er oplistet i afsnit 3.1 Skattefri aktieombytning uden tilladelse.

Der findes en række afgørelser som har endt ud med et afslag til ansøgeren. Her har Skatteministeriet fundet, at ansøgningen har været af sådan en generel og ukonkret begrundelse, at det ikke har været muligt at fastslå hvorvidt det har været "rene påstande". Det har blandt andet været tilfældet i SKM.2005.167.ØL. Dermed er det afgørende, at der udarbejdes en detaljeret og gennearbejdet ansøgning som beskriver den forretningsmæssige baggrund for den ønskede aktieombytning. Det ses blandt andet at eksemplerne "i hensynet til at opnå en hensigtsmæssig koncernstruktur" eller "for at muliggøre et fremtidigt generationsskifte". Disse beskrivelser af den forretningsmæssige baggrund er for generelle og er ikke konkrete på den enkelte virksomhed.⁶⁰

Ved en skattefri aktieombytning med tilladelse forekommer der anmeldelsespligt af efterfølgende væsentlige ændringer. Planlagte dispositioner skal anmeldelse tre måneder forud, ved uforudsigelige dispositioner er

⁵⁸ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 215

⁵⁹ Den juridiske vejledning C.D.6.3.4

⁶⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 215

fristen en måned efter at ansøgeren har fået kendskab til dispositionen.⁶¹ Den juridiske vejledning beskriver følgende situationer som værende anmeldelsespligtige:

- Efterfølgende afståelse af aktier/anparter i det behandlede datterselskab
- Tilbagesalg af aktier/anparter i det behandlede holdingselskab
- Efterfølgende ændring i datterselskabets kapitalforhold, udstedelses af medarbejderaktier og lignende forhold
- Ændringer i forholdet mellem flere aktieklasser og aktionærerne indbyrdes
- Omstruktureringer der er omfattet af fusionsdirektivet
- Salg af aktivitet i det behandlede datterselskab

Opsummeret er der følgende krav for at kunne foretage en skattefri aktieombytning med tilladelse (angivet med kursiv gør sig også gældende ved skattefri aktieombytning uden tilladelse):

- *Vederlagsaktier/anparter + eventuel kontantsum udligningssum svarer til handelsværdi af de ombyttede aktier/anparter*
- *At vederlagsaktier/anparter giver stemmeflertal*
- *Udstedelse af nye aktier/anparter ved aktieombytning til eksisterende selskaber*
- *Aktierne fra det selskab som ombyttes, skal repræsentere en værdi. Dermed ingen negativ egenkapital*
- *Oplysning på oplysningsskemaer til Skattestyrelsen og indberetning til Erhvervsstyrelsen*
- Konkret og detaljeret ansøgning som beskriver den forretningsmæssige baggrund for transaktionen
- Oplysningspligt om planlagte dispositioner (tre måneders frist forud for transaktionen)
- Oplysningspligt om uforudsigelige dispositioner (en måned efter kendskab til dispositionen)

3.3 Skattefri aktieombytning med eller uden tilladelse?

Det vil være en konkret vurdering af hele generationsskiftet, hvorvidt det vil være mest fordelagtigt at vælge en skattefri aktieombytning med tilladelse, eller en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Det vil være nødvendigt at gennemtænke hele forløbet. Der kan være situationer, hvor der i processen omkring generationsskifte, vil ske dispositioner, som ikke vil være muligt ved valg af det ene eller det andet regelsæt.

Generelt er skattefri aktieombytningen uden tilladelse lettere at anvende, idet der ikke skal foretages en ansøgning. Dermed kan der hurtigere foretages en aktieombytning. Ved simple og ukomplicerede forhold, vil

⁶¹ Jane K. Bille m.fl.: Omstrukturering – skatteregler i praksis, side 77-78

denne være særlig anvendelig. Omvendt vil en sådan ansøgning ikke være noget særligt i et større og kompliceret generationsskifte.

Ved anvendelse af skattefri aktieombytning uden tilladelse bør det overvejes hvorvidt holdingkravet kan blive en stopklods for de efterfølgende planer i generationsskiftet. Modellen gør det muligt at foretage dispositioner som ikke umiddelbart har et forretningsmæssigt formål, eksempelvis efterfølgende spaltning af holdingselskab til hver ejer. Det objektive regelsæt som giver mulighed for gennemførelse uden tilladelse bør ikke anvendes hvis det er overvejende sandsynligt at der vil ske et salg af aktier i de kommende tre år. Konsekvensen vil blive, at den oprindelige skattefri aktieombytning vil blive skattepligtig. Dermed vil model ikke være en mulighed ved sådanne situationer. Der bør i stedet undersøges hvorvidt et sådan et salg vil kunne ske gennem en skattefri aktieombytning med tilladelse. Usikkerheden kan fjernes ved at Skattestyrelsen forespørges ved et bindende svar.

Dermed vil det kræve en konkret vurdering som skal danne grundlag for valg af model. Vurderingen skal ske på baggrund af en gennemarbejdet plan som tager højde for de involverede parter ønsker og fremtidsplaner.

3.4 Anvendelsesmuligheder

En skattefri aktieombytning er et godt værktøj til at risikobegrænse⁶². Såfremt der ikke allerede eksisterer en holdingstruktur, vil det være en let og omkostningsbesparende måde at få dannet denne struktur. Hvis der tages udgangspunkt i et driftsselskab som ejes direkte af ejerlederen, vil ejeren bytte aktierne i driftsselskabet med aktier eller anparter i det nystiftede holdingselskab. Ejerlederen ejer herefter direkte holdingselskabet som så ejer driftsselskabet. Der henvises til illustrering i form af figur i afsnit 3. Aktieombytning. Fordelen ved denne koncernstruktur er blandt andet at det er muligt at flytte overførte resultater "i sikkerhed" uden det udløser beskatning. Dermed kan der kreditorbeskyttes dele af selskabets overskud. Der kan skattefrit udloddes udbytte fra driftsselskabet til holdingselskabet (kræver ejerandel på 10% eller mere)⁶³. Såfremt der ikke er nogen forretningsrisiko i holdingselskabet, vil egenkapitalen i dette selskab være risikofri og dermed vil risikoen være mindre end ved den oprindelige struktur hvor ejerlederen ejede driftsselskabet direkte. Her vil det overførte resultat være sårbart ved eventuelle krav. Ved den nye struktur vil ejerlederen kunne lade selskabet erklæres konkurs og tabet vil være begrænset til egenkapitalen (forudsat der ikke er givet sikkerhed i værdier udenfor selskabet og/eller kaution). Holdingstrukturen gør det ligeledes muligt at sælge aktier og

⁶² Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 195

⁶³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 195

anparter skattefrit. Der er dog vise krav som fremgår af afsnit 3.1 Skattefri aktieombytning uden tilladelse og afsnit 3.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse.

4. Spaltning

Spaltning af kapitalselskaber gør det muligt at opdele et selskab i en eller flere dele. Aktionær/anpartshaver vederlægges/afregnes enten i aktier/anparter i det modtagende selskab eller i form af kontanter.⁶⁴

I FUSL § 15 A, stk. 2 defineres spaltning:

”Ved spaltning forstås den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum.”

Denne definition fastslår at det er muligt at opdele et selskab i en eller flere. Det er ligeledes muligt at foretage en spaltning med eksisterende såvel som nystiftede selskaber. Ligeledes er det muligt at foretaget afregning i enten aktier/anparter eller i form af en kontant udligningssum. Anvendelsesmulighederne er dermed mange, hvilket gør redskabet hyppigt anvendt i forbindelse med større og komplekse generationsskifte.

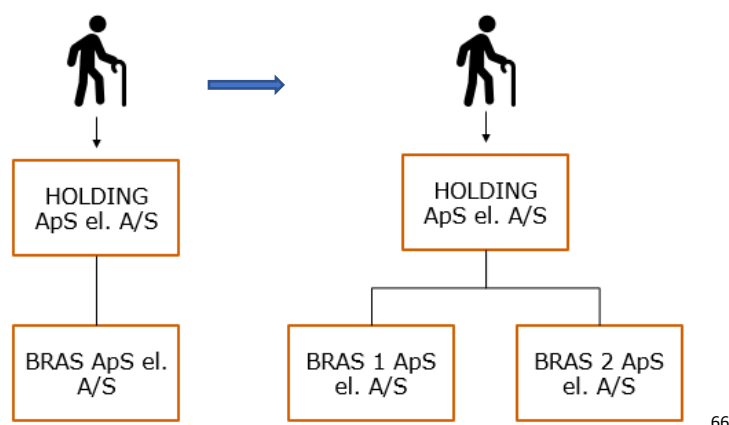
Det er muligt at foretage en spaltning skattepligtig såvel som skattefrit⁶⁵. I lighed med de tidligere beskrevne regler ved skattefri aktieombytning, er det muligt at anvendes de objektive regler i FUSL §15 A, stk. 1, 5. pkt. Af denne lovtekst fremgår det at det er tilladt at gennemføre en skattefri spaltning i forbindelse med andre omstruktureringer. Det objektive regelsæt er nærmere behandlet i afsnit 2.1.1.2 Det objektive regelsæt.

Spaltning er også et effektivt værktøj til at risikoafgrænse. Et eksempel kan være et driftsselskab hvis hovedaktivitet er drive en yderst stabil murerforretning. Driftsselskabet har haft en nicheforretning i at producere murersten. Efterspørgslen efter disse murersten er i løbet af den seneste årrække blevet meget stor. For at følge efterspørgslen er det nødvendigt at foretage større investeringer i materielle anlægsaktiver. I dette tænkte eksempel vil det være muligt at isolerer risikoen fra den stabile murerforretning. Dermed flyttes aktiver og passiver vedrørende murerstensaktiviteten til et nystiftet (alternativ et eksisterende) selskab. Så fremt der ikke gives kaution, pant, mellemregninger eller lignende mellem murerforretningen og murerstenselskabet, vil murerforretningen ikke lide tab hvis murerstenselskabet går konkurs.

⁶⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 335

⁶⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, ”Generationsskifte og omstrukturering”, Side 336

En spaltning som denne kan illustreres på følgende vis:

66

4.1 Skattefri spaltning

Formålet med en skattefri spaltning kontra en skattepligtig spaltning er, at det indskydende selskab (selskabet som afgiver en del af deres aktiver og passiver) ikke bliver afståelsesbeskattet i forbindelse med transaktionerne.

Det retlige grundlag findes i FUSL § 15 a og b, men er relativ kortfattet. Dermed har skattefri spaltning afledt en lang række afgørelser, som gør det muligt at gennemskue praksis⁶⁷. Som der indledningsvist blev beskrevet, er det muligt at foretage en skattefri spaltning med eller uden forudgående tilladelse.

4.1.1 Skattefri spaltning uden tilladelse

Som beskrevet i det indledende afsnit i 4. Spaltning, har vi en definition, som fastslår, at der skal ske afregning i samme forhold som hidtil. Dermed skal aktionerne/anpartshaverne afregnes med enten aktier/anparter eller kontanter, efter samme fordelingsnøgle som det oprindelige ejerforhold.⁶⁸ I praksis vil det være muligt at aktionærene/anpartshaverne spalter et selskab hvorefter vedkommende modtager aktier/anparter i hver deres selskab. Det er dog et krav at der fordeles i henhold til det oprindelige ejerforhold, ejerforholdet må dermed ikke forrykkes.⁶⁹

Det er derfor et krav at forholdet mellem aktiver og passiver svarer til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab. Dermed er der et krav til korrekt forhold mellem aktiver og passiver⁷⁰. Dette kaldes

⁶⁶ Figur 3 – illustration af en spaltning – egen tilvirkning

⁶⁷ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 336

⁶⁸ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 343

⁶⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 343

⁷⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 369

ofte for balancetilpasning. Såfremt en aktionær/anpartshaver har svarende til 33% af egenkapitalen, vil det være et krav, at denne aktionær/anpartshaver modtager aktiver og passiver svarende til ejerforholdet i det indskydende selskab. I praksis kan dette være en udfordring, eksempelvis ved et selskab som kun har enkelte få aktiver og at der ikke forekommer likvide beholdninger i selskabet. Dette krav er gældende både ved op-
hørsspaltning og ved grenspaltning.⁷¹ Disse begreber vil blive behandlet senere hvorfor der henvises til sær-
skilte afsnit.

Ved et generationsskifte hvorpå succession anvendes, er det væsentligt at vederlaget/afregningen sker i en-
ten fuld aktier/anparter eller en kombination af aktier/anparter. Såfremt der ikke sker vedlæggelse/afregning
i aktier/anparter, vil der i lighed med den skattefri aktieombytning, ikke være aktier/anparter at knytte suc-
cessionen op på. Der er ikke et krav til mængden af aktier/anparter ved en kombination af aktier/anparter
og kontanter, så antallet af aktier/anparter kan blot være én.⁷²

Opgørelse af handelsværdierne afhænger af hvorvidt spaltningen sker mellem interesseforbundne parter el-
ler ej. Såfremt det er mellem interesseforbundne parter, vil det være muligt at anvende en række cirkulere
til værdiansættelsen af aktierne/anparterne, dette behandles i afsnit 6 Værdiansættelse.

Det er et krav at spaltningsdatoen er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs
regnskabsår.⁷³ Hvis tilfældet er at der sker spaltning til et nystiftet selskab, er det vigtigt, at spaltningsdatoen
er sammenfaldende med åbningsstatus for det nystiftede selskab. Hvis det nystiftede selskab har stiftelses-
dato den 1. april, vil spaltningsdatoen være den 1. april. Hvis der sker spaltning til et eksisterende selskab, er
det vigtigt at spaltningsdatoen er sammenfaldende med åbningsstatus for det pågældende regnskabsår. Så-
fremt det er til et eksisterende selskab med balancedag 31. december, vil spaltningsdatoen dermed blive den
1. januar.

Det er vigtigt at de involverede parter er opmærksom på, hvorvidt der etableres eller ophører koncernfor-
bindelser (sambeskatningsforhold) i forbindelse med de påtænkte transaktioner. Såfremt dette er tilfældet,
vil det kunne have betydning for den skattemæssige spaltningsdato. Det kan i sådanne tilfælde være vanske-
ligt at fastlægge den skattemæssige spaltningsdato. Det vil typisk være nødvendigt at få afklaret datoen gen-
nem et bindende ligningsvar fra Skattestyrelsen, i og med at området kan være ganske komplekst.⁷⁴

⁷¹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 343

⁷² Den juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

⁷³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 336

⁷⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 347

Anmeldelsen af en skattefri spaltning skal ske senest en måned efter gennemførslen jf. FUSL § 6. Anmeldelsen foretages digitalt og skal indeholde følgende oplysninger jf. bekendtgørelse nr. 1003 af 6. september 2014, § 1:

- 1) *Hvilken type skattefri omstrukturering der er gennemført,*
- 2) *den skattemæssige virkningsdato samt vedtagelsesdato for den skattefri omstrukturering,*
- 3) *hvilke selskaber m.v. der er henholdsvis indskydende og modtagende,*
- 4) *hvilke sambeskattede datterselskaber, der overgår fra det eller de indskydende selskaber til det eller de modtagende selskaber i forbindelse med den skattefri omstrukturering,*
- 5) *om omstruktureringen er foregået inden for eller uden for sambeskatningskredsen, og,*
- 6) *såfremt Skattestyrelsen anmoder om det, størrelsen af det modtagende underskud efter selskabs-skattelovens § 12 og fondbeskatningslovens § 3, stk. , angivet i procent.*

Som det var tilfældet ved skattefri aktieaktieombytning, vil der ved anvendelse af skattefri spaltning uden tilladelse, blive et holdingkrav på vederlags/afregnings aktier eller anparter. Holdingkravet er på tre år og det vil være muligt at afvige kravet ved skattefrie omstruktureringer i den treårige periode. Der er i afsnit 3.1 Skattefri aktieombytning uden tilladelse oplyst hvad der defineres som brud på holdingkravet.

Generelt vil det være fornuftigt at forespørge Skattestyrelsens hvorvidt de forestående transaktioner er i overensstemmelse med gældende lov og praksis. Dette gøres gennem bindende svar og fjerner tvivlen om hvorvidt transaktionerne kan gennemføres uden det udløser uventet beskatning. Det er dermed muligt at minimere risikoen for at der påbegyndes et generationsskifte som ikke tilgodeser de involverede parter.

FUSL § 15 A, stk. 1, 8. Pkt., sikrer at der ikke sker spekulation omkring råderet over stemmerne efter gennemførte spaltninger. Det er blandt andet ikke muligt at spekulere i omgåelse af skattepligtigt salg, eksempelvis ved at lave en kapitalforhøjelse efterfulgt af en spaltning. Der gælder således, at hvis der er selskabsdeltagere som ikke har ejet aktier/anparter i 3 år og ikke har råderet over flertallet af stemmerne i selskabet, vil det ikke være muligt at opnå flertal efter spaltningen.⁷⁵

Opsummeret er der følgende krav for at kunne foretage en skattefri spaltning uden tilladelse:

- Afregning/vederlæggelse skal foretages i henhold til det oprindelige ejerforhold
 - Der modtages aktiver og passiver svarende til det oprindelige ejerforhold
- Opgørelse af handelsværdier samt korrekt forhold mellem aktiver og passiver (balancetilpasning)

⁷⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 367

- Ved et generationsskifte med succession er det vigtigt at der vederlægges/afregnes i minimum én aktie/anpart
- Der vil de kommende tre år været et holdingkrav på vederlags aktier/anparter
- Fastlæggelse af den skattemæssige spaltningsdato, herunder de særlige udfordringer ved etablering og ophørende koncernforhold
- Der skal foretages en anmeldelse til Skattestyrelsen af den skattefrie spaltning senest en måned efter gennemførsel.
- Der er begrænsninger for aktionærer/anpartshavere som ikke har ejet aktier/anparter i minimum 3 år.

4.1.2 Skattefri spaltning med tilladelse

Som det var tilfældet ved den skattefri aktieombytning, var det muligt at foretage denne, med forudgående tilladelse. Der skal indsendes en ansøgning som beskriver hvorfor den påtænkte spaltning er forretningsmæssigt begrundet⁷⁶. Der eksisterer de samme krav til en detaljeret og konkret ansøgning, hvor den forretningsmæssige begrundelse er nøje beskrevet. Hvis der ikke udarbejdes en konkret og detaljeret ansøgning, vil Skattestyrelsen muligvis give afslag, idet de ikke har mulighed for at vurdere, hvorvidt transaktionerne sker som led i skatteundgåelse.

Den forretningsmæssige begrundelse har været genstand for en lang række afgørelser med forskellige forretningsmæssige begrundelser. Eksempelvis har uenighed blandt aktionærer/anpartshavere været et anvendt argument. I SKM.2005.429.TSS blev der krævet streng dokumentation på at der var egentlige uenigheder blandt ejerne. Denne bevisbyrde kunne ejernes rådgiver løfte, blandt andet i form af række artikler i dagspressen, forhandlingsreferater fra advokater samt øvrige interne kommunikationer. Som udgangspunkt gælder der følgende momenter for at der er en godkendt forretningsmæssig begrundelse.

- Der skal være udarbejdet en konkret og detaljeret ansøgning som skal være aktuel, dermed skal det være et forestående generationsskifte og ikke blot klargøring til et eventuelt generationsskifte.
- Transaktionerne i forbindelse med spaltningen må ikke gøre en ellers skattepligtig afståelse til en skattefri afståelse.
- Herudover vil det være på baggrund af individuel vurdering.

Såfremt Skattestyrelsen godkender ansøgningen, vil det i overvejende grad medføre et anmeldelsesvilkår på tre år. I denne treårige periode vil det være et krav at alle væsentlige transaktioner skal anmeldes til Skattestyrelsen. Dette er med til at sikre, at den skattefri spaltning ikke foretages i forbindelse med

⁷⁶ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 348

skatteunddragelse.⁷⁷ Der henvises til 3.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse, her er der oplistet eksempler på hvad der anses som væsentlige transaktioner.

Opsummeret er der følgende krav for at kunne foretage en skattefri spaltning med tilladelse (anført med kursiv er også gældende ved en skattefri spaltning uden tilladelse):

- *Afregning/vederlæggelse skal foretages i henhold til det oprindelige ejerforhold*
 - *Der modtages aktiver og passiver svarende til det oprindelige ejerforhold*
- *Opgørelse af handelsværdier samt korrekt forhold mellem aktiver og passiver (balancetilpasning)*
- *Ved et generationsskifte med succession er det vigtigt at der vederlægges/afregnes i minimum én aktie/anpart, ellers vil spaltningen blive skattepligtig*
- *Fastlæggelse af den skattemæssige spaltningsdato, herunder de særlige udfordringer etablering og ophørende koncernforhold*
- *Der er begrænsninger for aktionærer/anpartshavere som ikke har ejet aktier/anpart i minimum 3 år.*
- Der udarbejdes en konkret og detaljeret ansøgning til tilladelse. Ansøgning skal beskrive den forretningsmæssige baggrund for spaltningen.
- Oftest vil der være et anmeldelseskrav omkring væsentlige aktiviteter i de efterfølgende tre år.

4.2 Skattepligtig spaltning

Ved skattepligtig spaltning vil der ske afståelsesbeskatning i forbindelse med det indskydendes selskabs afståelse af aktiver og passiver. Dermed til sidestilles det med almindelige almindelig salg⁷⁸. Afsnittet er afgrænset i indledningen og vil ikke blive behandlet yderligere.

4.3 Ophørsspaltning

Ved en ophørsspaltning indskydes alle selskabets aktiver og passiver i et eller flere modtagende selskaber. Dermed vil det indskydende selskab være tomt og dermed anset som værende ophørt. Derfor omtales denne metode også som en egentlig spaltning.⁷⁹

Ved ophørsspaltning er der ikke krav til hvad der udspaltes (overdrages), dog er det vigtigt at aktionærene/anpartshaverne vedlægges i henhold til ejerforholdet. Dette er beskrevet i afsnit 4.1.1. Skattefri spaltning uden tilladelse. Ligeledes er det afgørende, at aktiver og passiver fordeles i lighed med hvad der var tilfældet i det indskydende selskab (og nu ophørende).

⁷⁷ Den juridiske vejledning C.D.6 Skattefrie omstruktureringer med tilladelse

⁷⁸ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 335

⁷⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 335

En ophørsspaltning (og i nogle tilfælde grenspaltning) kan være et godt redskab til at klargøre en virksomhed til et generationsskifte. Spaltning gør det muligt at opdele en virksomhed⁸⁰. Dette kan være aktuelt i situationer hvor der er udfordringer med finansieringen. Her vil en spaltning kunne gøre det muligt at fravælge aktiver og passiver i et generationsskifte. Såfremt der tidligere har været ét selskab med eksempelvis ejendomme, drift samt større likvid beholdning, vil det være muligt at undgå en finansiering af hele selskabet. I praksis ses det typisk at ejendomme udspaltes i et reelt ejendomsselskab og den primære drift fortsætter i et andet selskab. I dette eksempel vil sønnen således undgå at skulle finde finansiering til erhvervelse af ejendommene, men vil i stedet eventuelt have mulighed for at leje ejendommene. Dette er med til at lette behovet for finansiering.

4.3.1 Skattefri ophørsspaltning

Ved en skattefri ophørsspaltning anvendes succesionsprincippet. Dermed sker der ikke afståelsesbeskatning hos det ophørsspalte/de indskydende selskab. Dog undtaget såfremt aktionær/anpartshaver vedlægges i kontanter, i sådan et tilfælde vil der ske afståelsesbeskatning. Således vil det modtagende/fortsættende selskab succederer ind i det ophørende selskabs skattemæssige stillinger. Dette gælder blandt andet anskaffelsestidspunkter, anskaffelsessummer, hensigter, afskrivningssaldi osv. Dermed fortsætter disse skattemæssige værdier uændret i det/de fortsættende selskaber.

Såfremt det ophørende selskab har haft skattemæssige underskud og dermed oparbejdet skattemæssige underskud til fremførsel, skal de involverede være opmærksomme. Hovedreglen vil være, at skattemæssige underskud fra tidligere år ikke kan fradrages og dermed ikke kan nedbringe den skattepligtige indkomst. Dermed forbliver det oparbejdede underskud i det indskydende/ophørende selskab.⁸¹

4.3.2 Skattepligtig ophørsspaltning

Ved en skattepligtig ophørsspaltning vil aktionærene/anpartshaverne blive beskattet på samme hvis som hvis de havde afstået/solgt deres aktier/anparter. Selskabet vil blive beskattet i lighed med afståelse af aktiver og passiver. Dette vil eksempelvis medføre beskatning efter afskrivningsloven, ejendomsavancebeskatningsloven, aktieavancebeskatningsloven m.v.⁸²

4.4 Grenspaltning

Ved en grenspaltning fortsætter det indskydende selskab. Derfor omtales denne type af spaltning som en ugentlig spaltning, idet der ikke lukkes nogen selskaber modsat tilfældet ved en ophørsspaltning. Ved en

⁸⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 335

⁸¹ Side 371, Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering"

⁸² Side 374, Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering"

grenspaltning udspaltes en eller flere aktiviteter til et eller flere modtagende selskaber. Ved grenspaltning er det et ufravigeligt krav, at der er tale om en eller flere selvstændige gren af virksomheden som udspaltes. Det er derfor vigtigt at være opmærksomme på hvad Skattestyrelsen anser for værende en selvstændig gren.⁸³

Ved en grenspaltning er det i lighed med ophørsspaltning, muligt at foretage denne som værende skattefri eller skattepligtig.

4.4.1 Skattefri grenspaltning

Kravene til en skattefri grenspaltning er identiske med kravene til en skattefri ophørsspaltning. Der gælder de samme krav omkring eksempelvis vedlægelse/afregning i minimum én aktie eller anpart ved anvendelse af skattemæssig succession, idet det ellers ikke vil være noget at succederer på, og dermed vil gennemførelse af transaktionerne blive skattepligtige.⁸⁴

Ligeledes vil det være muligt at foretage en skattefri grenspaltning med og uden tilladelse fra Skattestyrelsen. Det vil være særligt fornuftigt at få forhåndsgodkendelse af Skattestyrelsen i form af et bindende svar. Grenspaltning er et kompliceret værktøj idet kan være udfordrende at identificere selvstændige organisatoriske grene i virksomheden⁸⁵.

Der findes en lang række af afgørelser på hvorvidt der er tale om en selvstændig gren af virksomheden.

I SKM.2012.321.SKAT var det muligt at grenspalte en grusgravsvirksomhed. Aktiviteten var delt i to, dels i form af grusgravsforretning på eget ejendom og dels på lejet ejendom. Den ejede ejendom blev succesfyldt udspaltet til et søsterselskab. Dermed blev ansøgningen godkendt.

I SKM.2006.97.SKAT var der ligeledes ønske om at grenspalte ejendomme fra et driftsselskab til et selvstændigt ejendomsselskab. I denne sag var der en koncernstruktur hvori der var mellemregning mellem moder og driftsselskabet, denne var dels til finansiering af ejendommene. Ved grenspaltningen blev mellemregning opdelt i hvad der vedrørte ejendomme og hvad der vedrørte den almindelige drift i selskab. Ejendommene og mellemregningsforholdet mellem moder og datter vedrørende erhvervelse af ejendommene blev grenspaltet. Dermed blev ansøgningen godkendt.

I SKM.2011.90.SR ønskede forespørger at grenspalte kapitalandele i et underliggende selskab. Selskabet som ønskede at gennemføre en grenspaltning var ejet ligeligt af fire aktionærer. Der var ønske om at overføre 25

⁸³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 342

⁸⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 343

⁸⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 342

% af aktiverne og passiverne til et selskab, som var 100 % ejet af en af de fire aktionærer. Skatterådet fandt at 25 % af kapitalandelene i en tilknyttet virksomhed ikke kunne anses for værende en selvstændig gren. Dermed blev ansøgningen ikke godkendt.

Praksis viser dermed at grenspaltning af ejendomme er muligt, dog forudsat at det øvrige krav til gennemførsel af spaltning overholdes. Der henvises til afsnit 4.1.1. Skattefri spaltning uden tilladelse samt 4.1.2. Skattefri spaltning med tilladelse.

4.4.2 Skattepligtig grenspaltning

Ved en skattepligtig grenspaltning vil det indskydende selskab blive afståelsesbeskattet af de aktiver og passiver som udspaltes. Det indskydende selskab vil forblive skattepligtig idet selskabet fortsætter, dette er modsat en ophørsspaltning, idet selskabet ophører i forbindelse med ophørsspaltningen. Aktionærerne/anpartshaverne i det indskydende selskab vil blive udbyttebeskattet svarende til den værdi der grenspaltes. Dermed vil en skattepligtig spaltning resulterer i afståelsesbeskatning for de involverede aktionærer/anpartshaver og det grenspaltede selskab.⁸⁶

Anskaffelsessummen på aktierne/anparterne i det modtagende selskab vil være det samme som det aktionærer/anpartshaverne bliver udbyttebeskattet af.

4.5 Anvendelsesmuligheder

Spaltning giver en række anvendelsesmuligheder i forbindelse med et forestående generationsskifte.

Spaltning gør det blandt andet muligt at foretage et generationsskifte som er mindre balancetung. Dette kan eksempelvis være ved udspaltning af ejendomme. Praksis viser, at dette er muligt både ved form af ophørsspaltning (ingen krav til specifikke grene/særskilte aktiviteter) eller i form af en grenspaltning, hvorved det indskydende selskab fortsætter.⁸⁷

Ligeledes gør spaltning det muligt at risikobegrænse en virksomhed. Dette kan eksempelvis være en murerforretning med en nicheforretning i produktion af murersten. Her vil det være muligt at risikobegrænse de to forretninger fra hinanden. Hvorvidt sådan en spaltning vil kunne gennemføres med anvendelse af grenspaltning, kræver en større vurdering af virksomheden som helhed, idet der skal være tale om en særskilt virksomhedsgren.⁸⁸ Uanset udfaldet af vurderingen af virksomhedsgrenen, vil det være muligt at foretage spaltningen i form af en ophørsspaltning. Dette har dog konsekvens, at det oprindelige selskab ophører

⁸⁶ Den juridiske vejledning C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning

⁸⁷ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 335-338

⁸⁸ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering", Side 342

og at der dermed indskydes i to andre selskaber. I situationer hvor der er mulighed for at anvende begge metoder, kan der være bløde værdier der taler for grenspaltning kontra ophørsspaltning.

Spaltning kan afslutningsvist være et redskab til klargøring af salg. Eksemplet med murerforretningen som også producerer murersten kan her inddrages. Såfremt der kom interesse for en af de to forretninger, og interessen kun var på den ene af forretningerne, vil en spaltning kunne være et værktøj i forbindelse med et salg. Dermed sælges den ene aktivitet mens den anden aktivitet videreføres.

5. Kapitalforhøjelse og kapitalnedsættelse

Kapitalforhøjelse og kapitalnedsættelse kan i visse tilfælde anvendes til at klargøre selskabet til et generationsskifte. Det kan være i forhold til at slanke selskabet således selskabet opfylder de ønsker de involverede parter har, her vil der være tale om en kapitalnedsættelse.

I tilfælde af generationsskifte hvor finansieringen er den største udfordring, findes der en flittig anvendt model som lader selskabet medfinansiere generationsskiftet. Dette er A/B-modellen, og denne er baseret på anparts- eller aktiekapitalen opdeles i A-aktier og B-aktier, hvorefter den/de hidtil værende aktionærer tildeles aktier med forlods ret til udbytte, mens den indtrædende (erhververen, personen som virksomheden overdrages til) tildeles aktier uden ret til udbytte.⁸⁹

5.1 Kapitalforhøjelse

Kapitalforhøjelse er relevant i de generationsskifter hvor finansieringen er en udfordring. Såfremt overdragere ikke har behov for kontant vederlag i forbindelse med overdragelsen, vil det være aktuelt at kigge på A/B-modellen.

A/B-modellen er en generationsskiftemodel som er udviklet i praksis. Det vil sige at modellen ikke er direkte lovfæstet, men er opstået ved en kombination af selskabsrettens og skattelovgivningens regler.⁹⁰ Dermed er der nogle gode rådgivere som har nærstuderet lov og praksis fra de relevante områder og kombineret disse i et endeligt generationsskifte.

Ved anvendelse af A/B-modellen indtræder erhververen i det berørte selskab. Samtidig med at erhververen indtræder i selskabet, opdeles aktiekapitalen i selskabet i A-aktier og B-aktier. Dette sker ved at erhververen foretager en kapitalforhøjelse med B-aktierne til kurs pari, dermed indskyder erhververen kapital der respekterer den øvrige aktiekapital i selskabet. Ligeledes ændres selskabets vedtægter således der er beskrevet hvilke aktier-klasser selskabet har og hvordan fordelingen forholder sig. A-aktierne bliver med ret til udbytte

⁸⁹ Den juridiske vejledning C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

⁹⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 16

mens B-aktierne bliver uden ret til udbytte. De hidtilværende aktionærer i selskabet tildeles A-aktierne, dermed ret til udbytte, mens den indtrædende person tildeles B-aktierne og dermed ingen ret til udbytte. Den nu indarbejdede forlods udbytteret vil være begrænset til et beløb, som typisk vil svare til selskabets nuværende værdi tillagt en årlig forrentning.⁹¹ Denne praksis for værdiansættelse har dog været genstand for debat og har fornyeligt resulteret i et nyt styresignal. Dette vil blive behandlet i afsnit 5.1.1 A/B-modellen underlagt "revision".

Hele fordelene og grunden til at A/B-modellen anvendes er, at selskabet hjælper med finansieringen af generationsskiftet. Det løbende afkast (oparbejdede overskud) i form af udbytte nedbringer gælden mellem overdrageren og erhververen. A/B-modellen er dermed særlig anvendelige på gennemførelser af generationskifte hvor erhververen har begrænsede finansielle midler.⁹²

Ulempen ved at anvende A/B-modellen er at overdrageren ikke får kontant betaling for sin virksomhed på det tidspunkt generationsskiftet sker. Det vil i nogle tilfælde være et stort problem, det kan eksempelvis være i de tilfælde hvor overdrageren ikke har en pensionsordning, indeståender eller lignende. I sådan et tilfælde vil overdrageren ikke have likvider til at begynde sit liv som pensionist. Overdrageren er således nødsaget til at vente på næste udbytte fra det overtagne selskab før vedkommende kan få kontante udbetalinger.⁹³

En anden ulempe ved denne model er, at generationsskiftet ikke er fuldendt. Generationsskiftet er dermed fortsat i gang indtil det tidspunkt hvor den forlods udbytteret er indfriet og at overdrageren endelig giver afkald på de sidste aktier i selskabet. Indtil den forlods udbytteret er indfriet er overdrageren ligeledes ejer af selskabet. Ligeledes vil betalingen af generationsskiftet også fortsat være undervejs. Dermed menes, at betalingen af generationsskiftet afhænger af selskabets fremtidige resultater. Såfremt der sker overdragelse fra en ejerleder til en søn/datter, vil det muligvis fortsat være en byrde for ejerlederen, idet vedkommende er afhængig af, at selskabet fortsat generer en fornuftig pengestrøm og gode resultater. Dermed kan A/B-modellen være en begrænsning på at blive fuldtids pensionist. Overdrageren vil have store incitamenter for at fortsat lade sig være en aktiv del af virksomheden. Dels vil overdrageren have økonomisk interesse idet vedkommendes økonomiske stilling direkte afhænger af de kommende års resultater. Ligeledes vil overdragerne fortsat være en registreret del af virksomheden idet vedkommende fortsat reelt ejer en del af virksomheden.

Afslutningsvis vil erhververen skulle betale en årlig forretning ved anvendelse af A/B-modellen. Denne rente skal modsvare den markedsmæssige fastsatte renteniveau. Der er i en række afgørelser hvor det hidtil

⁹¹ Michael Serup, "Generationsskifte", Side 100

⁹² Horten: Generationsskifte – A/B-modellen bliver mindre attraktiv, 3. november 2020

⁹³ Michael Serup, "Generationsskifte", Side 104

fastsatte risikotillæg på 3 % er blevet godt, heriblandt SKM.2011.571.SR. I denne afgørelse fandt Skatterådet, at tillægget på 3 % var passende som risikopræmie i den givende situation. Sidenhen er der dog kommet en anden holdning til risikopræmien. I det bindende svar behandlet i SKM.2016.219.SR afviste Skatterådet en forrentning på 3 %. Skatterådet henviste til, at rente/risikotillægget skal modsvare, hvad en uafhængig investor ville kræve i afkast for en tilsvarende investering i det berørte selskab.

SKM2019.371.SR accepterede Skatterådet en forretning på 7,5 % af forlods udbyttet over en periode på 5-10 år. Hvorvidt erhververen vil kunne finde finansiering hos tredje mand til en forretning på 7,5 %, vurderes muligt. Risikotillæggets niveau må derfor anses som værende genstand for debat og vil kræves individuel vurderet. Dette skyldes at risikoen fra virksomhed til virksomhed er forskellige og at det vil skulle sammenholdes med hvad tredje mand vil kræve af tilsvarende investering.

Risikotillægget vil som udgangspunkt blive fastsat efter de generelle vurderingsprincipper omkring risiko: løbetid, risiko, sikkerhed. Dermed vil der i nogen tilfælde være tale om en meget høj forrentning, hvor der for andres vedkommende, vil være tale om en mindre høj forrentning. Såfremt niveauet for risikotillægget indtil det bindende svar fra SKM.2016.219.SR fortsat var gældende, ville dette gøre A/B-modellen mere attraktiv, idet de samlede finansieringsomkostninger vil være billigere. Ud fra ovenstående omkring fastsættelse af risikotillægget, må dette også anses som værende en ekstra opgave som pålægges de involverede parter i generationsskiftet. Dog må det anses som værende en mindre opgave, dog en opgave der skal tages seriøs, i og med at Skattestyrelsen har fokus på dette område.

I det efterfølgende afsnit vil A/B-modellens "fremtid" blive diskuteret som følge af nye styresignaler fra Skattestyrelsen.

5.1.1 A/B-modellen underlagt "revision"

Skattestyrelsen udgav den 27. august 2020 styresignalet SKM2020.248.SKTST. Styresignalet er udarbejdet på baggrund af en række konkrete sager hvori A/B-modellen er behandlet. Skattestyrelsen har på baggrund af de behandlede sager, kommet frem til, at den hidtidige praksis ikke tager højde for den reelle værdi af B-aktierne (aktierne som ikke tillægges forlods udbyttet).

I det beskrevne styresignal er sidenhen indarbejdet i den juridiske vejledning 2021-2 C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller⁹⁴. Af dette afsnit i den juridiske vejledning forekommer der følgende omkring værdiansættelse af B-aktier:

⁹⁴ Den juridiske vejledning 2021-2 C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller afsnit 5.2

At der ved anvendelsen af A/B-modellen skal tages højde for eventuelle gevinst- og tabsmuligheder tilknyttet de omfattede aktieklasser. Dermed skal der undersøges hvorvidt aktieklasserne indeholder disse muligheder. Det fremgår af den juridiske vejledning, at der gevinstmuligheden opstår når følgende gør sig gældende. I de situationer, hvor forlods udbytteretten udgør hele egenkapitalens handelsværdi, eller i overvejende grad svarer til egenkapitalens handelsværdi.

Såfremt der er gevinst- eller tabsmulighed, vil ejeren af A-aktierne (overdrageren) bære hele eller størstedelen af risikoen for tab i selskabet, mens derfor fremtidige gevinster, har fastlåst sig til et givent forudbestemt afkast i form af en procentsats svarende til risikotillægget. Risikotillægget er bearbejdet i afsnit 5.1 Kapitalforhøjelse. Dermed vurderer Skattestyrelsen, at ejerne af B-aktierne i et generationsskifte kan blive aktionærer, og dermed erhverve selskabet, for et beskedent beløb og hertil få retten til de fremtidige afkast fra selskabet. Den fremgår af den behandlede juridiske vejledning, at gevinstmuligheden har begrænset værdi, når forlods udbytteretten udgør en mindre andel af egenkapitalens handelsværdi (typisk mindre end 70-75 %), forudsat at risikoforrentningen er korrekt.⁹⁵

Aktieklassen uden tilknyttet forlods udbytteret kan værdiansættes efter optionsteori, idet der er ligheder med egentlige optioner. Optionstankegangen anvendes til at fordele værdien mellem aktieklasserne. Dette gøres fore at sikre der sker en korrekt værdiansættelse. Forlods udbytteretten anses som værende udnyttelseskursen, og det underliggende aktiv som værende markedsværdien af egenkapitalen. Ejerne af B-aktierne har retten til residualværdien af selskabet, når selskabet har betalt forlods udbytteretten⁹⁶

Hvis der er stor usikkerhed omkring selskabet fremtidige værdiudvikling, vil der være en større potentiel gevinst for ejerne af b-aktierne, og dermed det modsatte ved lille usikkerhed omkring selskabets fremtidige værdiudvikling. Skatterådet har i SKM2019.371.SR tilkendegivet muligheden for anvendelse af optionsteori til beregning af optionsmuligheden som er tilknyttet B-aktierne. Der fremgår af SKM2019.371.SR følgende:

"Denne formueforskydning skal ligeledes indregnes i værdiansættelsen af A-anparterne og B-anparterne, og dette kan for eksempel ske ved hjælp af optionsteori, hvor man ved brug af eksempelvis Black-Scholes modellen eller binomialmodellen vil kunne beregne værdien som opstår som følge af den pågældende struktur og den asymmetriske mulighed for gevinst og tab."

Gyldigheden omkring kravet til beregning af optionen er gældende fra den 28. februar 2021. Beregningsmetoden vil blive anvendt i konkrete beregninger senere i dette speciale hvor der udarbejdes cases.

⁹⁵ Den juridiske vejledning 2021-2 C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller afsnit 5.1

⁹⁶ Den juridiske vejledning 2021-2 C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller afsnit 5.2

Der kan diskuteres hvorvidt A/B-modellen fortsat er relevant efter der er kommet nyt styresignal til værdiansættelsen som beskrevet ovenfor. Først og fremmest er A/B-modellen blevet dyrere at anvende i takt med at der kommet krav om værdiansættelsen efter Black-Scholes-modellen eller binomialmodellen. Disse modeller hjælper med beregning af optionsmuligheden som fremkommer ved at kapitalandelene ikke betales kontant. Dermed vil der i et generationsskifte, udført efter den 28. februar 2021, med anvendelse af A/B-modellen, skulle medregnes en gevinstmulighed.⁹⁷ Dette var ikke tilfældet før 28. februar 2021.

A/B-modellen vil fortsat være relevant i de tilfælde hvor finansieringen af generationsskiftet er vanskeligt. Der kan være tilfælde hvor et generationsskifte ikke kan gennemføres uden at det berørte selskab hjælper med finansieringen.

5.2 Kapitalnedsættelse

Kapitalnedsættelse kan være relevante i forbindelse med generationsskifte⁹⁸. Overordnet set findes der tre typer af kapitalnedsættelse. Der kan ske kapitalnedsættelse til dækning af underskud, til henlæggelse af særlige egenkapitals reserver samt til udbetaling til anpartshaver/aktionær. Alle tre kan være relevante at foretage forud for et generationsskifte. I praksis vil det typisk være udbetaling til anpartshaver/aktionær som vil være aktuelt.

Såfremt der skal ske udbetaling til anpartshaver/aktionær, skal der ske følgende. Kapitalnedsættelsen skal vedtages på selskabets generalforsamling og det vil være nødvendigt at med stemmemajoritet efter SL § 106, dermed skal 2/3 dele af stemmerne stemme for kapitalnedsættelsen. Yderligere skal der efter vedtagelsen ske offentliggørelse ved Erhvervsstyrelsen, derefter har selskabets kreditorer 4 uger til at anmelde eventuelle krav. Først herefter kan den endelige kapitalnedsættelse gennemføres og sidenhen registreres hos Erhvervsstyrelsen. Dermed er der indarbejdet et værn mod at selskabets kreditorer ikke stilles dårligere uden mulighed for indsigelser.⁹⁹

Det er muligt at aktionær/anpartshaver modtager en udbetaling til lavere end kurs 100. Såfremt dette er tilfældet, vil differencen mellem anvendte kursudbetaling og kurs 100 blive overført til selskabets frie reserver. Det er muligt at foretage en kapitalnedsættelse med udbetaling af andet end kontanter¹⁰⁰. Dette kunne eksempelvis være den pågældende bil som en anpartshaver/aktionær har haft til rådighed. I sådanne tilfælde kan det være nødvendigt med en vurderingsberetning fra en godkendt revisor.

⁹⁷ Horten, Generationsskifte – A/B-modellen bliver mindre attraktiv

⁹⁸ BDO Depechen-artikel: Sådan gennemføres en nedsættelse af selskabskapitalen

⁹⁹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 189

¹⁰⁰ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 188

I nogle tilfælde vil en kapitalnedsættelse medføre en efterfølgende kapitalforhøjelse. Såfremt der foretages udlodning som medfører at selskabskapitalen bliver mindre end de aktuelle lovpligtige reserver (anpartsselskaber 40.000 kr., aktieselskaber 400.000 kr.) vil det være nødvendigt at foretage en kapitalforhøjelse. Dette er forudsat at selskabet har frie midler til at foretage kapitalnedsættelsen og efterfølgende kapitalforhøjelsen. Dette er muligt i henhold til afgørelsen i SKM.2003.486.HR hvor der skete en samtidig kapitalnedsættelse og kapitalforhøjelse. Forespørgslen var hvorvidt det kunne anses som værende den hidtidige aktiekapital der blev anset for nedsat og ikke den nytegnede aktiekapital. Dette anså Skatteministreret som værende korrekt og dermed fik forespørgeren medhold i den konkrete sag.

6. Værdiansættelse

Det grundlæggende ved værdiansættelse i forbindelse med et generationsskifte, er, at dette sker til handelsværdier. Handelsværdien er et udtryk for markedsprisen, en pris der bestemmes i en handel mellem uafhængige parter. Dermed skal der ske værdiansættelse af de omfattede aktiver i lighed med en handel mellem personer som ikke har et nærtstående forhold eller et interessefællesskab.¹⁰¹

Dette er understøttet af BAL § 27 stk. 1 og SL § 4 stk. 1 litra C. Heraf fremgår det at overdragelse af en virksomhed skal ske til handelsværdi. Der blev i afsnit 2.2.1 Hvilke personer kan anvende reglerne om succession? oplyst hvornår der er tale om interesse forbundne parter. Ud fra dette, vil et generationsskifte oftest nærtstående personer og som har et interessefælleskab.

Hvis Skattestyrelsen finder at der er sket forkert værdiansættelse af aktier el. anparter, vil dette have konsekvens for de involverede parter. Der vil ske reduktion i en eventuel gaveafgift, hvilket vil medføre et betalingskrav i henhold til BAL § 22 stk. Dertil kommer en regulering af skatteindtægten i forbindelse med overdragelsen. Såfremt Skattestyrelsen finder værdiansættelsen forkert, og at de involverede parter i generationsskiftet ikke er enige i Skattestyrelsens afgørelse, vil det være domstolenes ansvar at afklare uenigheden, det vil ske i form af en afgørelse hos en af domstolene.¹⁰²

Til værdiansættelse af aktier og anparter handlet mellem interesse forbundne parter, er der af Skattestyrelsen udarbejdet et cirkulære. Dette cirkulære vil blive behandlet i følgende afsnit.

6.1 Værdiansættelse efter TSS- cirkulære 2000-10

TSS-cirkulære 2000-10 er udarbejdet af Skattestyrelsen (dengang under navnet SKAT) med formålet at standardisere værdiansættelsen af virksomheder i en handel mellem interesseforbundne parter. Formålet har

¹⁰¹ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 63

¹⁰² Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 18 og side 19

dermed været, at udarbejdet et værktøj til at hjælpe med værdiansættelse i forbindelse med et generations-skifte. Konkret er der tale om et værktøj til at beregne en standardiseret goodwill af virksomheden. Goodwill forekommer i de situationer hvor en uafhængig part ønsker at købe en virksomhed til en højere værdi end den bogførte værdi. Såfremt den bogførte værdi af en virksomhed er TDKK 10.000 og en person ønsker at betale TDKK 15.000 vil der være tale om en goodwill på TDKK 5.000.

TSS-cirkulære 2000-10 er ligeledes anvendelige i situationer, hvor der ikke foreligger branchekutymen eller øvrige holdepunkter for værdiansættelse af goodwill. Såfremt der sker værdiansættelse af en virksomhed som er en del af en branche hvor der følger en kutyme for værdiansættelse af goodwill ved overdragelse mellem uafhængige parter, vil denne kutyme skulle anvendes i en tilsvarende overdragelse mellem parter med interessefællesskab.¹⁰³

Ved værdiansættelse efter TSS-cirkulære 2000-10 vil værdiansættelsen som udgangspunkt være baseret på realiserede tal for de seneste tre regnskabsår. Det er et krav at regnskabet er aflagt efter på daværende tidspunkt gældende regler i Årsregnskabsloven (ÅRL). Årets resultat skal herefter korrigeres for følgende:

- - Medarbejdende ægtefæller der ikke er udgiftsført (ikke aktuelt ved selskabsform)
- - Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/- Ekstraordinære indtægter/udgifter
- + Afskrivninger på goodwill.

Disse korrektioner er med til at gøre selskaber sammenlignelige uanset hvordan finansieringen og soliditeten er i virksomhederne. Ligeledes korrigeres der for særlige omstændigheder/begivenheder som ligger uden for virksomhedens almindelige drift, dette gælder både indtægter og udgifter. Afslutningsvis renses resultatopgørelsen for afskrivninger på goodwill.

Efter at der er foretaget korrektion ifølge ovenstående, beregnes et vægtet gennemsnit. Dette gøres ved at resultat fra for 3 år siden (2019) tillægges faktor 1, dermed ganget med 1, resultat for 2 år siden (2020) tillægges faktor 2, og resultat fra seneste regnskabsår (2021) tillægges med faktor 3, hvorefter det samlede resultat divideres med 6. Dermed er det vægtede gennemsnit fundet. Ud fra denne metode har det seneste resultat større påvirkning på beregningen end ældre resultater.¹⁰⁴

¹⁰³ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 1

¹⁰⁴ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 3.3

Efter beregningen af det vægtede gennemsnit, skal der findes en udviklingstendens. Udviklingstendensen tillægges eller fratrækkes det vægtede gennemsnit. Beregningen af udviklingstendensen tager udgangspunkt i den resultatmæssige udvikling i førnævnte resultater. For at komme frem til udviklingstendensen, vil forskellen fra 2019 og 2020 og forskellen fra 2020 og 2021 blive anvendt. Den samlede udvikling divideres med 2. Den beregnede udviklingstendens tillægges eller fratrækkes den beregnede vægtede gennemsnitsindtjening.¹⁰⁵ Det skal anføres at hvis det havde været en værdiansættelse af en personlig virksomhed, vil der også skulle ske korrektion af driftsherreløn.

Efter korrektion af udviklingstendens skal der ske korrektion af aktivernes forrentning. Forrentningen er fastsat til kapitalafkastsatsen (0% i 2021¹⁰⁶) + 3 procentpoint. Aktiver som er driftsfremmede aktiver skal ikke forrentes. Eksempler på driftsfremmede aktiver er obligationer, aktier, pantebreve og tilkøbt goodwill. Den beregnede forrentning af aktiverne fratrækkes det korrigerede vægtede resultat som beregnet efter ovenstående handlinger.

Næste skridt i værdiansættelsen, er at der skal ske beregning af goodwill ud fra en kapitaliseringsfaktor. Kapitaliseringsfaktoren udtrykker forholdet mellem det forventede årlige afkast og den forventede levetid for goodwill. Der fremgår af TSS-cirkulære 2000-10 følgende definition af kapitaliseringsfaktoren:

”Kapitaliseringsfaktoren udtrykker forholdet mellem det forventede årlige afkast i form af en forrentningsprocent og goodwillens forventede levetid som udtryk for, i hvor mange år man kan forvente et afkast på den erhvervede goodwill.

Forrentningen fastsættes til den på overdragelsestidspunktet gældende kapitalafkastsats, jf. virksomhedsskatteloven § 9, plus 8 %.”¹⁰⁷

Formlen for beregningen af kapitaliseringsfaktor er:

$$\sum_{t=1}^n \frac{\left(1 - \frac{t-1}{n}\right) + \left(\frac{n-t}{n}\right)}{2} \cdot 100(1+r)^{-1}$$

N= levetid, t= tidspunkt (år), r= renten. ¹⁰⁸

Den forventede levetid for goodwill fastsættes ud fra en række faktorer. Der vil blive taget højde for typen og kompleksiteten af det konkrete produkt. Unikke produkter vil som udgangspunktet have en længere

¹⁰⁵ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 3.4

¹⁰⁶ Offentliggjort i SKM2021.472.SKTST

¹⁰⁷ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 3.7

¹⁰⁸ TSS-cirkulære 2000-10

levetid end masseproducerede produkter. Det vil som udgangspunktet være lettere at erstatte et masseproduceret produkt idet tilgængeligheden er større. Det samme gør sig gældende hvis der er tale om tjenesteydelser. Såfremt tilgængeligheden og udbuddet er højt, vil der være incitament for at tjenesteydelsen ikke er unik. Såfremt der indgår et anerkendt varemærke i forbindelse med produktet eller tjenesteydelsen, vil der være indikationer på en goodwill som har en længere levetid, dermed vil disse forhold have en forlængede effekt på goodwillens levetid. Hvis det er muligt at etablere en helt ny virksomhed og opbygge en goodwill tilsvarende den eksisterende virksomheds, er der indikationer på, at goodwillen har en forholdsvis kort virksomhed.¹⁰⁹ Det er eksempelvis pizzeriaer, mindre håndværksforretninger samt mindre butikker.

Hvis der beregnes på en virksomhed som har eksisteret i under tre år, vil der skulle ske fornødne tilpasning. Det vil være nødvendigt med en konkret og individuel tilpasning.¹¹⁰

Som beskrevet ovenfor, vil der for nogen brancher være en kutyme for værdiansættelsen af goodwill. I disse tilfælde kan en uafhængig køber være villig til at betale et beløb for goodwill, uanset om goodwill-værdien beregnet efter vejledningen er nul eller negativ. Det kan også være tilfældet at beregningen viser en positiv værdi, men hvor en uafhængig tredjemand ikke vil betale for goodwill.¹¹¹ Hvis det er tilfældet at beregningsmodellen ikke følger niveauet ved en uafhængig handel, vil der skulle ske korrektion i resultatet, således at den endelige værdiansættelse skønsmæssigt svarer til værdiansættelsen ved en uafhængig handel.

Dermed kan der beregnes goodwill efter TSS-cirkulære 2000-10. I efterfølgende beregning er der taget udgangspunkt i en produktionsvirksomhed som drives i selskabsform.

¹⁰⁹ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 3.7

¹¹⁰ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 5

¹¹¹ TSS-cirkulære 2000-10 afsnit 2

Goodwill beregning af en produktionsvirksomhed
Beregnet efter TSS-cirkulære 2000-10

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Årets resultat	3.000.000	4.000.000	5.000.000
Renteindtægter	-20.000	-15.000	-20.000
Renteudgifter	100.000	80.000	50.000
Ekstraordinære poster	<u>-1.000.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Reguleret resultat	2.080.000	4.065.000	5.030.000
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	2.080.000	8.130.000	15.090.000
Vægtet resultat			4.216.667
Udviklingstendens	(2.080.000-5.030.000) / 2		1.475.000
Driftsherreløn			<u>0</u>
Vægtet resultat korrigeret for udviklingstendens			5.691.667
Aktier jf. årsrapport for 2021:			
Materielle anlægsaktiver	11.500.000		
Varelager	3.000.000		
Igangværende arbejder	500.000		
Tilgodehavender	4.500.000		
Likvider	<u>500.000</u>		
Aktiver i alt	<u>20.000.000</u>		
Forrentning af aktiver, 3% af TDKK 20.000			-600.000
Til forretning af goodwill			5.091.667
Kapitaliseringsfaktor, 8% over 7 år faktor:			2,8
Beregnet goodwill			14.067.259
Til forretning af goodwill			5.091.667
Kapitaliseringsfaktor, 8% over 5 år faktor:			2,1
Beregnet goodwill			10.789.007
Til forretning af goodwill			5.091.667
Kapitaliseringsfaktor, 8% over 10 år faktor:			3,8
Beregnet goodwill			19.230.686

112

I ovenstående eksempel er der anvendt en levetid på goodwillen på 7 år, 5 år og 10 år. Her ses det at levetiden har en væsentlig betydning på goodwillberegningen. Såfremt der anvendes en levetid på 7 år, vil den beregnede goodwill være TDKK 14.067, ved en levetid på 5 år TDKK 10.789 og en levetid på 10 år TDKK 19.231.

¹¹² Beregningseksemplet efter TSS-cirkulære 2000-10 er egen tilvirkning

Den beregnede goodwill tillægges værdiansættelsen af anparterne eller aktierne. Beregningsmetoden vil blive gennemgået i afsnit 6.2 Værdiansættelse af aktier og anparter efter TSS-cirkulærer 2000-9.

I og med værdiansættelse sker på baggrund af nogle forholdsvis komplekse beregninger, har de involverede parter i visse situationer, mulighed for at tage et skatteforbehold. Dette er i henhold til skatteforvaltningslovens § 28 og medfører at parterne kan træde tilbage fra aftalen eller fastholde aftalen, såfremt Skattestyrelsen foretager en korrektion af parternes værdiansættelse.¹¹³ Det er dog vigtigt at de involverede parter er opmærksomme på at dette forbehold har begrænsninger, idet forbeholdet er modstridende med visse selskabsretlige regler, og kan dermed begrænse mulighederne for omstrukturering¹¹⁴. Hvis der er tale om et generationsskifte hvori der indgår en aktieombytning til et nystiftet selskab som følge af aktieombytning i et eksisterende selskab, vil selskabsloven kræve, at aktie- eller anpartstegningen sker uden forbehold. Såfremt der er taget et skatteforbehold på værdiansættelse, vil ovenstående eksempel ikke være muligt. Dette som følge af selskabslovens krav om aktie- eller anpartstegningen sker uden forbehold, jf. SEL § 31.

Muligheden for at indarbejde et skatteforbehold kan også være aktuelt i de situationer hvor levetiden på goodwill har stor betydning for den samlede værdiansættelse. Det kunne eksempelvis være i situationer hvor modtageren i forvejen er udfordret med at finde finansiering til generationsskiftet. Såfremt Skattestyrelsen finder goodwillberegningen for lav grundet levetiden, og at domstolene efterfølgende finder det samme, vil et sådan skatteforbehold muligvis være aktuelt således der ikke gennemføres et generationsskifte som ikke kan finansieres. Levetidens påvirkning af værdiansættelsen blev i ovenstående eksempel synliggjort, eksemplet viste en væsentlig forskel på hvorvidt levetiden var 5, 7 eller 10 år.

I det følgende afsnit vil der blive oplyst hvordan værdiansættelsen af anparter eller aktier mellem interesseforbundne parter fastsættes.

6.2 Værdiansættelse af aktier og anparter efter TSS-cirkulære 2000-9

Til værdiansættelse af overdragelse af juridiske personer (selskaber) mellem interesseforbundne parter har Skattestyrelsen udarbejdet TSS-cirkulære 2000-9. Skattestyrelsen har dermed udarbejdet en standardmetode til værdiansættelse af unoterede aktier eller anparter mellem interesseforbundne parter.¹¹⁵

Det fremgår af 1. punkt i TSS-cirkulære 2000-9, at børsnoterede aktier værdiansættes efter børsværdien på overdragelsestidspunktet. Hvis overdragelsen omfatter unoterede aktieklasser i et børsnoteret selskab, vil udgangspunktet være, at de unoterede aktier værdiansættes efter børskursen. Såfremt aktieklasserne har

¹¹³ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 23

¹¹⁴ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 24

¹¹⁵ Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering" Side 65

væsentlige rettigheder som den noterede aktieklasse ikke har, vil der skulle ske en konkret vurdering. Væsentlige rettigheder kan blandt andet være ret til forlods udbytte eller forlods dækning ved likvidation af selskabet. Dermed vil der skulle ske en konkret vurdering af værdien af de unoterede aktieklasser.¹¹⁶

Ifølge cirkulæret skal værdien af unoterede aktier og anparter fastsættes til handelsværdien. Hvis handelsværdien ikke kendes, skal værdiansættelsen udarbejdes ved anvendelse af principperne i TSS-cirkulære 2000-9. Eksempler på tilfælde hvor handelsværdien på aktier eller anparter ikke kendes, er de tilfælde hvor aktierne ikke har været omsat tidligere eller fordi omstændighederne ikke anses som egnet som grundlag for skønnet over handelsværdi.¹¹⁷

Cirkulærets grundprincip er, at aktierne eller anparternes værdi beregnes ud fra summen af selskabets aktiver fratrukket gældsposter og efterfølgende tillagt den beregnede goodwill efter TSS-cirkulære 2000-09. Hjælpereglen tager udgangspunkt i den indre værdi af selskabet, baseret på seneste aflagte årsrapport. Dermed er det de bogførte værdier som ligger til grund for værdiansættelsen. Der skal ske korrektion af følgende regnskabsmæssige poster:

- Fast ejendom
- Associerede selskaber
- Goodwill og øvrige immaterielle aktiver
- Udskudt skat
- samt øvrige forhold.

Ved fast ejendom tilbageføres den bogførte værdi og erstattes med den seneste offentliggjorte ejendomsvurdering. Hvis ejendomsvurderingen ikke indeholder ombygningsudgifter, tillægges ejendomsvurderingen disse udgifter. Hvis der er tale om en udenlandsk ejendom, vil ejendommen blive medtaget til bogført værdi.¹¹⁸

Ved værdiansættelse af associerede selskaber, vil udgangspunktet være, at handelsværdien anvendes. Hvis tilfældet er, at handelsværdien ikke kendes, vil en beregning efter hjælpereglen i TSS-cirkulære 2000-9 ligge til grund for handelsværdien. Definitionen på associerede selskaber er den samme som ved aflæggelse af regnskab mv.¹¹⁹ Definitionen er, at en ejerandel (andel af stemmerne) i niveauet 20 – 50 %, anses som værende en associeret virksomhed.¹²⁰

¹¹⁶ TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 1

¹¹⁷ TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 1

¹¹⁸ TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 2

¹¹⁹ TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 2

¹²⁰ Publikation, BDO, Kapitalandele i ikke-børsnoterede virksomheder, 9. marts 2016.

Goodwill og øvrige immaterielle aktiver vil som hovedregel blive værdiansat efter reglerne i TSS-cirkulære 2000-10. Der henvises til tidligere afsnit netop omkring dette område.

Beregning af udskudt skat medtages i værdiansættelsen af aktier eller anparter. Såfremt der sker korrektioner i henhold til TSS-cirkulære 2000-9, skal disse tillægges eller fratrækkes i opgørelsen af udskudt skat. Såfremt der forekommer en negativ værdi, vil denne medtages til under pari.¹²¹

Hvis selskabet ejer egne aktier, skal der foretages en korrektion. En eventuel bogført værdi af egne aktier medtages ikke i beregningen af selskabets indre værdi. Ved beregning af kursen reduceres den nominelle aktiekapital med den andel, som de egne aktier repræsenterer.¹²²

I afsnit 3 i TSS-cirkulære 2000-10, fremgår det at cirkulærets principper kan fraviges. Dette i sin helhed eller for så vidt angår enkeltposter. Dette kan ske når det anses som væsentligt og relevant i forbindelse med værdiansættelsen af de overdragne aktiver.

Der er nu redegjort for hvordan værdiansættelse af aktier og anparter efter TSS-cirkulære 2000-10 foretages. I foregående afsnit 6.1 Værdiansættelse efter TSS- cirkulære 2000-10 blev der redegjort og demonstreret hvordan goodwillberegningen af et produktionsselskab foretages. Dermed har læseren nu mulighed for at kombinere disse to metoder og dermed være i stand til at foretage en fuld værdiansættelse af et selskab som ønskes overdraget mellem nærtstående- og interesseforbundne parter.

6.3 Ekspertgruppes anbefalinger om tilpasning af cirkulærer

Der må i løbet af de kommende år forventes reguleringer af de nuværende værdiansættelsescirkulære. Dette sker som følge af en kompetent ekspertgruppes revision af de nuværende cirkulære.¹²³ Ekspertgruppen har haft til opgave at undersøge mulighederne for at øge det retvisende billede i forbindelse med værdiansættelse af virksomhed som overdrages mellem nærtstående parter. Rapporten er offentliggjort den 17. november 2021 efter ønske fra Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet, dette i forlængelse af finansloven for 2020. Formålet med rapporten var at få ekspertgruppen til at komme med deres anbefalinger til at justere gældende praksis således værdiansættelserne mellem nærtstående parter i større grad tilnærmer sig værdiansættelserne ved handler mellem uafhængige parter. Ekspertgruppen har på baggrund af et datagrundlag på 213 faktiske handler i unoterede europæiske selskaber og 31 gavesager

¹²¹ TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 2

¹²² TSS-cirkulære 2000-9 afsnit 2

¹²³ Kilden til følgende afsnit er Rapport fra ekspertgruppe omkring værdiansættelse ved generationsskifte fra d. 26.11.2021

fundet, at justeringer af det nuværende goodwillcirkulære kan nedbringe afvigelserne i værdiansættelsen. Rapporten indeholder følgende tabel som viser afvigelserne:

	Faktiske handler med europæiske unoterede virksomheder	Gavesager (tredjemandshandler)
Vægtet gennemsnit	- 59 pct.	- 42 pct.
Uvægtet gennemsnit	- 28 pct.	5 pct.
Median	- 55 pct.	- 21 pct.
PM20 (afvigelse mindre end +/- 20 pct.)	15 pct.	26 pct.

124

Ekspertgruppen kom til enighed i tre konkrete anbefalinger:

1. Vejledning om skematisk fastsættelse af levetiden på goodwill på baggrund af virksomhedens omsætningsvækst og afkast på investeret kapital i de seneste år.
2. Henfaldsraten på goodwill fjernes, så afkastet af virksomhedens goodwill ikke reduceres lineært over den forudsatte levetid. Dette for at bringe de skønnede værdier af virksomhederne tættere på handelsværdien.
3. Øget forudberegnelighed.

En skematisk levetidstabel som ekspertgruppen foreslår, vil betyde at virksomhederne får en mere individuel værdiansættelse. Levetidstabellen foreslås aflæst i forhold til den konkrete virksomheds omsætningsvækst og afkast på investeret kapital.

Ekspertgruppen anbefaler en fjernelse af henfaldsraten. Henfaldsraten har betydning for den reducere, der sker over den forudsatte levetid på goodwill. Ved afskaffelse af denne, vil kapitaliseringsfaktoren ved en levetid på goodwill på syv år stige fra 2,83 til 5,21. Justeringer betyder, at en værdiansættelse af et selskab på 10 mio. kr. efter det nuværende cirkulære, vil stige til 12,5 mio. kr. Denne forhøjelse af værdiansættelsen vil medføre en yderligere gaveafgift på ca. 300.000 kr.

Ud fra disse anbefalinger fra ekspertgruppen, forventer ekspertgruppen, at eventuelle ændringer vil medføre en højere værdiansættelse af virksomhederne som dermed vil give større gaveafgifter med videre. For at modvirke denne forhøjede afgift, anbefaler ekspertgruppen, at virksomhedens skønnede goodwill og øvrige immaterielle aktiver nedskrives med 30 %. Nedskrivning skal kun gives ved beregning af bo- og gaveafgift og

¹²⁴ Graf udarbejdet af Skattestyrelsen som indgår i Ekspertgruppens anbefalinger fra 17. november 2021

anvendes ikke ved skattemæssige værdiansættelser i andre sammenhæng. Alternativ anbefaler ekspertgruppen et bundfradrag eller en forhøjelse af passivposten.

For store selskaber med over 250 ansatte, en omsætning over 313 mio. kr. og en balancesum over 156 mio. kr. samt virksomheder med høj vækst og/eller afkast, vil det skulle forventes, at en anden værdiansættelsesmetode skal efterprøve værdiansættelsen i cirkulærerne. Ekspertgruppen foreslår multipelanalyse eller Discounted Cash Flow. Dette er for at øge forudberegneligheden for de involverede parter i et generationsskifte og dermed lette processen omkring værdiansættelsen af virksomheden.

Såfremt ovenstående anbefalinger fører til ændringer, vil der for store virksomheder og vækst virksomheder skulle ske sammenholdelse med en alternativ beregningsmetode. Det må forventes, at såfremt der forekommer en stor afvigelse mellem de to beregningsmetoder, vil der skulle justeres i værdiansættelsen. Ligeledes vil de skattemæssige værdier af selskabet blive højere, eventuel bo- og gaveafgift vil forblive tilnærmelsesvis uændret idet et fradrag vil modsvare forhøjelsen.

Rapporten har endnu ikke ført til ændringer, dog må det forventes at dette bliver tilfældet. Dette med begrundelse om rapportens efterspørgernes ønske om at øge det retvisende billede af værdiansættelsen af virksomhed i forbindelse med et generationsskifte mellem nærtstående parter.

7. Finansiering og overvejelser

Som det har været angivet flere gange i de foregående afsnit, er der mange måder et generationsskifte kan udføres på. Et væsentligt element i processen, er hvordan finansieringen forekommer. Der er tidligere i specialet beskrevet muligheden for at give en virksomhed som gave, både som hel eller delvis gave. Ligeledes har der også været beskrevet at personlige forhold kan have indflydelse på hvordan finansieringen skal foregå. Dette afsnit vil diskutere overvejelserne om finansieringen af et generationsskifte. I og med der er forskel fra overdragelse til overdragelse, vil nogle af emnerne være mindre interessante for de involverede parter, dette afhænger af hvilken situation de involverede parter står i. Dermed forsøges der at opstilles forskellige scenarier som rammer bredest muligt.

7.1 Overdragerens fremtid

I forbindelse med et generationsskifte kan det ske, at overdragerens tilværelse ændres fra dag til dag. Det kan være tilfældet at der er sket overdragelse hvor overdrageren helt udtræder af selskabets daglige drift og de andre forpligtelser forbundet med at være virksomhedsejer. Dermed vil overdrageren gå fra at være lønmodtager i selskabet til en tilværelse som pensionist. I sådanne tilfælde er det vigtigt at de involverede parter er opmærksomme på overdragerens ønsker og hvilken finansiell stilling vedkommende står i. Med andre ord

er det vigtigt at kende til overdragerens formue samt hvilke fremtidige indkomster overdrageren kan forvente, herunder udbetalinger fra pensionsordninger og lignende. Dette skal ses i sammenhæng med hvilke ønsker overdrageren har. Såfremt overdrageren har ønske om en luksuriøs pensionstilværelse med rejser og familieture med børn og børnebørn, vil dette kræve en vis størrelse formue. Derfor er det vigtigt at klarlægge overdragerens ønske og få overblik over hvilken formue overdrageren råder over, herunder tidspunkter for pensionsudbetalinger.

Der er mange spørgsmål i forbindelse med klarlæggelse af overdragerens finansielle stilling og behov. Er det eksempelvis afgørende for overdrageren tilværelse at der sker kontant vederlag straks efter overdragelsen? Kan overdrageren afvente og nøjes med løbende udbetalinger, eventuelt fra forlods udbytte fra det overtagne selskab? Har overdrageren et indblik i om sit privatforbrug? Har overdrageren et indblik i gældsforhold, herunder hvorvidt der forekommer afdragsfrie lån som på sigt vil komme til opkrævning?

Et effektivt værktøj til at besvare nogle af disse spørgsmål, er en indkomst og formueopgørelse. Indkomst og formueopgørelsen skaber overblik over overdragerens indtægter og udgifter samt et overblik over vedkommendes formue. For at få det klareste overblik, vil det være fornuftigt at få opstillet en årrække. Der kan være enkelte år hvor der sker særlige hændelser som påvirker privatforbruget den ene eller den anden retning. Hvis der laves en formueopgørelse over en årrække, vil det være muligt at finde gennemsnitsniveauet for privatforbruget og dermed behovet for likvider.¹²⁵

På baggrund af indkomst- og formueopgørelsen vil det ligeledes være muligt at danne et overblik for behovet for likvider. Såfremt der ikke er en likvidbeholdning som kan indeholde forfaldne omkostninger, vil det ikke være fornuftigt at overdrage hele virksomheden som gave. Dermed vil overdrageren risikere at mangle likvider til at finansiere sin tilværelse. Det samme gør sig gældende ved finansiering på gældsbreve. Her er det vigtigt at der kommer et kontant vederlag som modsvarer overdragerens behov.

Det er ligeledes vigtigt at undersøge overdragerens forventninger til fremtiden. Ønsker overdrageren helt at være uden for virksomhedens drift og forpligtelser? Ønsker overdrageren at være med i en overgangsperiode, således erhververen kan modtage oplæring? Såfremt overdrageren ønsker et endeligt punktum på erhvervslivet og dermed starte livet som fuldtidspensionist, vil et generationsskifte med A/B-modellen muligvis ikke være passende. Dette skyldes, at generationsskiftet først er endelig afsluttet på det tidspunkt hvor det indarbejdede forlods udbytte er udbetalt og den resterende andel af selskabet overdrages. Dermed er overdrageren stadig forbundet til selskabet indtil forlods udbytte er fuldt betalt og den resterende andel af selskabet er overdraget. Dette vil for nogle ikke være den optimale løsning.

¹²⁵ Egen erfaring fra arbejdet som revisor, i nogle tilfælde omtales opgørelsen som Personligt regnskab

7.2 Overvejelser ved familieoverdragelse

Hvis der er tale om et generationsskifte fra forældre til børn, er det vigtigt at de involverede parter er opmærksomme på børn som ikke er en del af generationsskiftet. Det er særligt relevant i de tilfælde hvor der forekommer overdragelse med et gaveelement. Her er det vigtigt at forældrene er opmærksomme på hvordan det enkelte barn stilles i forhold til de øvrige børn, således der ikke sker uhensigtsmæssig forfordeling. Ligeledes kan det kræve en større likvid beholdning hvis alle børn skal vederlægges med kontanter svarende til eventuelle gaver til erhververen.

En mulighed er, at erhververen modtager gaven som et arveforskud. Dermed udskydes udbetaling til øvrige børn, de øvrige børn vil først få tilsvarende erhververen i forbindelse med forældrenes boopgørelse, alternativt ved senere arveforskud. Ligeledes skal de involverede parter overveje hvorvidt der skal ske diskontering af arven til børnene som ikke deltager i generationsskiftet. Dette skyldes den almindelige inflation. Såfremt der er lange udsigter til at modtage arv, vil den reelle værdi af arven fra boet være mindre end det der er blevet givet i forbindelse med generationsskiftet.¹²⁶ Fordelen ved denne model er mindre likviditetskrævende og er relativ simpel at administrere. Ulempen ved en model hvor arveforskud indgår, er at børnene som ikke modtager arveforskud, risikerer at modtage mindre arv. Dette afhænger af hvorvidt boet kan indeholde svarende til arveforskuddet ganget med antal børn.

Hvis der er tale om et større driftsselskab med ejendomme tilknyttet, vil det være en mulighed at fordele aktiverne mellem børnene. Såfremt et barn ønsker at overtage driften af selskabet, mens det andet barn ikke er en direkte del af generationsskiftet, kunne det være en løsning at lave en opdeling (spaltning) af selskabet og herefter fordele til børnene. Dermed modtager det ene barn driftsselskabet mens det andet barn modtager ejendomme. En sådan en løsning skal overvejes grundigt, særligt hvis der er tale om en ejendom som direkte anvendes af driftsselskabet. Her vil der fremadrettet skulle ske leje mellem de to selskaber. Ligeledes er det vigtigt at de involverede parter er på forkant ved sådan en omstrukturering. Med god planlægning kan der muligvis undgå at selskaberne rammes af pengetanksreglen. Pengetanksreglen er behandlet i afsnit 2.2.6 Pengetanksreglen samt 2.2.7 Væsentlige afgørelser omkring pengetanksreglen. Dertil kommer overvejelser om hvorvidt det "passive" barn er interesseret i at blive virksomhedsejer, hertil overvejelser omkring de forpligtelser der medfølger denne titel.

7.3 Gældsbreve

Et fint redskab til at hjælpe erhververen med finansieringen i forbindelse med et generationsskifte, er gældsbreve udstedt fra overdrageren til erhververen. I praksis omtales dette begreb som sælgerfinansiering. Ved

¹²⁶ Jyske Bank – Arveforskud eller Pengegave?

at inddrage gældsbreve i finansieringen af generationsskiftet, vil der på kort sigt spares likviditet. Modsat overdragelse med gave, medfører denne finansieringsmetode ikke en gaveafgift. Det vil dog være et krav at gældsbrevet forrentes med en rente svarende til markedsniveauet. Dermed en rente svarende til hvad en uafhængig tredjepart ville kræve.

Der forekommer en række afgørelser vedrørende gældsbreve i forbindelse med et generationsskifte. I TfS2000.369.LSR blev der udstedt et gælds brev fra overdrageren (far) til erhververen (datter). Gælds brevet var udarbejdet således der skulle forfalde 10 lige store afdrag over en periode på 10 år. I afgørelsen fandt Landsskatteretten, at forskellen mellem kursværdien og kurs pari var afgiftspligtigt i henhold til reglerne omkring gaveafgift. Landsskatteretten fandt i 2017¹²⁷, at et gælds brev indeholdende aftale om årligt afdrag svarende til bundgrænsen for gaveafgift, ikke kunne anses som værende et anfordringslån. Afgørelsen resulterede i, at hele gælds brevet blev anset som værende en gave. Dermed blev erhververen gaveafgiftsbeskattet af lånet hovedstol på 450.000 kr. Ud fra de to gennemgåede afgørelser, er det således vigtigt at gælds brevet udformes korrekt.

Dette kan gøres ved at der udarbejdes et gælds brev efter principperne fra traditionelle anfordringsgælds breve. Et anfordringsgælds brev kendetegnes ved at både debitor (overdrageren) og kreditor (erhververen) med kort varsel kan opsige lånet, oftest med maksimalt 14 dages betalingsfrist. Typiske anfordringsgælds breve indeholder følgende oplysninger:

- Beskrivelse af formål og baggrund for lånet som er tilknyttet gælds brevet
- Angivelse af hovedstolen på lånet (lånets størrelse)
- Hvornår lånet udbetales
- Hvornår lånet seneste skal indfries
- Hvor stor renten er¹²⁸

Ud fra ovenstående afgørelse, er det vigtigt at gælds brevet bliver udarbejdet på sådan en måde, at denne ikke udløser en ekstra uforudset afgift. Ellers vil fordelene forbundet med sælgerfinansiering, hurtigt blive overskygget af den ekstra afgift. Dertil kommer, at en ekstern finansiering muligvis være billigere end at skulle betale ekstra gaveafgift og dermed uforudset gaveafgift. Der henvises til afsnit 2.2.4 Gaveafgift hvor et konkret regneeksempel er demonstreret.

¹²⁷ Landsskatteretten, journal nr. 15-1996140

¹²⁸ LegalDesk standard-model på et anfordringsgælds brev

7.4 Bankfinansiering

I et generationsskifte med kontantvederlag til overdrageren kan bankfinansiering hjælpe med at løse alle behov. Hvis overdrageren har behov for kontanter til at finansiere sit privatforbrug, men erhververen ikke nødvendigvis har disse midler stående på en bankkonto, vil det muligvis være løsningen med et banklån. Dermed opnår erhververen en bankfinansiering til at dække overdragerens behov for kontanter. Der fremgår en række eksempler i afsnit 7.1 Overdragerens fremtid, på hvornår dette kan være aktuelt. Ud over beskrevne eksempler i anvisningen, kan det også afhjælpe situationer med knaphed på likviditet, herunder søskende som skal have gaver tilsvarende gave til erhververen.

Den klare fordel ved et generationsskifte med bankfinansiering er, at den kan gøre generationsskifte med likviditetsmæssige udfordringer muligt. I de tilfælde, hvor overdrageren har behov for et vederlag, og at erhververen ikke har nødvendige formue til at opfylde dette, vil et banklån kunne gøre sådan et generationsskifte muligt. Her vil erhververen modtage et beløb fra banken som efterfølgende kan overføres til overdrageren. Dermed modtager overdrageren et vederlag som kan dække det aktuelle behov.

Ulempen ved at indarbejde bankfinansiering som en del af finansieringen af generationsskiftet, er at erhververen har en forpligtigelse overfor banken. Såfremt der skal ske løbende afdrag, vil erhververen skulle genere en positiv pengestrøm til disse afdrag. Ligeledes vil et banklån medføre en renteutgift. Renteniveauet vil blive fastsat efter risiko. Såfremt der er tale om et lån med større risiko, vil renteniveauet være højere end et lån med lav risiko, dermed vil banken kræve et passende risikotillæg. Til at afdække denne risiko vil banken kunne kræve kaution. Dermed vil erhververen, alternativt overdrageren, personligt kautionere for gælden til banken. Hvis gælden ikke indfries, vil den personlige kaution blive aktuel. Dermed vil kautionisten risikere at private midler ender med at blive modregnet i bankens misvedligeholdte gæld.^{129 130}

7.5 Selvfinansiering

En alternativ løsning til at finansiere en overdragelse på, er ved at lade det overtagne selskab hjælpe med finansieringen. Dette omtales ofte som selvfinansiering. Ved selvfinansiering yder det omfattede selskab lån eller sikkerhed til erhvervelsen af kapitalandelene i det omfattede selskab, alternativt gøres dette til finansiering af moderselskabets kapitalandele. Således yder selskabet lån til betaling af overdragerens vederlag, alternativt stilles der sikkerhed i selskabet fremfor erhververen.¹³¹

¹²⁹ Peter Lynggaard, Investering og Finansiering, 9. udgave

¹³⁰ Hans Viggo Godsk Pedersen, Kaution, 11. udgave

¹³¹ BDO Publikation: Viden Om: Selvfinansiering i selskaber, Juli 2019

Efter gældende regler i SL § 206, stk. 1 er det ikke lovligt at et selskab stiller midler til rådighed, yder lån eller stiller sikkerhed til erhvervelsen af kapitalandele i dets eget selskab. Der forekommer dog enkelte undtagelser hvor det er lovligt at lade selskabet bidrage med finansiering til erhvervelse af dets kapitalandele, dette efter reglerne i SL § 206 stk. 2 og stk. 3. Her er det dog et krav at SL §§ 207-209 er opfyldt.

Ved SL § 206, stk. 3, skal den centrale ledelse i selskabet sikre, at der foretages en kreditvurdering af den kreds, som modtager selskabets økonomiske bistand. Dermed skal ledelsen i det overdragne selskab foretage en kreditvurdering af erhververen. Derudover skal ledelsen vurdere på hvorvidt det overdragne selskab er rystet til sådan en transaktion, således selvfinansieringen sker på forsvarlig vis.

Efter SL § 207, skal generalforsamlingen have godkendt finansieringen. Ifølge SL § 207, stk. 1. skal dette ske på baggrund af en redegørelse. Redegørelsen skal som minimum indeholde:

- Hvilken baggrund der er for forslaget om økonomisk bistand
- Hvilken interesse selskabet har i at gennemføre finansieringen
- Hvilke betingelser, der er knyttet til gennemførelsen af finansieringen
- En vurdering af de konsekvenser, som finansieringen måtte medføre for selskabets likviditet og soliditet
- Markedsprisen for kapitalandele, den pris som tredjemand skal betale

Såfremt denne redegørelse undlades, eller ikke opfylder ovenstående minimumskrav, vil de involverede parter risikere, at der i stedet er tale om et ulovligt aktionærlån i henhold til LL § 16E. Dette kan ende med at blive en meget dyr fornøjelse idet det kan medføre en beskatning hos hovedaktionæren.¹³²

Beslutningen skal ske med 2/3 majoritet, her er der direkte parallel til vedtægtsændringer efter SL § 106, idet der er samme krav til majoriteten, dette i henhold til SL § 207, stk. 2. Yderligere skal redegørelsen offentliggøres til Erhvervsstyrelsen. Dette skal gøres seneste to uger efter godkendelse på generalforsamling.

Efter SL § 208 må den økonomiske bistand, her i form finansiering, kunne indeholdes i selskabets frie reserver. Dermed må den maksimale bistand udgøre de frie reserver. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil det ikke være lovligt at foretage den økonomiske bistand.

Såfremt ovenstående betingelser er opfyldt, vil det være muligt at lade det overdragne selskab bidrage med finansieringen af vederlaget til overdrageren. Såfremt betingelserne ikke opfyldes, vil den økonomiske bistand blive anset som værende ulovlig. I nogle tilfælde, vil dette betyde, at hovedaktionæren vil blive straffet

¹³² BDO: Viden Om – Revision og regnskab: Selvfinansiering i selskaber

skattemæssigt, dette i form af beskatning. Ligeledes kan selskabet blive pålagt bøder samtidig med at ledelsen kan ifalde et ansvar, dette vil typisk medføre bøde.¹³³

Afslutningsvis har selvfinansiering sine begrænsninger, idet størrelsen på finansieringen maksimalt kan være den frie reservere i selskabet. Dermed vil selskaber med begrænsende frie reserver ikke kunne anvende dette, idet selskabet fremadrettet skal være forsvarligt rystet, målt på likviditet og soliditet.

8. Cases

Foregående omstruktureringsmodeller, finansieringsmodeller samt øvrigt teori, vil de efterfølgende afsnit blive anvendt i praktiske eksempler. Dette vil blive gjort i form af forskellige cases. Formålet med disse cases er at sammenkoble den gennemgåede teori med praktiske eksempler. Casene har ligeledes til formål at fungere som et eksempelbibliotek, således involverede parter i et forestående generationsskifte, kan drage inspiration til deres forestående generationsskifte.

Et generationsskifte kan gennemføres på en række forskellige måder, og det er dermed vigtigt at pointere, at de udarbejdede cases ikke er en facitliste, på trods af eventuelle ligheder. Dermed anbefales det på kraftigste vis, at et konkret generationsskifte gennemføres på baggrund af konkret vejledning fra kompetente fagfolk. Dette kan eksempelvis være en revisor eller en advokat.

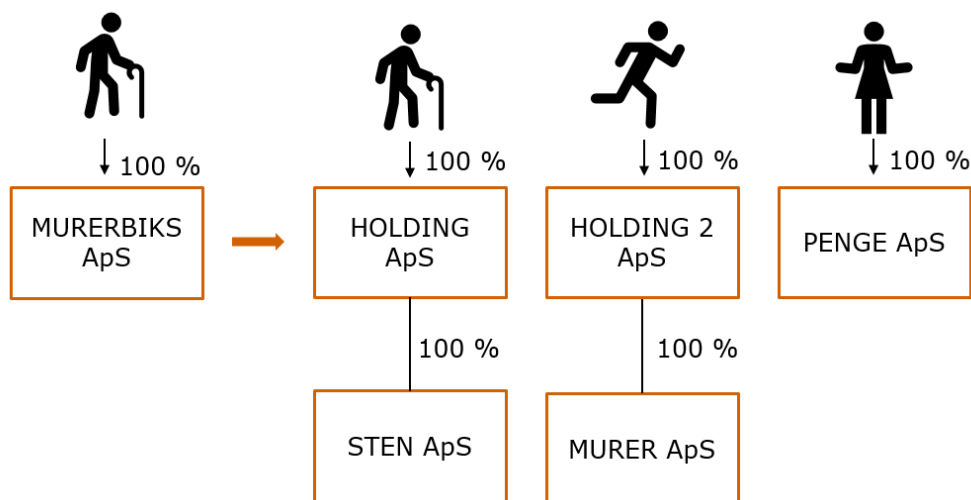
8.1 Generationsskifte – overdragelse fra far til børn

I denne case demonstreres et generationsskifte af et driftsselskab mellem far og børn.

Driftsselskabet er en murerforretning som gennem den seneste årrække har intensiveret sin nicheforretning. Nicheforretningen er produktion af murersten. Historisk har virksomheden haft produktion af murersten til anvendelse i egne projekter, men idet der gennem den seneste årrække er sket en stor efterspørgsel, er denne produktion steget markant. Dette er sket gennem en større organisk vækst som har medført massive anlægsinvesteringer. Fordelingen mellem internt og eksternt salg er 50/50. Familien er enige i at murerforretningen skal overdrages til sønnen og at murerstensforretningen ikke skal overdrages. Der er ligeledes enighed i at datteren også skal være en del af generationsskiftet, således der ikke forskelsbehandles.

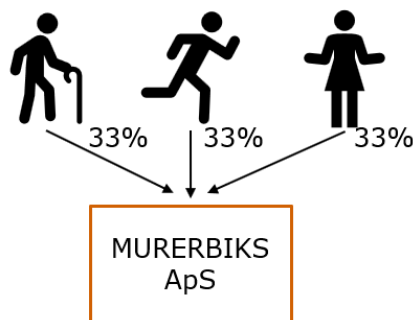
For at opfylde disse ønsker, foreslås der en strukturel ændring, således den endelige struktur bliver følgende:

¹³³ iuno Law, publikation: Selvfinansiering – hvornår er det lovligt og hvornår er det ulovligt?, Marts 2020

For at opnå denne struktur, vil det først være nødvendigt at børnene skattemæssigt succederer i driftsselskabet Murerbiks ApS. Dermed bliver ejerforholdet 1/3 til hver. Herefter overdrages murerforretningen til sønnen, denne placeres i Murer ApS, mens datteren modtager de lettere omsættelige aktiver. Faren beholder murerstensforretningen, denne placeres i Sten ApS. For at risikoafgrænse personerne med driftsselskaber, vil der ligeledes blive foretaget aktieombytninger. Således oprettes der holdingstruktur.

1. Step er at børnene skattemæssigt succederer i selskabet. Således overdrager faren 2/3 af selskabet til sine børn. Dette giver nu følgende ejerstruktur:

Faren har stiftet MURERBIKS ApS med 50.000 kr. Dermed er den skattemæssige anskaffelsessum på anparterne i MURERBIKS ApS 50.000 kr. Børnene succederer hver med 1/3 af anparterne, dette sker efter reglerne i ABL § 34. Efter den skattemæssige succession ejer hver nu 1/3 af selskabet MURERBIKS ApS, hver med en anskaffelses sum på 16.666,67 kr.

Værdiansættelsen af anparter sker efter TSS-cirkulære 2000-09 idet der er tale om en overdragelse af unoterede aktier som ikke tidligere har været genstand for handel. I henhold til TSS-cirkulære 2000-09 foretages værdiansættelsen på baggrund af selskabets indre værdi. Der forekommer ikke poster til regulering, dette kunne eksempelvis være danske ejendomme, kapitalandele i tilknyttede og associerede selskaber. Den

bogførte udskudte skat vedrører ikke underskud til fremførsel, så heller ikke her skal der foretages korrektion. Afslutningsvis skal der tillægges goodwill beregnet efter TSS-cirkulærer 2000-10.

Goodwill beregnet efter TSS-cirkulærer 2000-10 fremgår nedenfor:

Goodwill beregning af Murebiks ApS Beregnet efter TSS-cirkulære 2000-10			
	2018	2019	2020
Årets resultat	3.000.000	4.000.000	5.000.000
Renteindtægter	-20.000	-15.000	-20.000
Renteudgifter	100.000	80.000	50.000
Ekstraordinære poster	-1.000.000	0	0
Reguleret resultat	2.080.000	4.065.000	5.030.000
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	2.080.000	8.130.000	15.090.000
Vægtet resultat			4.216.667
Udviklingstendens	(2.080.000-5.030.000) / 2		1.475.000
Driftsherre løn			0
Vægtet resultat korigeret for udviklingstendens			5.691.667
Aktiver jf. årsrapport for 2020:			
Materielle anlægsaktiver	10.000.000		
Varelager	4.000.000		
Igangværende arbejder	8.000.000		
Tilgodehavender	6.000.000		
Likvider	8.135.354		
Aktiver i alt	36.135.354		
Forrentning af aktiver, 3% af TDKK 36.135		-	1.084.061,0
Til forrentning af goodwill			4.607.606
Kapitaliseringsfaktor, 8% over 7 år faktor:			2,83
Beregnet goodwill			13.044.256

134

Herefter beregnes værdien af anparterne efter TSS-cirkulære 2000-9. Dette sker på baggrund af selskabets gennemsnitlig beregnede indre værdi tillagt goodwill efter TSS-cirkulære 2000-10. I bilag 1 er der opstillet årsrapport for selskabet med sammenligningstal. Herefter er der sket en gennemsnitsberegning. Idet der ikke er poster der skal reguleres i henhold til TSS-cirkulære 2000-9, fremkommer følgende værdi.

¹³⁴ Goodwill-beregning er egen tilvirkning efter fiktiv årsrapport, bilag 1.

Balance 31. december

Passiver

	Note	2020 DKK	2019 DKK	2018 DKK	Gennemsnit 3 år	Korrektioner	Korrigeret gennemsnit
Selskabskapital		50.000	50.000	50.000	50.000		50.000
Overført resultat		21.285.354	22.450.000	20.735.000	21.490.118		21.490.118
Egenkapital i alt		21.335.354	22.500.000	20.785.000	21.540.118		21.540.118

135

Dermed er det nu muligt at beregne handelsværdien af selskabet Murerbiks ApS:

Beregne de gennemsnitlige indre værdi 21.540.118 kr. + beregnet goodwill efter TSS-cirkulære 2000-10 13.044.256 kr. = 34.584.374 kr.

I denne case er der et ønske om at vederlæggelsen sker i form af anfordringsgældsbrev på 3.000.000 kr., og at resterende gives som gave. Det er indirekte besluttet, at anfordringsgældsbrevet løbende nedskrives med svarende til bundfradrag for gaveafgiften. Her er det vigtigt at dette ikke noteres i gældsbrevet idet gældsbrevet vil ændre format til ikke længere at være et anfordringsgældsbrev. Yderste konsekvens vil være at der skal betales gaveafgift af yderligere knap 3.000.000 kr.

Da en del af vederlæggelsen sker ved gave, er det muligt at enten beregne en passivpost efter KSL § 33 D, eller at få nedslag i den latente skat (udskudte skat) efter KSL § 33.

Der kan opstilles følgende erlæggelse for anparterne i Murerbiks ApS:

¹³⁵ Udklip af fiktiv årsrapport for Murerbiks ApS – egen tilvirkning.

Succession ved 1/3 hver

Opgørelse efter KSL § 33 D:

Egenkapital	34.584.374
1/3 heraf	11.528.125
Faderens anskaffelsessum	50.000
1/3 heraf	16.667
Avance på den del der succederes i	11.511.458
Passivpost efter KSL § 33 D	-2.532.521
Handelsværdi 1/3 af Murerbiks ApS	11.528.125
Fratrukket passivpost	-2.532.521
	<u>8.995.604</u>
Vederlæggelsen:	
Erlægges som anfordringsgældsbev	3.000.000
Resterende som gave	<u>5.995.604</u>
	<u>8.995.604</u>

Opgørelse af gaveafgift:	
Bundfradrag for gave, 2021	68.700
Grundlag for gaveafgift	<u>5.926.904</u>
Gaveafgift for erhvervsvirksomhed, 15%	<u>889.036</u>

Opgørelse efter ABL § 34-35:

Egenkapital	34.584.374
1/3 heraf	11.528.125
Faderens anskaffelsessum	50.000
1/3 heraf	16.667
Avance på den del der succederes i	11.511.458
Passivpost efter ABL § 34-35 (kurs 85)	-4.107.288
Handelsværdi 1/3 af Murerbiks ApS	11.528.125
Fratrukket passivpost	-4.107.288
	<u>7.420.836</u>
Vederlæggelsen:	
Erlægges som anfordringsgældsbev	3.000.000
Resterende som gave	<u>4.420.836</u>
	<u>7.420.836</u>

Opgørelse af gaveafgift:	
Bundfradrag for gave, 2021	68.700
Grundlag for gaveafgift	<u>4.352.136</u>
Gaveafgift for erhvervsvirksomhed, 15%	<u>652.820</u>

136

Det er vigtigt at de involverede parter, typisk rådgiveren, forholder sig til begge beregninger. I dette eksempel er der væsentlig forskel på nedslaget. Der er ved beregningen efter ABL §34-35 anvendt en passivpost svarende til kurs 85¹³⁷. Dette er ud fra en realisationsperiode på 20 år med en diskonteringsrente på 1 %. Dertil kommer et risikotillæg på 3 procentpoint, hvilket giver kursen på 85. Denne kursfastsættelse skal forsvares med saglige begrundelser. Dels skal den forventede levetid forsvares og dels skal den anvendte rente forsvares. Renten måles op mod markedsrenten. I dette eksempel er der anvendt en rente på 1 %, dette vil afspejle hvad 3. mand er villig til at indgå aftale om. Levetiden på 20 år skal forsvares med at overtageren forventer at afhænde selskabet efter 20 år.

Såfremt Skattestyrelsen finder kursfastsættelsen på 85 rimelig, er der en væsentlig gaveafgift at spare. Dermed kan gaveafgiften nedbringes fra 889.036 kr. til 652.820 kr. En besparelse på 236.216 kr. Uanset om kursfastsættelsen på 85 kan forsvares, er det en væsentlig gaveafgift som skal betales. Som det blev beskrevet i afsnittet omkring gaveafgift, er det vigtigt at der gives en nettogave. Dermed bespares der en smule gaveafgift.

¹³⁶ Opgørelse af passivposter er egen tilvirkning på baggrund af fiktiv balance for Murerbiks ApS

¹³⁷ Bilag 2 – opstilling af diskontering

Ud fra størrelsen på gaveafgiften, skal parterne overveje om det er det rette tidspunkt at foretage generationsskiftet. Her henvises der til afsnit om gaveafgift. Argumenterne for at vente er at gaveafgiften er historisk høj og at det sandsynligvis vil blive behandlet ved et magtskifte på Christiansborg. Ligeledes kan det overvejes om goodwill-beregningen er historisk høj ud fra at resultat for 2020 er højere end de anvendte sammenligningstal. Såfremt faren forventer nogle stille år, vil dette medføre en lavere goodwill. Goodwill var beregnet til 13.044.256 kr., dermed er denne post også væsentlig når der ses på den samlede gaveafgift.

Såfremt der for de kommende år forventes resultater omkring 2.000.000 kr., vil et generationsskifte i 2023 kunne gøres væsentligt billigere. Der er i bilag 3 opstillet en forventet goodwill-beregning efter TSS-cirkulære 2000-10. Heri er der fremskrevet indtjeningen for selskabet og ligeledes fremskrevet selskabet aktiver.

Denne viser en goodwill-beregning på 304.635 kr. En væsentlig lavere goodwill end den aktuelle beregning. Den aktuelle beregning viser en goodwill-beregning på 13.044.256. Dermed en forskel på 12.739.621 kr. Såfremt denne goodwill anvendes til beregningen af gaveafgiften, der forudsættes at indre værdi fra den aktuelle beregning af gaveafgift anvendes, vil dette medføre en gaveafgift på henholdsvis 392.190 kr. (KSL § 33 D) eller 243.114 kr. (ABL §§ 34-35).¹³⁸ Dermed kan gaveafgiften reduceres fra henholdsvis 889.036 kr. til 392.190 kr. (KSL § 33 D) og fra 652.820 kr. til 243.114. (ABL §§ 34-35). Beløbene er gaveafgiften pr. barn, så den samlede fra afgift for de involverede parter, kan dermed reduceres væsentligt.

Ud fra ovenstående fremskrevne værdier, er der for de involverede parter, store incitamenter for at afvente et generationsskifte. Dette på baggrund af forventning til faldende indtjening og dermed en lavere goodwill-beregning. Dette har til følge, at den samlede gaveafgift reduceres betragteligt. Den fremskrevne beregning af gaveafgiften er på baggrund af den aktuelle afgiftssats på 15 %. Afgiftssatsen på overdragelse af erhvervs-virksomheder har været grundlag for ændringer. Dermed kan der i fremtiden være en lavere afgiftssats som vil kunne nedbringe den samlede gaveafgift.

Den skattemæssige succession kan kun gennemføres såfremt der er tale om en virksomhed som ikke er omfattet af ABL § 34, stk. 6. Dermed skal pengetankskriteriet være opfyldt. Til vurdering af pengetankskriteriet efter ABL § 34, stk. 6 kan der opstilles følgende beregning.

¹³⁸ Bilag 3

Indtægtskriteriet	2018	2019	2020	Gennemsnit
Ikke finansielle indtægter	25.050.000	25.450.000	28.265.000	26.255.000
Koncernekstern lejeindtægt	0	0	0	0
Finansielle indtægter	1.020.000	15.000	20.000	351.667
Indtægter fra pengetanksaktiver jf. ABL § 34, stk. 6. i alt	1.020.000	15.000	20.000	351.667
Indtægtskriteriet i procent	4,1%	0,1%	0,1%	1,3%

139

Det fremgår tydeligt, at indtægtskriteriet er opfyldt. Det beregnede gennemsnit viser indtægter fra pengetanksaktiver jf. ABL § 34, stk. 6. svarende til 1,3 %.

Ligeledes skal det undersøges hvorvidt selskabet opfylder aktivkriteriet. Der kan opstilles følgende beregning:

Aktivkriteriet	2018	2019	2020	Gennemsnit
Ikke finansielle aktiver	25.750.000	23.500.000	28.000.000	25.750.000
Investeringsejendomme mv. korrigeret til offent. ejd vur	0	0	0	0
Likvider	4.300.000	5.500.000	8.135.354	5.978.451
Værdipapir	0	0	0	0
Pengetanksaktiver i alt	4.300.000	5.500.000	8.135.354	5.978.451
Aktivkriteriet i procent	16,7%	23,4%	29,1%	23,2%

140

Aktivkriteriet efter TSS-cirkulærer 2000-09 jf. ovenstående tabel ses opfyldt. De gennemsnitlige pengetanksaktiver er beregnet til 23,2 %. Dermed ses dette punkt opfyldt og dermed er der ikke tale om et pengetankselskab.

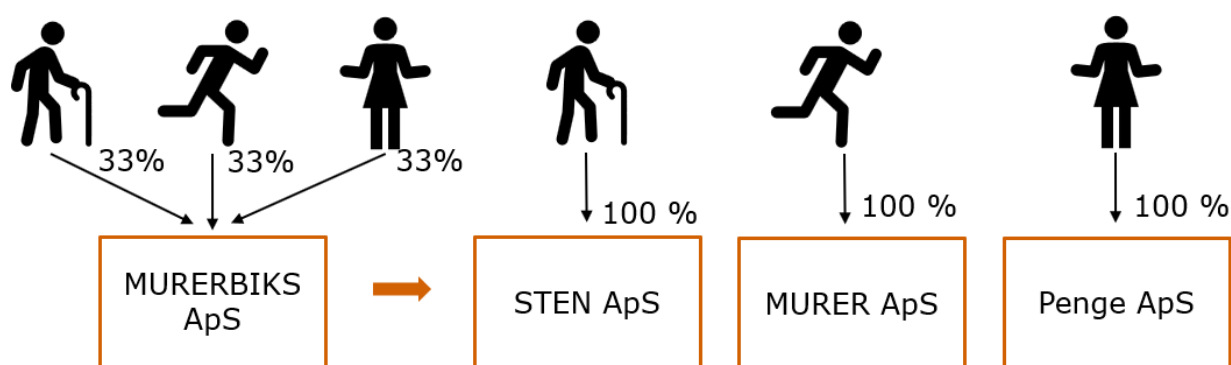
Således er det muligt at børnene skattemæssigt succederer i selskabet. Dermed er ejerfordelingen nu 1/3 til faren, 1/3 til sønnen og 1/3 til datteren. Således er step 1 gennemført.

Step 2. er at der nu skal foretages en ophørsspaltning af selskabet MURERBIKS ApS. De modtagende selskaber fordeles således, at faren modtager murerstensforretningen, sønnen modtager murerforretningen og datter modtager et likvidselskab.

Dette step kan illustreres på følgende måde:

¹³⁹ Opgørelse af indtægtskriterieret er egen tilvirkning på baggrund af fiktiv årsrapport for Murerbiks ApS, bilag 1

¹⁴⁰ Opgørelse af aktivkriteriet er egen tilvirkning på baggrund af fiktiv årsrapport for Murerbiks ApS, bilag 1

Forudsætningen for at gennemføre denne ophørsspaltning, er at anpartshaverne bliver fuldt vederlagt i anparter, således betingelserne i FUSL §15 a stk. 2 1. punkt overholdes. Idet der vælges en ophørsspaltning, er der ikke et krav til at der er tale om en decideret gren af virksomheden. Det skal bemærkes at anvendelse af grenspaltning kræver at selskaberne har været organisatorisk selvstændige. Murerstensforretningen og murerforretningen kan på baggrund af den indledende beskrivelse muligvis kunne anses som værende en gren af virksomheden og dermed opfylde betingelserne for anvendelse af grenspaltning. Idet datteren også indgår i generationsskiftet og er påtænkt overtagelse af omsættelige aktiver, opfylder hendes selskab ikke kravene til en gren af virksomheden. Dermed er parterne nødsaget til at vælge en ophørsspaltning.

Spaltningen vil kunne gennemføres som henholdsvis med eller uden tilladelse. Med tilladelse kræver en forretningsmæssig begrundelse. I ovenstående tilfælde vil der være stærke forretningsmæssige begrundelser, blandt andet at ophørsspaltningen sker som led i et generationsskifte, hvorved to af de nystiftede selskaber overdrages til børnene. Hvis der derimod ikke er en forretningsmæssig begrundelse, vil spaltningen skulle ske uden forudgående tilladelse. Ved anvendelse af spaltning uden tilladelse følger et holdingkrav på 3 år, dette er beskrevet i afsnit 4.1.1 Skattefri spaltning uden tilladelse. Dermed skal det overvejes hvorvidt der skal bruges ressourcer på at gennemføre en spaltning med tilladelse. I afsnit 4.1.1 Skattefri spaltning uden tilladelse og afsnit 4.1.2 Skattefri spaltning med tilladelse fremhæves fordele og ulemper ved den ene og den anden model. Dermed skal der foretages en konkret vurdering af de involverede parter ønsker.

Det er vigtigt at de nye selskaber stiftes med samme regnskabsafslutning som det eksisterende selskab MURERBIKS ApS, således ÅRL § 15 stk. 5 opfyldes. Ligeledes fastsættes spaltningsdagen efter FUSL § 5 og bliver dermed identisk med stiftelsesdato for Sten ApS, Murer ApS og Penge ApS. Ligeledes er det vigtigt at spaltningen anmeldes til Skattestyrelsen i henhold til FUSL § 6. Dette skal gøres senest 1 måned efter vedtagelse i de omfattede selskaber.

Det er vigtigt at der tages højde for eventuelle skattemæssige underskud til fremførsel. Såfremt der forekommer skattemæssige underskud til fremførsel, vil det muligvis være en fordel at foretage en skattepligtig spaltning. Dette med begrundelsen, at disse oparbejdede underskud vil gå tabt ved anvendelse af den skattefrie ophørsspaltning.¹⁴¹ I virksomheden som casen vedrører, har der været positive skattepligtige indkomster gennem den seneste årrække. Dermed forekommer der ingen skattemæssige underskud til fremførsel.

Familien vil ikke blive afståelsesbeskattet af ophørsspaltningen idet familien bliver fuldt vederlagt i anparter. Faren modtager anparter i Sten ApS, sønnen modtager anparter i Murer ApS og datteren modtager anparter i Penge ApS.

Der skal nu opstilles en spaltningsbalance. Denne indeholder åbningsbalancen for det indskydende selskab MURERBIKS ApS samt åbningsbalancer for selskaberne Murer ApS, Sten ApS og Penge ApS. Idet der anvendes ophørsspaltning efter FUSL § 15, skal der ske forholdsmæssig fordeling mellem aktiver og passiver til hvert af de modtagende selskaber, i denne case selskaberne Murer ApS, Sten ApS og Penge ApS. Forholdet skal være identisk med forholdet i det indskydende selskab, MURERBIKS ApS. Såfremt der var valgt en grenspaltning, var der ikke krav om sådan en forholdsmæssig opdeling, men i stedet en fordeling af aktiver og dertilhørende passiver.

Der kan nu opstilles spaltningsbalance for de omfattede selskaber. Dette fremgår nedenfor:

¹⁴¹ FUSL § 8 stk. 6.

	Abningsbalance 1. januar 2021	Murer ApS	Sten ApS	Penge ApS
	DKK	DKK	DKK	DKK
Goodwill	13.044.256	6.855.175	6.189.081	0
Produktionsanlæg og maskiner	10.000.000	1.000.000	9.000.000	0
Igangværende arbejder	8.000.000	8.000.000	0	0
Varelager	4.000.000	500.000	0	3.500.000
Tilgodehavende fra salg	6.000.000	0	0	6.000.000
Likvide beholdninger	8.135.354	26.780	1.153.649	6.954.925
Aktiver i alt	49.179.610	16.381.955	16.342.730	16.454.925
Anpartskapital	50.000	40.000	40.000	40.000
Overkurs	34.579.610	11.503.203	11.503.203	11.503.203
Egenkapital	34.629.610	11.543.203	11.543.203	11.543.203
Udskudt skat	800.000	200.000	600.000	0
Gæld til pengeinstitutter	1.750.000	400.000	100.000	1.250.000
Levenrandører fra salg og tjenesteydelser	8.000.000	1.738.752	2.599.527	3.661.721
Anden gæld	4.000.000	2.500.000	1.500.000	0
Gæld	14.550.000	4.838.752	4.799.527	4.911.721
Passiver i alt	49.179.610	16.381.955	16.342.730	16.454.924
Forhold mellem aktiver og gæld	3,4	3,4	3,4	3,4
Skattemæssig anskaffelsessum	50.000	16.667	16.667	16.667

142

Det er i forbindelse med fordelingen vigtigt at huske på kravet til anpartskapital således denne som minimum udgør 40.000 kr. Dette giver en forskydning mellem fordeling af anpartskapital og overkurs.

Som det fremgår af spaltningssbalancen, var forholdet mellem aktiver og passiver i selskabet MURERBIKS ApS beregnet til 3,4. Dette forhold mellem aktiver og passiver er grundlaget for fordeling mellem selskaberne. Som det blev beskrevet indledningsvist i denne case, var familien enige om at sønnen overtager murerforretningen, faren modtager murerstensforretningen og at datteren modtager omsættelige aktiver. Der er i spaltningen taget udgangspunkt i at produktionsanlægget til murersten placeres i Sten ApS. Ligeledes er de igangværende arbejder vedrørende murerforretningen placeret i Murer ApS. Den udskudte skat som påhviler produktionsanlægget som følge af der regnskabsmæssigt anvendes en anden afskrivningsprofil end de skattemæssige afskrivninger, placeres i de respektive selskaber. Goodwill fra tidligere udarbejdede beregning efter TSS-cirkulære 2000-10 til fordeles ud fra driftsindtjeningen i selskaberne. Murerforretningen har været den største bidrager til årets resultat, mens murerstensforretningen har genereret et mindre overskud. Likvide beholdninger og tilgodehavender fra salg placeres i Penge ApS. Herefter fordeles der således

¹⁴² Spaltningssbalancen er egen tilvirkning på baggrund af fiktiv årsrapport for Murerbiks ApS, bilag 1

egenkapitalen for hvert selskab svarer til 1/3 af MURERBIKS ApS, samtidig med at forholdet mellem aktiver og passiver i hvert selskab bliver 3,4.

Såfremt der ikke er sket hensigtsmæssig fordeling mellem de tre selskaber, kan dette løses ved at der efterfølgende handles mellem selskaberne. I ovenstående tilfælde, vil der være varelager i Penge ApS som skal sælges til de øvrige selskaber. Såfremt der handles poster med tilhørende udskudt skat, ville denne skat blive udløst. Handlerne skal foregå til handelsværdier.

Dermed er 2. step udført.

3. step i det planlagte generationsskifte er aktieombytning af de to driftsselskaber. Dermed opnås en holdingstruktur som giver en række fordele.

I forbindelse med generationsskiftet, vil det være oplagt at far og søn får lavet en holdingstruktur. Dermed er der på sigt mulighed for at risikoafgrænse opsparede overskud uden dette udløser skat. Ligeledes er der på sigt mulighed for at afstå anparterne i driftsselskaberne uden der sker beskatning privat. Beskatningen vil først ske på det tidspunkt der udloddes udbytte eller ved egentlig lukning af holdingselskabet. Dermed giver holdingstrukturen mulighed for at udskyde beskatningen.

Holdingstrukturen kan ske ved en aktieombytning. Dermed ombytter faren sine anparter i Sten ApS til anparter i et nystiftet holdingsselskab. Tilsvarende ombytter sønnen anparterne i Murer ApS til anparter i et nystiftet holdingselskab.

Ovenstående spaltningsbalance lægges til grund for den skattefrie aktieombytning, dermed overholdes reglerne omkring anvendelse af handelsværdier. Aktieombytningen sker efter reglerne i ABL §36, dette er muligt idet begrundelserne for aktieombytningen er stærke. Aktieombytningen sker i forbindelse med et generationsskifte og for at risikobegrænse sønnen. Dette giver os følgende åbningsbalance:

Holdingstrukturen kan også opnås ved at der stiftes et nyt selskab med kontanter, ved ApS er dette 40.000 kr. og ved Aktieselskaber er dette 400.000 kr. Idet sønnen ikke har 40.000 kr. i likvider, vælges løsningen med skattefri aktieombytning.

Nedenfor vises åbningsbalancen for sønnens holdingselskab. Åbningsbalance for farens holdingselskab vil være identisk.

Åbningsbalance Holding 2 ApS

Aktiver

	1. januar 2021 DKK
Kapitalandele i dattervirksomheder	11.543.203
Finansielle anlægsaktiver	11.543.203
Anlægsaktiver	11.543.203
Aktiver i alt	11.543.203

Passiver

Anparts kapital	40.000
Overkurs	11.503.203
Egenkapital	11.543.203
Passiver i alt	11.543.203

143

Efter gennemførsel af aktieombytningerne påhviler hvert barn en gæld til faren på 3.000.000 kr. Ligeledes har hvert barn succederet sig ind i en skattemæssig forpligtelse, denne vil dog først komme til betaling på det tidspunkt børnene sælger deres holdingselskaber.

Ud fra gennemgående case, kan der nu opstilles fordele og ulemper ved sådan et generationsskifte:

Fordele

- Der er sket skattemæssig succession og formuen i Murerbiks ApS er fordelt med 1/3 til hvert familiedlem. Dermed bliver faren på nuværende tidspunkt ikke beskattet af afståelsen af 2/3 af Murerbiks ApS.
- Faren bibeholder en indtægtskilde i form af murerstensforretningen. Dermed kan faren opnå en indtægt i form af løn (forudsætter denne kan retfærdiggøres) og/eller udbytte kanaliseret gennem sit holdingselskab.
- Der er risikoafgrænsning efter oprettelse af holdingstruktur. Dermed kan far og søn løbende flytte overskud op i holdingselskabet og have dette overskud sikret mod krav og konkurs, dette forudsat der ikke er stillet sikkerhed eller kaution i holdingselskaberne eller den private formue.
- Der er sket et reelt generationsskifte af murerforretningen.

¹⁴³ Åbningsbalance, egen tilvirkning

- Begge børn er blevet tilgodeset ens samtidig med at familiens ønsker til modtagne aktiver er blevet opfyldt.
- Hvert familiemedlem har hvert deres selskab og kan frit disponere over dette selskab. Dermed kan der differencer udbytte alt efter behov.

Ulemper

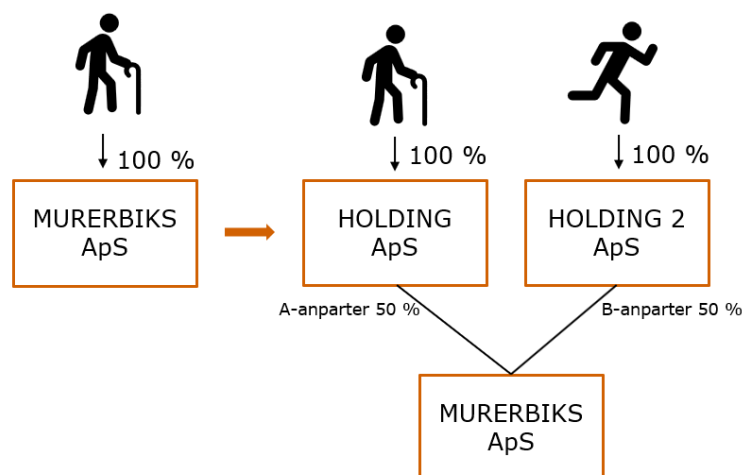
- Murerstensforretningen Sten ApS kan være afhængig af murerforretningen Murer ApS, dette for at udnytte anlægsaktiver mv. optimalt.
- Murerforretningen Murer ApS kan være afhængig af murerstensforretningen Sten ApS, dette efter antagelse af at kunderne vælger murersten produceret af murerstensforretningen.
- Der mangler fortsat at blive gennemført generationsskifte af murerstensforretningen. Dette kan dog afhjælpes ved at sønnen indtræder som direktør i dette selskab. Dermed bliver faren passiv investor indtil sønnen har likviditet til at overtage selskabet.
- Søn og datter har store anfordringsgældsbreve til faren. Hvis faren finder det nødvendigt at opkræve gælden, kan dette være uoverskueligt for familien, særligt for sønnen.
- Sønnen og farens driftsselskaber har behov for positiv pengedrift for at kunne afvikle gældsposterne i selskaberne idet de kortfristede gældsposter formodes større end selskabets omsætningsaktiver. Et løsningsforslag kan være at der oprettes mellemregninger mellem selskaberne indtil den fornødne likviditet opnås.

8.2 Generationsskifte – A/B model

I denne case demonstreres et generationsskifte mellem far og børn. Far og søn ønsker at sønnen overtager driftsselskabet Murerbiks ApS. Faren har udover sønnen en datter. Faren ønsker ikke at forskelsbehandle sine børn, dermed ønsker faren ikke at vederlaget sker i form af gave. Sønnen har ikke en privat formue og har ikke mulighed for at betale vederlaget for ejerandelen af Murerbiks ApS.

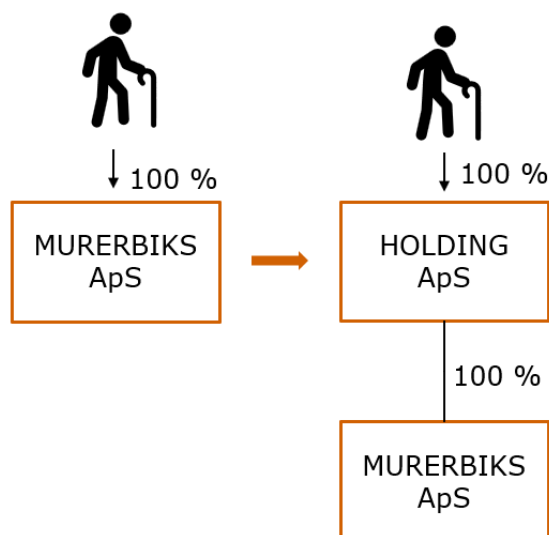
En måde at løse de involverede parter ønske om et generationsskifte, er ved at foretage et generationsskifte med A/B-modellen. Faren beholder 50 % af virksomheden, mens sønnen overtager 50 % af virksomheden. Ved anvendelse af A/B-modellen tillægges farens anparter forlods udbyttet svarende til handelsværdien tillagt risikotillæg samt optionspræmie. I forlængelse af overdragelsen ønskes der oprettet holdingstruktur. Dette gælder for både far og søn.

Dermed ønskes følgende struktur:

1. step er at faren foretager en aktieombytning af selskabet Murerbiks ApS.

Dermed vil der ske følgende strukturændring:

Faren foretager en skattefri aktieombytning af sine anparter i selskabet Murerbiks ApS, faren modtager anparter i det nystiftede selskab Holding ApS. Faren vederlægges udelukkende i anparter. Dette sker efter ABL § 36. Aktieombytningen skal foregå til handelsværdi, dette opgøres efter TSS 2000-10 og TSS 2000-09.

Der henvises til beregninger fra case 1 hvor disse steps allerede er foretaget på samme virksomhed.

Dermed kan der opstilles følgende åbningsbalance for det nystiftede selskab:

Åbningsbalance Holding ApS

Aktiver

	1. januar 2021 DKK
Kapitalandele i dattervirksomheder	34.629.610
Finansielle anlægsaktiver	34.629.610
 Anlægsaktiver	 34.629.610
 Aktiver i alt	 34.629.610

Passiver

Anpartskapital	40.000
Overkurs	34.589.610
Egenkapital	34.629.610
 Passiver i alt	 34.629.610

144

Efter faren har gennemført den skattefrie aktieombytning, kan driftsselskabet slankes. Slankningen af driftsselskabet medfører at sønnen billigere kan komme ind i selskabet Murerbiks ApS. Slankningen sker ved at likvider i Murerbiks ApS udloddes til det nystiftede holdingselskab Holding ApS. Sådan en udlodning er skattefri efter ABL § 4 B, dette som følge af holdingselskabets ejerandel på 100 %. Slankningen medfører at forlods udbyttet bliver nedbragt svarende til det udloddede udbytte. Jo større forlods udbyttet, jo længere tid vil der gå før generationsskiftet er endelig gennemført (andelen som overdrages – faren ejer fortsat en andel efter forlods udbyttet er udloddet. Det er væsentligt der ikke udloddes mere end driftsselskabet kan undvære. Dog er der mulighed for at oprette mellemregninger mellem selskaberne, såfremt driftsselskabet kommer i likviditetsvanskeligheder.

Egenkapitalen i Murerbiks ApS er ifølge årsrapporten for 2020 34.629.610 kr.¹⁴⁵

Selskabet har likvider på samlet 8.135.354 kr.

Det vurderes at selskabet kan undvære likvider for 7.000.000 kr., dermed udloddes der udbytte på 7.000.000 kr.

¹⁴⁴ Åbningsbalancen er egen tilvirkning på baggrund af fiktiv årsrapport i Murerbiks ApS

¹⁴⁵ Fiktiv årsrapport, bilag 1

Egenkapital efter udlodning er dermed 27.629.610 kr.

2. step i generationsskiftet med A/B-modellen er at sønnen får stiftet et holdingselskab med samme regnskabsperiode som driftsselskabet. Minimumskravet til selskabskapitalen for et anpartsselskab er 40.000 kr. mens der for aktieselskaber er et krav på 400.000 kr. Idet der er tale om et almindeligt holdingselskab uden ønske om en større selskabskapital eller et ønske om en bestyrelse, vælges anpartsselskabet. Begge dele kan på sigt tilpasses idet der ved anpartsselskaber er mulighed for at tilvælge en bestyrelse mens man i et aktieselskab ikke kan fravælge en bestyrelsen.

Efter stiftelsen af sønnens holdingselskab, nytegner sønnens holdingselskab B-anparter nom. 50.000 til kurs 100. Dermed bliver ejerskabet i driftsselskabet 50/50 ejet af de to holdingselskaber.

Efter SKM2004.416 LR skal der i forbindelse med sønnens nytegning i selskabet beregnes den uberettigede andel af selskabets egenkapital. Dette giver følgende beregning.

50 % af samlede egenkapital (27.629.610) tillagt tegningsbeløb (50.000) fratrasket tegningsbeløb (50.000) =
= $((27.629.610 + 50.000)/2) - 50.000 = 13.789.805$ kr.

Herefter kan den forlods udbytteret opgøres = $13.789.805 / 50\% = 27.579.610$

Den beregnede forlods udbytteret skal herefter tillægges et risikotillæg samt en optionspræmie efter det nye styresignal fra Skattestyrelsen. Det nye styresignal har til formål at tage højde for det potentielle afkast der forekommer ved anvendelsen af A/B-modellen. I ovenstående tilfælde foretages der en investering på 50.000 kr. Optionsteorien skal medtages i de tilfælde hvor der foreligger en gevinstmulighed. Dette er gennemgået i afsnit 5.1 Kapitalforhøjelse.

Beregningsmetoden til værdiansættelsen af optionen er Black-Scholes. Black-Scholes forekommer således:

Værdien af en option = $\text{aktiepris} * N(d_1) - \text{aftalekurs} * e^{-\text{rent} * \text{løbetid}} * N(d_2)$

Dermed følgende:

$$d_1 = \frac{\ln\left(\frac{\text{aktiepris}}{\text{aftalekurs}}\right) + \left(\text{rente} + \frac{\text{volatilitet}^2}{2}\right) * \text{løbetid}}{\text{volatilitet} * \sqrt{\text{løbetid}}}$$
$$d_2 = d_1 - \text{volatilitet} * \sqrt{\text{løbetid}}$$

For at kunne beregne optionsprisen efter Black-Scholes opstilles følgende forudsætninger.

Aktiepris fastsættes til 100, dette på baggrund af at indskud er sket til kurs pari.

Aftalekursen fastsættes til 100, dette idet optionen anvendes i forbindelse med kapitalforhøjelsen.

Renteniveau fastsættes efter hvad en ekstern investor vil kræve af afkast ved sådan en investering. Jo større risiko og usikkerhed omkring selskabets indtjening, jo mere vil den eksterne investor kræve i afkast. I dette tilfælde fastsættes niveauet til 6 %. Dette niveau vil blive belyst i fremtidige afgørelser, indtil videre er dette bedste bud på et accepteret niveau fra Skattestyrelsen.

Løbetiden fastsættes ud fra forventet tidshorisont for tilbagebetalingen. I denne case anvendes 10 år. Dermed forventes forlods udbyttet at blive 10 år.

Volatilitet er et udtryk for ændring i selskabets værdi. Ved børsnoterede selskaber vil dette være hvor stort aktieudsving selskabet har, herunder indirekte forstået hvor store udsving der er i selskabets resultater. For unoterede selskaber er dette svært at fastsætte, men det må formodes, at et udsving på 10 % vurderes realistisk. Dette er også en af beregningskriterierne der bliver genstand for fremtidige afgørelser, idet det er vanskeligt at fastsætte volatilitet på ikke-børsnoterede selskaber

Dermed forekommer der følgende forudsætninger til beregning af optionens værdiansættelse.

Aktiepris	100
Aftalekurs	100
Renteniveau	6 %
Løbetid	10 år
Volatilitet	10 %

Dermed beregnes optionens værdi:

$$d1 = \frac{\ln\left(\frac{100}{100}\right) + \left(6\% + \frac{10\%^2}{2} * 10\right)}{10\% * \sqrt{10}} = 2,055$$

Herefter beregnes d2 på baggrund af d1:

$$d2 = 2,055 - 10\% * \sqrt{10} = 1,739$$

Dermed fås følgende:

$$N(d1) = N(2,055) = 0,980$$

$$N(d2) = N(1,739) = 0,959$$

Dermed kan værdien af optionen beregnes:

$$100 * 0,980 - 100 * e^{6\%*10} * 0,959 = 45,38$$

Optionsværdien er ud fra ovenstående beregning 45,38 kr. pr. anpart, dermed skal der betales en præmie på 45,38 kr. per tegnede anpart. Hvis optionen udnyttedes, vil aftalekursen på 100 kr. pr. anpart ligeledes skulle betales.

Optionsværdien for aktieklassen uden forlods udbyttet modregnes i aktieklassen med forlods udbyttet.

Ud fra ovenstående fordeles værdien af aktieklasserne sig nu som følgende:

Optionens værdi: $50.000 * 45,38 = 2.269.000$.

Selskabets værdi efter udlodning af udbytte og efter kapitalforhøjelse: 27.679.610

Dermed bliver værdiansættelsen af B-anparterne: $13.839.805 + 2.269.000 = 16.108.805$ kr.

Ligeledes bliver værdiansættelse af A-anparterne: $13.839.805 - 2.269.000 = 11.570.805$ kr.

Dette har særlig betydning i de situationer hvor der overdrages med gave, dette som følge af et højere grundlag for beregning af gaveafgift. Den nye beregningsmetode resulterer dermed i en højere afgift som skal betales. Dermed er A/B-modellen blevet dyrere at anvende som følge af det nye styresignal. Hvor meget dyrere den er blevet, vil først være klart når der begynder at komme praksis på området i løbet af de kommende år. Her forventes at blive ført en række sager omkring anvendelse af A/B-modellen. Dermed forventes der praksisdannelse til optionsberegning, blandt andet aktiepris, aftalekurs, renteniveau og volatilitet.

Herefter skal den forlods udbyttet forventes svarende til en markedsbestemt rente tillagt risikopræmie jf. afgørelse SKM.2011.571.SR har 3 % tidligere været et godkendt renteniveau¹⁴⁶. De involverede parter forventer en drift i lighed med de foregående år. Dermed forventes der at kunne udloddes 2.000.000 kr. årligt. Dermed kan der opstilles følgende oversigt:

¹⁴⁶ Michael Serup, Generationsskifte, side 86 og 100

Opgørelse af forlodsudbyttet		
Forlodsudbyttet primo		16.108.805
Forretning 2021	3%	16.592.069
Udbytteudlodning 2021	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2021		14.592.069
Forretning 2022	3%	15.029.831
Udbytteudlodning 2022	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2022		13.029.831
Forretning 2023	3%	13.420.726
Udbytteudlodning 2023	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2023		11.420.726
Forretning 2024	3%	11.763.348
Udbytteudlodning 2024	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2024		9.763.348
Forretning 2025	3%	10.056.248
Udbytteudlodning 2025	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2025		8.056.248
Forretning 2026	3%	8.297.936
Udbytteudlodning 2026	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2026		6.297.936
Forretning 2027	3%	6.486.874
Udbytteudlodning 2027	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2027		4.486.874
Forretning 2028	3%	4.621.480
Udbytteudlodning 2028	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2028		2.621.480
Forretning 2028	3%	2.700.125
Udbytteudlodning 2028	-	2.000.000
Restudbyttet ultimo 2028		700.125
Forretning 2029	3%	721.128
Udbytteudlodning 2029	-	721.128
Restudbyttet ultimo 2029		0

Ud fra forudsætningen om en årlig forrentning på 3 % og en årlig udlodning på 2.000.000 kr. vil udbytteretten være indfriet i løbet af 10 år. Såfremt der generes store overskud som giver mulighed for større udbytteudlodninger, bør familien overveje hvorvidt ovenstående skema skal fraviges og dermed lave større udbytteudlodninger. Familien bør overveje hvorvidt der skal indarbejdes en tidsbegrænset periode. Dette kunne eksempelvis være 10 år. Såfremt der ikke er genereret nok overskud til at forlods udbyttet er blevet indfriet indenfor 10 år, så taber faren resterende beløb. Dermed er sønnen sikret adgang til udbytte efter 10 år.

Dermed er generationsskiftet først afsluttet på det tidspunkt farens holdingselskab har modtaget udbytte svarende til værdien af den forholdsmæssige ejerandel tillagt optionstillæg og rentetillæg.

Der kan ud fra ovenstående case opstilles følgende fordele og ulemper:

Fordele

- Sønnen er indtrådt i driften med 50 %.
- Der er intet gavebeløb eller gældsbeholdning. Dermed forfordes sønnen ikke i forhold til hans søster.

- Der forekommer ingen beskatninger ved denne model.
- Faren opnår løbende indtjening i form af udbytte og eventuel løn.
- Far og søn har begge fået en holdingstruktur. Dermed er der sket risikobegrænsning samt mulighed for differencer udbytte fra deres holdingselskaber.
- Modellen er blevet dyr for sønnen idet optionen øger sønnens købspris. Dermed også et øget rentetillæg som følge af forretning af optionen. Ved overdragelse af gaveelement vil afgiften ligeledes være større og dermed dyre for sønnen.

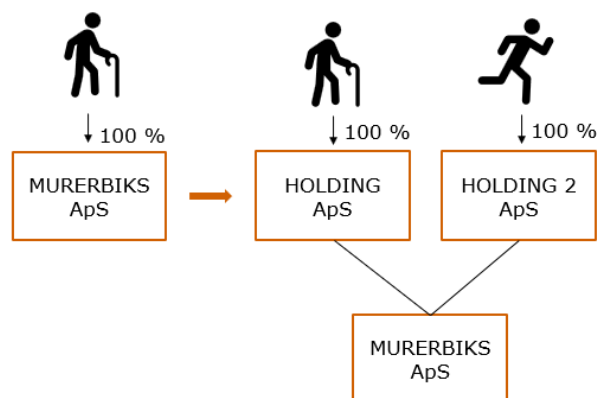
Ulemper

- Generationsskiftet er ikke endelig gennemført, faren ejer stadig 50 % og faren er først afregnet om senest 10 år.
- Lange udsigter for at sønnen kan modtage udbytte, dog maksimalt 10 år, dette er afhængig dog af selskabets egenkapital.
- A/B-modellen kræver grundig planlægning idet modellen kan strække sig over en længere årrække, i dette tilfælde 10 år.
- Begge er afhængige af driftsselskabets drift, dette kan være grundlag for gnidninger.
- Farens holdingselskab kan blive omfattet af pengetanksreglen, dermed vil søn og datter ikke kunne skattemæssigt succedere i selskabet. Med god planlægning kan dette undgås, dette ved at der løbende investeres i gode aktiver som ikke er omfattet af pengetankskriteriet.

8.3 Generationsskifte – Selvfinansiering

I denne case demonstreres et generationsskifte i selskabet Murerbiks ApS mellem far og barn, hvor en del af finansieringen sker ved selvfinansiering. I denne case anvendes likviditeten fra selskabet til at medfinansiere sønnens erhvervelse af anparterne i selskabet. Fremgangsmetoden er i lighed med case omkring A/B-model, her starter faren med at få aktieombyttet anparterne i sit driftsselskab til et nystiftet holdingselskab. Sønnen får stiftet et holdingselskab som foretager en kapitalforhøjelse i driftsselskabet. Dermed indtræder sønnens holdingselskab i ejerkredsen af driftsselskabet Murerbiks ApS.

Dermed ønskes følgende struktur:

Step 1.: faren foretager aktieombytning af anparterne i MURERBIKS ApS og vederlægges fuldt ud i anparter i det nystiftede Holding ApS. Aktieombytningen sker ved anvendelse af ABL § 36, dermed en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Som det var tilfældet med casen med anvendelse af A/B-modellen, må generationskifte anses som værende en godkendt forretningsmæssig begrundelse, og det vil derfor også være muligt at anvende aktieombyttes med tilladelse. Dermed får farens holdingselskab følgende åbningsbalance.

Åbningsbalance Holding ApS

Aktiver

	1. januar 2021 DKK
Kapitalandele i dattervirksomheder	34.629.610
Finansielle anlægsaktiver	34.629.610
Anlægsaktiver	34.629.610
Aktiver i alt	34.629.610

Passiver

Anparts kapital	40.000
Overkurs	34.589.610
Egenkapital	34.629.610
Passiver i alt	34.629.610

Dermed er 1. step afsluttet.

Step 2.: Herefter stifter sønnen et holdingselskab. I denne case vælger sønnen at stifte selskabet kontant med 40.000 kr.

Som det fremgår af ovenstående, er egenkapitalen i selskabet Murerbiks ApS 34.589.610 kr., familien har et ønske om at 50% af anparts kapitalen overdrages til sønnen gennem hans holdingselskab. Dermed skal der

foretages en kapitalforhøjelse med nominelt 50.000 kr. Anparternes kurs opgøres ved at tage den samlede egenkapital dividerede med selskabskapitalen. Dermed $34.589.610 / 50.000 * 100 = 69.179$.

Dermed kan der opstilles opgørelse over egenkapital, hvori der vises fordeling af egenkapital før og efter kapitalforhøjelse:

Egenkapital Murerbiks ApS:	34.589.610
Fordelt:	
Selskabskapital	50.000
Frie reserver	34.539.610
Kapitalforhøjelse nominel 50.000	50.000
Nominel anpartskapital efter forhøjelse	100.000
Overkurs ved kapitalforhøjelse	34.589.610
Sønnens behov for finansiering af ovenstående	34.639.610
Egenkapital i Murerbiks ApS efter kapitalforhøjelse	69.229.220
Fordelt:	
Selskabskapital	100.000
Overført resultat	69.129.220
	69.229.220
Farens holdingselskab, 50%	34.614.610
Søns holdingselskab, 50%	34.614.610
	69.229.220

Som det fremgår af ovenstående, har sønnen et behov for 34.639.610 kr. for at kunne indtræde i Murerbiks ApS med en ejerandel på 50 %. Som beskrevet i afsnit 7.5. Selvfinansiering er der en række selskabsretlige regler som skal opfyldes, herunder §§206-209. Disse indebærer ledelsens redegørelse, kreditvurdering, godkendelse på generalforsamling. Såfremt disse kan opfyldes, kan selvfinansieringen gennemføres.

Den likvide beholdning er ifølge seneste årsrapport 8.135.354 kr., dette beløb er efter en god start på 2021 steget til 18.000.000 kr. Det er fundet forsvarligt at hele beløbet anvendes til sønnens finansiering af anparter i selskabet. Lånet skal forrentes svarende til en markedsrente. Her vil blandt andet risiko påvirke niveauet. I denne case anvendes en forretning på 5 %. Dette vil i år 1 medføre en rente på 900.000 kr., som med samme forventning som ved A/B-modellen, forventes der fremtidige udbytter på 2.000.000 kr. årligt. Dermed forventes de årlige udbytter at dække renter og et mindre afdrag. Der er dog ikke taget højde for den nødvendige eksterne finansiering. Her forventes renteniveauet ligeledes at være 5 %.

Såfremt der ikke sker udbytteudlodninger større end det forventede på årligt 2.000.000 kr., vurderes det ikke muligt at vedligeholde denne finansieringsmetode indtil muligheden for at udlodde

Dog ses det, at selskabets frie reserver er meget store. Under almindelige omstændigheder vil disse kunne udloddes som udbytte til selskabets anpartshavere, dette er dog ikke muligt, idet faren er underlagt et holdingkrav som følge af den skattefri aktieombytning fra 1. step. Efter SKM.2015.71.SR vurderes det sandsynligt, at et udbytte som overstiger driftsresultat, vil kunne anses som værende ekstraordinært og vil blive tilset som en afståelse. Dermed er holdingkravet ikke overholdt og aktieombytningen vil dermed blive skattepligtig hvilket vil medføre en stor beskatning hos faren. Dette er ikke hensigtsmæssigt, derfor undlades denne model. Dermed vil der de første 3 år ikke kunne blive afdraget på begge lån samt vanskeligheder med at få betalt renter.

Der kan på baggrund af ovenstående opstilles følgende, der er opstillet forventning om at al overskud udloddes som udbytte:

Finansieringsoversigt:

Selvfinansiering, forrentning	5%
Primo	18.000.000
Forrentning 1. år	900.000
Udlodning år 1 - søns andel	-1.000.000
Restgæld ultimo	17.900.000
Forrentning 2. år	895.000
Udlodning år 2 - søns andel	-1.000.000
Restgæld ultimo	17.795.000
Forrentning 3. år	889.750
Udlodning år 3 - søns andel	-1.000.000
Restgæld ultimo	17.684.750
Forrentning 4. år	884.238
Udlodning år 4 - søns andel	-1.000.000
Ekstraordinært udbytte	-17.568.988
Restgæld ultimo	0

Finansiering bank	5%
Primo	16.639.610
Forrentning 1. år	831.981
Restgæld ultimo	17.471.591
Forrentning 2. år	873.580
Restgæld ultimo	18.345.170
Forrentning 3. år	917.259
Restgæld ultimo	19.262.429
Forrentning 4. år	963.121
Ekstraordinært udbytte	-16.995.622
Restgæld ultimo	3.229.928

Oversigt over ekstraordinære udlodninger:

Egenkapital i driftsselskabet efter år 3:	
Selskabskapital	100.000
Bunden reserve for selvfinansiering	17.684.750
Frie reserve	51.444.470
	69.229.220
Behov for udbytte til afvikling af søns gæld i 4. år	37.794.538
Ekstraordinær udlodning 4. år	69.129.220
Søns andel	34.564.610
Krævet yderligere indtjening for at afvikle restgæld	6.459.856

Som det fremgår af ovenstående opgørelse at sønnens akkumulerede gæld overstiger det årlige forventede udbytte på 2.000.000 kr. heraf sønnens 1.000.000 kr., samt den frie reserve som forventes udloddet efter år 3. Som det blev beskrevet indledningsvis havde selskabet fået en god start på 2021 med et noget større overskud end forventet. Såfremt denne positive tendens fortsætter, vil det være sandsynligt at der genereres store nok resultater til at gælden bliver indfriet i forbindelse med det ekstraordinære udbytte. I det budgetterede resultat på 2.000.000 kr. årligt er der ikke taget højde for renteindtægter fra denne selvfinansieringsløsning. Dermed er der en yderligere indtjening som gør det mere sandsynligt at gælden kan indfries indenfor 4 år.

I ovenstående opgørelse opstilles der ligeledes renter for de to lån. De samlede renteomkostninger i ovenstående eksempel er 7.154.927 kr., hvoraf 3.585.940 kr. er til ekstern part. Dermed betales der penge til en ekstern part som ikke kommer familien til gode. Såfremt selskabet havde været mere likvid, vil det have været relevant at nedbringe behovet for ekstern finansiering. Dermed spares unødvendige renter. Alternativt kunne det overvejes hvorvidt ejerandelen skulle nedsættes. Ved sådan en løsning skal det huskes at fremtidige udbytter ligeledes nedbringes.

Denne model gør det ligeledes muligt at der på sigt overdrages de resterende 50 % af aktierne. Dette kunne ske ved finansiering fra farens holdingselskab. Dermed udarbejdes der et gældsbevis fra farens holdingselskab til sønnens holdingselskab.

Der kan ud fra ovenstående opstilles fordele og ulemper ved delvis selvfinansiering.

Fordele

- Søn er indtrådt i 50 % af virksomheden.
- Ingen beskatning ved denne løsning, hverken ved faren personligt eller i hans holdingselskab.
- Sønnen fordeles ikke og datteren bliver ikke inddraget i noget som hun måske ikke ønsker.
- Både far og søn har risikoafgrænset deres ejerandel, dog kan det forventes at de eksterne kreditorer kræver en form for sikkerhed.
- Sønnens holdingselskab kan efter 3 år skattefrit købe resterende anparter fra farens holdingselskab.
- Renteindtægter fra selvfinansiering forbliver i driftsselskabet.
- Faren har fortsat en indtægtskilde fra driftsselskabet i form af udbytte og eventuelt løn.

Ulemper

- Store renteudgifter ved denne løsning, særligt indtil det ekstraordinære udbytte i år 3.
- Renteudgifter til ekstern part, dermed en omkostning som ikke forbliver indenfor familien.

- Faren oparbejder store summer i sit holdingselskab, dette kan gøre det vanskeligt at undgå pengetanksreglen.
- Sønnens holdingselskab oparbejder et væsentlig skattemæssigt underskud til fremførsel. Dermed ingen nytteværdi af renteomkostningerne før en eventuelt skattepligtig indkomst i holdingselskabet.
- Tidskrævende model. Som minimum 3 år idet farens holdingselskab er omfattet af holdingkrav.

9. Konklusion og perspektivering

9.1 Konklusion

Dette speciale er skrevet som afslutningen på cand.merc.aud.-uddannelsen på Aalborg Universitet. Formålet med dette speciale har været at demonstrere mulighederne for omstruktureringer i forbindelse med et generationsskifte. Specialet har haft fokus på ejerlederens mulighed for at foretage et generationsskifte skattefrit.

Mulighederne for at gennemføre et generationsskifte er mange. Dels er der hvordan den fremtidige virksomhedsstruktur skal se ud, og dels er der hvilke skattemæssige konsekvenser denne omstrukturering medfører. Generationsskiftet bringer dermed en masse overvejelser i spil. Ligeledes er der hvordan sådan et generationsskifte skal finansieres. Ydermere kan der være tale om en familieoverdragelse hvor der skal tages højde for at børn ikke forfordes.

Omstruktureringsmulighederne er mange, det er blandt andet muligt at foretage en skattefri aktieombytning, en spaltning af selskabet samt kapitalforhøjelse og kapitalnedsættelse. Udover disse, findes der en række andre metoder, dog er der taget udgangspunkt i de metoder der typisk anvendes ved generationsskifte af mindre ejerledervirksomheder.

Den danske lovgivning indeholder bestemmelser som gør det muligt at skattemæssigt succedere i en bestemt persons skattemæssige stilling. Dermed udløser et generationsskifte ingen aktuel afståelsesbeskatning. Dermed sagt er skattemæssig succession en udskydelse af afståelsesbeskatningen. Det er en begrænset personkreds der kan anvende disse muligheder, her er det blandt andet nære slægtninge og tætte medarbejdere som indgår i personkredsen.

Ved omstrukturingsmodellen skattefri aktieombytning ombytter kapitalejeren sine aktier eller anparter i et eksisterende selskab med aktier eller anparter i et nystiftet selskab. Dette vil som udgangspunkt ikke udløse skat hos hverken den private ejer eller det ombyttede selskab. Dette er særlig anvendeligt i de tilfælde hvor der ikke allerede eksisterer en holdingstruktur. Dermed skabes der mulighed for at opspare løbende overskud i et selskab hvor der sjældent forekommer hæftelser og dermed risici. Denne

omstruktureringsmodel er ligeledes velegnet til generationsskifte. Ejerskab af et driftsselskab gennem holdingselskaber muliggør differenceret udbytte til det private, ligeledes kan aktierne/anparterne i driftsselskabet sælges skattefrit såfremt ejerskabet er større end 10 % samt eventuelt holdingkrav er opfyldt.

Skattefri spaltning er en omstruktureringsmodel som muliggør opdeling af et eksisterende selskab. Skattefri spaltning kan udføres enten som en ophørsspaltning eller grenspaltning, dette omtales ofte som egentlig spaltning eller uegentlig spaltning. Kravene til en ophørsspaltning er væsentlig færre end ved en grenspaltning. Spaltning er anvendeligt i de situationer hvor parterne ikke ønsker at overdrage/modtage elementer af et selskab. Disse elementer spaltes til et eller flere selskaber hvorefter generationsskiftet påbegyndes.

En anden anvendelig omstruktureringsmodel i forbindelse med generationsskifte, er kapitalforhøjelse og kapitalnedsættelse. Dette gør det muligt fra udefrakommende at indtræde i et eksisterende selskab. Kapitalforhøjelse ses særligt anvendt ved etablering af en A/B-model.

De danske skattemyndigheder har udarbejdet modeller til værdiansættelsen af et selskab ved afståelse mellem nærtstående parter. Dermed tillægges selskabets indre værdi en beregnet goodwill. Selskabets goodwill beregnes efter TSS-cirkulære 2000-10. Der kan dog forekomme situationer hvorved denne beregningsmetode kan afviges. Aktier og anparter som handles mellem nærtstående parter værdiansættes efter TSS-cirkulære 2000-09. Her skal der ligeledes foretages reguleringer såfremt selskabet besidder særlige regnskabsposter mv.

Der kan i forbindelse med et generationsskifte gives gaver. Dermed nedbringes det eventuelle vederlag for virksomheden. I vederlaget for virksomheden kan ske fuldt eller delvist ved gave. Dermed er mulighederne mange. Dette er særligt relevant ved generationsskifte mellem familiemedlemmer. Den danske lovgivning regulerer gaver, herunder gaver i forbindelse med virksomhedsoverdragelse. Dette sker i form af gaveafgift. Størrelsen på afgiften har været til politisk debat og er over flere omgange blevet reguleret. Seneste udspil er at afgiften på gaver i forbindelse med virksomhedsoverdragelse er den samme som ved almindelige gaver.

Finansieringen af et generationsskifte kan være en vanskelig opgave. Der findes mange forskellige muligheder for at finansiere et generationsskifte, nogle af mulighederne kræver bedre planlægning end andre. Mulighederne omfatter blandt andet sælgerfinansiering, bankfinansiering og selvfinansiering. Sidstenævnte model kræver forberedelse og indeholder en række krav. Dermed er det vigtigt at påbegynde forberedelserne til et generationsskifte i god tid. Det er generelt en fordel at påbegynde generationsskiftet i god tid idet det kan øge sandsynligheden for at generationsskiftet bliver en god proces for de involverede parter.

Dette gælder blandt andet A/B-modellen. Her anvendes de kommende års overskud til at afdrage vederlaget fra overdragelsen. A/B-modellen er i den seneste tid blevet revideret, hvilket har medført en række yderligere

krav ved anvendelsen af modellen. Dette omfatter blandt andet en optionsværdi, hvilket har medført en øget værdiansættelse af anparterne uden forlods udbyttet. Dette har medført at modellen er blevet

Den danske lovgivning medfører en række tidsfrister og forældelsesfrister. Derfor er det vigtigt at et generationsskifte er nøje gennemtænkt og at et generationsskifte påbegyndes på det rette tidspunkt.

9.2 Perspektivering

Jeg er i forbindelse med udarbejdelsen af dette speciale stødt på en interesse omkring overdragelse af ejendomme til nærtstående parter, herunder den særlige 15%-reglen. Hidtil har praksis været, at handel mellem nærtstående parter kan ske til ejendomsvurderingen +/- 15%, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Denne interesse er blevet stærkere som følge af en række nyere afgørelser. Afgørelserne bygger på hvorvidt ejendomsvurderinger som er væsentlige lavere end de faktiske priser kan anvendes til værdiansættelse. I SKM 2021.267.HR købte en bedstefar en udlejningsejendom for 62.000.000 kr., få måneder efter overdrager han ejendommen som gave til sine børnebørn. Her anvendes ejendomsvurderingen som grundlag og handelsprisen bliver i stedet 32.000.000 kr., som var beregnet af 85% af seneste vurdering. Skattestyrelsen fandt værdiansættelsen forkert idet der forelå særlige omstændigheder som følge af forudgående handel, og at gaveafgiftsgrundlaget i stedet skulle være 62.000.000 kr. Landsskatteretten godkendte efterfølgende værdiansættelsen på 32.000.000 kr., hvilket fik Skatteministeriet til at indbringe sagen for Østre Landsret. D. 29. november 2021 blev der afsagt dom, her fandt Østre Landsret, at det forhold, at ejendommen var købt i fri handel for 62.000.000 kr. ganske kort tid før overdragelsen til børnebørnene i sig selv måtte anses som særlige omstændigheder. Herudover var der kort tid før gaveoverdragelsen ske erhvervelse til en væsentligt højere værdi, hvilket indikerede, at der forelå særlige omstændigheder, som gjorde at 15%-reglen ikke kunne findes anvendt. Dermed fandt Østre Landsret, at overdragelsesværdien ikke var 32.000.000 kr. men i stedet 62.000.000 kr.

Ud fra ovenstående finder jeg det relevant at undersøge fremtidige afgørelser nøje, idet der kan være en praksis for hvorledes Skattestyrelsen håndterer gaveoverdragelser på baggrund af nyere handler med ejendom. Ligeledes hvorvidt der påbegyndes anvendelse af tilsvarende ejendomme som vurderingsgrundlag for hvorvidt der er særlige omstændigheder. Dermed vil et tilsvarende speciale, som har til formål at analysere og demonstrere en praksis tilgang til generationsskifte af anparts- og aktieselskaber, i fremtiden muligvis lægge større vægt på håndtering af ejendomme. Dermed vil denne nye praksis være særlig relevant for de generationsskifter der omfatter ejendomme.

Ydermere finder jeg specialet begrænset i sin anvendelse idet den ikke omfatter personlig drevne virksomheder, herunder enkeltmandsvirksomheder. Afgrænsningen er sket som følge af forfatterens egen interesse i at udvikle et værktøj som dækker forfatterens nuværende kundeportefølje. Virksomhedsomdannelse er en central rådgivningsopgave for en revisor, og dette område kunne være blevet demonstreret såfremt specialet ikke være afgrænset til kun at omfatte generationsskifte på anparts- og aktieselskaber. Såfremt afgrænsningen ikke var sket, ville der have været mulighed for at demonstrere et generationsskifte af en enkeltmandsvirksomhed som anvender virksomhedsskatteordningen. Såfremt der var tale om et generationsskifte af en enkeltmandsvirksomhed, kunne det være relevant at få omdannet denne virksomhed til et selskab hvorefter en overdragelse af anparter eller aktier ville ske. Dermed vil denne specialet fortsat være relevant for sådanne generationsskifte, idet steps efter virksomhedsomdannelse er identiske.

Rapporten fra ekspertgruppen omkring værdiansættelse ved generationsskifte fra d. 26.11.2021 er blevet inddraget i slutningen af specialets udarbejdelse. Såfremt denne rapport var udgivet tidligere i skriveprocessen, vil denne have været inddraget yderligere. Dette vil blandt andet have været i form af mere dybdegående konsekvensberegninger. Ligeledes er det udelukkende ekspertgruppens endelige anbefalinger som er blevet behandlet i dette speciale. Forslag som ikke blev til anbefalinger kunne være relevant at analysere på idet disse kan berige til forståelsen af værdiansættelse af virksomhedsoverdragelse mellem interesseforbundne parter.

Forkortelser

Igennem dette speciale er der anvendt forskellige af love. Der anvendes forkortelser i forbindelse med henvisning til de relevante love. Forkortelserne for de pågældende love:

- ABL – Aktieavancebeskatningsloven
- BAL – Boafgiftsloven
- FUSL – Fusionsskatteloven
- KGL – Kursgevinstloven
- KSL – Kildeskatteloven
- SL – Selskabsloven
- SEL – Selskabsskatteloven

Litteraturliste

Bøger

Birgitte Sølvkær Olesen, "Generationsskifte og omstrukturering – det skatteretlige grundlag", Jurist- og Økonomforbundet Forlag 2017, 5. udgave

Lone L. Hansen & Erik Werlauff, "Den juridiske metode", 2. udgave
Jane K. Bille m.fl, "Omstrukturering – skatteregler i praksis" , 1. udgave
Michael Serup, "Generationsskifte, omstrukturering", Karnov Group, udgivet 2019
Peter Lynggaard, "Investering og Finansiering", 9. udgave
Hans Viggo Godsk Pedersen, "Kaution", 11. udgave

Artikler

BDO Depechen-artikel: Sidste udkald for ejertidsnedslag på gamle hovedaktionæraktier
EY: Artikel, Generationsskifte og værdiansættelse i lyset af COVID-19
Retsdogmatisk Forskning, Professor, ph.d. Lars Henrik Gam Madsen
Information: Arveafgiften er en god skat – sæt den op til 15 procent igen
Bech-Brun: NYT, Generationsskifte Omstrukturering, Juli 2016
Bech-Brun: NYT, Generationsskifte Omstrukturering, Januar 2016
DAHL: Er solcelleanlæg og vindmøller omfattet af "pengetanksreglen"?, 13. juli 2020
Horten: Generationsskifte – A/B-modellen bliver mindre attraktiv, 3. november 2020
BDO Depechen-artikel: Sådan gennemføres en nedsættelse af selskabskapitalen
BDO Publikation: Kapitalandele i ikke-børsnoterede virksomheder, 9. marts 2016.
Rapport fra ekspertgruppe omkring værdiansættelse ved generationsskifte fra d. 26.11.2021
BDO Publikation: Viden Om: Selvfinansiering i selskaber, Juli 2019
iuno Law, publikation: Selvfinansiering – hvornår er det lovligt og hvornår er det ulovligt?, Marts 2020

Domme, bindende svar, styresignaler og lignende

TSS-Cirkulære 2000-09	SKM2003.458.LR
TSS-Cirkulære 2000-10	SKM2005.167.ØL
SKM.2008.255.LSR	SKM.2005.429.TSS
SKM.2002.215.LR	SKM.2012.321.SKAT
SKM2001.380.LSR.	SKM.2006.97.SKAT
SKM.2011.406.SKAT	SKM.2011.90.SR
Tfs2001.174.LSR	SKM.2011.571.SR
SKM2016.233.SR	SKM.2016.219.SR
SKM.2020.24.LSR	SKM2019.371.SR
SKM2020.52.SR	SKM.2016.219.SR
SKM.2020.24.LSR	SKM2020.248.SKTST
SKM2015.577.SR	SKM2019.371.SR

SKM.2003.486.HR

SKM.2004.416 LR

SKM2021.472.SKTST

SKM.2011.571.SR

TfS2000.369.LSR

SKM.2015.71.SR

[Juridiske Vejledninger](#)

Den Juridiske Vejledning C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

Den Juridiske vejledning, C.D.7.4.1 Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse.

Den Juridiske vejledning C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning

Den Juridiske vejledning C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

Den juridiske vejledning C.A.6.2.1 Gaveafgift

Den juridiske vejledning C.C.6.7.2 Succession efter KSL § 33 C

Den juridiske vejledning C.D.6.3.4 Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning

Den juridiske vejledning C.D.6 Skattefrie omstruktureringer med tilladelse

Den juridiske vejledning C.D.7.2.1 Hovedregler vedrørende spaltning

Den juridiske vejledning C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

Bilag

Bilag 1: Årsrapport for Murerbiks ApS med gennemsnitsberegning efter TSS-cirkulære 2000-09

Murerbiks ApS

Græsmarken, 7900 Nykøbing Mors

Årsrapport for 2020

CVR-nr. 12 34 56 78

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2020 DKK	2019 DKK	2018 DKK	Gennemsnit 3 år DKK	Korrektioner DKK	Korrigeret gennemsnit DKK
Nettoomsætning		28.265.000	25.450.000	25.050.000	26.255.000		26.255.000
Produktionsomkostninger		-21.548.000	-19.775.000	-21.000.000	-20.774.333		-20.774.333
Dækningsbidrag		6.717.000	5.675.000	4.050.000	5.480.667		5.480.667
Andre driftsindtægter		0	0	1.000.000	333.333		333.333
Bruttofortjeneste		6.717.000	5.675.000	5.050.000	5.814.000		5.814.000
Administrationsomkostninger		-276.744	-641.795	-883.846	-600.795		-600.795
Resultat før finansielle poster		6.440.256	5.033.205	4.166.154	5.213.205		5.213.205
Finansielle indtægter		20.000	15.000	20.000	18.333		18.333
Finansielle omkostninger		50.000	-80.000	340.000	103.333		103.333
Resultat før skat		6.410.256	5.128.205	3.846.154	5.128.205		5.128.205
Skat af årets resultat		-1.410.256	-1.128.205	-846.154	-1.128.205		-1.128.205
Årets resultat		5.000.000	4.000.000	3.000.000	4.000.000		4.000.000

Balance 31. december

Aktiver

Note	2020 DKK	2019 DKK	2018 DKK	Gennemsnit 3 år	Korrektioner	Korrigeret gennemsnit
Produktionsanlæg og maskiner	10.000.000	9.500.000	8.000.000	9.166.667		9.166.667
Materielle anlægsaktiver	10.000.000	9.500.000	8.000.000	9.166.667		9.166.667
Anlægsaktiver	10.000.000	9.500.000	8.000.000	9.166.667		9.166.667
Varebeholdninger	4.000.000	5.000.000	5.500.000	4.833.333		4.833.333
Tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser	6.000.000	5.500.000	8.250.000	6.583.333		6.583.333
Igangværende arbejder	8.000.000	3.500.000	4.000.000	5.166.667		5.166.667
Tilgodehavender	14.000.000	9.000.000	12.250.000	11.750.000		11.750.000
Likvide beholdninger	8.135.354	5.500.000	4.300.000	5.978.451		5.978.451
Omsætningsaktiver	28.135.354	19.500.000	22.050.000	22.561.785		22.561.785
Aktiver	36.135.354	29.000.000	30.050.000	31.728.451		31.728.451

Balance 31. december

Passiver

Note	2020 DKK	2019 DKK	2018 DKK	Gennemsnit 3 år	Korrektioner	Korrigeret gennemsnit
Selskabskapital	50.000	50.000	50.000	50.000		50.000
Overført resultat	21.285.354	22.450.000	20.735.000	21.490.118		21.490.118
Egenkapital i alt	21.335.354	22.500.000	20.785.000	21.540.118		21.540.118
Udskudt skat	800.000	700.000	600.000	700.000		700.000
Hensatte forpligtelser	800.000	700.000	600.000	700.000		700.000
Gæld til kreditinstitutter	1.750.000	2.550.000	5.775.000	3.358.333		3.358.333
Langfristede gældsforpligtelser	1.750.000	2.550.000	5.775.000	3.358.333		3.358.333
Kreditinstitutter	250.000	500.000	500.000	416.667		416.667
Leverandører af varer og tjenesteydelser	8.000.000	600.000	1.040.000	3.213.333		3.213.333
Anden gæld	4.000.000	2.150.000	1.350.000	2.500.000		2.500.000
Kortfristede gældsforpligtelser	12.250.000	3.250.000	2.890.000	6.130.000		6.130.000
Gældsforpligtelser	14.800.000	6.500.000	9.265.000	10.188.333		10.188.333
Passiver	36.135.354	29.000.000	30.050.000	31.728.451		31.728.451

Bilag 2: Diskontering til beregning af KSL §§ 34-35

Udvikling, kursværdi

år 1	år 2	år 3	år 4	år 5	år 6	år 7	år 8	år 9	år 10	år 11	år 12	år 13	år 14	år 15
99,0	98,0	97,1	96,1	95,1	94,2	93,3	92,3	91,4	90,5	89,6	88,7	87,9	87,0	86,1
år 16	år 17	år 18	år 19	år 20	år 21	år 22	år 23	år 24	år 25	år 26	år 27	år 28	år 29	år 30
85,3	84,4	83,6	82,8	82,0	81,1	80,3	79,5	78,8	78,0	77,2	76,4	75,7	74,9	74,2

Bilag 3: Fremskrevet TSS-cirkulære 2000-10

Goodwill beregning af Murerbiks ApS
Beregnet efter TSS-cirkulære 2000-10

	2020	2021	2022
Årets resultat	5.000.000	2.000.000	2.000.000
Renteindtægter	-20.000	-15.000	-20.000
Renteudgifter	50.000	80.000	50.000
Ekstraordinære poster		0	0
Reguleret resultat	5.030.000	2.065.000	2.030.000
Vægtning	1	2	3
Vægtet resultat	5.030.000	4.130.000	6.090.000
Vægtet resultat			2.541.667
Udviklingstendens	(2.030.000-5.030.000) / 2		-1.500.000
Driftsherreløn			0
Vægtet resultat korrigeret for udviklingstendens			1.041.667
Aktiver forventet 2022:			
Materielle anlægsaktiver	8.000.000		
Varelager	4.000.000		
Igangværende arbejder	5.000.000		
Tilgodehavender	6.000.000		
Likvider	8.135.354		
Aktiver i alt	<u>31.135.354</u>		
Forrentning af aktiver, 3% af TDKK 31.135		-	934.061,0
Til forrentning af goodwill			107.606
Kapitaliseringsfaktor, 8% over 7 år faktor:			2,83
Beregnet goodwill			304.635